

⊗ **MANDATUM**

Vuosikertomus 2021

Sisällysluettelo

VUOSI 2021	3	IFRS-TILINPÄÄTÖS 2021	35
Mandatum lyhyesti.....	5	Konsernin laaja tuloslaskelma	36
Avainluvut	7	Konsernitase.....	36
Toimitusjohtajan katsaus	8	Laskelma oman pääoman muutoksista	37
Vuoden tapahtumia 2021	10	Konsernin rahavirtalaskelma.....	38
YRITYSVASTUU	12	Konsernin liitetiedot	39
TYTÄRYHTIÖT	14	Yhteenveto merkittävistä tilinpäätöksen	
Mandatum Life	15	laatimisperiaatteista.....	39
Mandatum Asset Management	16	Tilinpäätöksen riskienhallintaliite	50
TOIMINTAKERTOMUS	17	Segmentti-informaatio	63
RISKIENHALLINTA	22	Tuloslaskelman liitetiedot	68
		Taseen liitetiedot.....	76
		TILINTARKASTUSKERTOMUS	99

I

VUOSI 2021

”Vuoden aikana uudistunut ja vahvistunut Mandatum on finanssialan asiantuntijakonserni, jonka tehtävänä on luoda sidosryhmilleen merkittävää lisäarvoa. Olemme asiakkaillemme ja omistajillemme enemmän kuin osiemme summa.”

Petri Niemisvirta

toimitusjohtaja, Mandatum-konserni

MANDATUM LYHYESTI

Mandatum-konserni

Mandatum on finanssialan asiantuntijakonserni, joka on asiakkailleen ja omistajilleen enemmän kuin osiensa summa.

Mandatum on vakavarainen ja arvostettu finanssiyhtiö, ja osa menestyvää Sampo-konsernia. Mandatum-konsernin tehtävänä on kasvattaa omistaja-arvoa Sampo-konsernille asiakkaille, henkilöstölle ja yhteiskunnalle lisäarvoa luomalla. Sampo on merkittävä pohjoismainen vakuutus konserni ja yksi Nasdaq Helsingin arvokkaimmista yhtiöistä. Mandatum yhdistää rahan ja hengen erikoisosaamisen ja tarjoaa asiakkailleen laajasti omaisuuden- ja varainhoidon, säästämisen ja sijoittamisen, palkitsemisen ja sitouttamisen, eläkekaikan varautumisen sekä henkilövakuuttamisen palvelut.

Liiketoiminta-alueet:**Omaisuu denhoito ja varainhoito**

Laajat omaisuuden- ja varainhoidon palvelut yksityis- ja yritysasiakkaille sekä institutionaalisille sijoittajille

Varautumisen palvelut

Taloudellista turvaa kattavien varautumisen palveluiden, kuten henkilövakuutusten, kautta niin henkilöasiakkaille kuin yrityksille

Yritysasiakkaat

Yritysten ja yrittäjien varautumisen ja vaurastumisen palvelut, eläkeratkaisut sekä markkinoiden laajin palkitsemisen palvelukokonaisuus

Sijoittaminen ja säästäminen

Sijoittamisen ja säästämisen palvelut, kuten digitaalinen varainhoito sekä Trader-kaupankäyntipalvelu

Mandatum-konsernin juridinen rakenne 31.12.2021

MANDATUM HOLDING OY

Sampo Oyj:n kokonaan omistama tytäryhtiö

MANDATUM HENKIVAKUUTUSOSAKEYHTIÖ (MANDATUM LIFE) (100 %)

Mandatum Incentives Oy (75 %)
Mandatum Life Palvelut Oy
Mandatum Fund Management S.A. (LUX)*
Mandatum Life Insurance Company
Limited Estonian Branch**
Mandatum Life Insurance Company
Limited Latvian Branch**
Mandatum Life Insurance Company
Limited Lithuanian Branch**

MANDATUM ASSET MANAGEMENT OY (100 %)

Mandatum AM AIFM Oy

* Yhtiö on Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiön omistuksessa, mutta se siirtyi kevään 2022 aikana Mandatum Asset Managementin omistukseen. Muutokseen on saatu paikallisen finanssivalvojan hyväksyntä.

** Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö on allekirjoittanut 15.6.2021 sopimuksen Baltian liiketoimintojensa myymisestä liettualaiselle varainhoitokonserni Invalda INVL:lle. Kaupan toteutuminen edellyttää finanssivalvontaviranomaisten hyväksyntää.

Avainluvut

TULOS ENNEN VEROJA

247 milj.€

(154)

HOIDOSSA OLEVAT ASIAKASVARAT

11,1 mrd.€

(9,2)

VAKAVARAISUUSSUHDE

192 %

(188 %)

HENKILÖSTÖN KESKIMÄÄRÄINEN LUKUMÄÄRÄ

638

(576)

HENKILÖASIAKASTA

300 000

YRITYS- JA INSTITUUTIOASIAKASTA

20 000

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

Vuonna 2021 loimme edellytykset tulevien vuosien onnistumisille

Vuonna 2021 Mandatum suuntasi katseen tulevaisuuteen ja uudisti yhtiörakennettaan. Tämä tarkoitti myös strategian uudelleentarkastelua ja toimintojen uudelleen organisointia. Tänä vuonna raportoimme ensimmäistä kertaa Mandatum Holding Oy:n toiminnasta, eli Mandatum-konsernista.

Vuonna 2021 Sampo-konsernin ja Mandatum Life -konsernin sijoitustoiminnot yhdistettiin omaksi liiketoiminnokseen Mandatum-konsernin alle, ja nyt voimme tarjota asiakkaillemme entistä laajemmin Pohjoismaiden parhaimpiin kuuluvaa omaisuudenhoitopalvelua. Omaisuudenhoitoyhtiö Mandatum Asset Managementista tuli Mandatum Lifen sisaryhtiö. Mandatum Life luo jatkossakin asiakkailleen taloudellista turvaa ja vaurautta, tiiviissä yhteistyössä Mandatum Asset Managementin kanssa.

Vuoden 2021 aikana Mandatum teki myös yritysostoja. Toukokuussa tiedotimme vahvis-

tavamme asemaamme palkitsemispalveluissa ostamalla Nordhaven Corporate Financelta sen osakekannustinjärjestelmiin keskittyvän liiketoiminnan. Mandatum Lifen alle siirtyneen Mandatum Incentives Oy:n myötä olemme Suomen suurin palkitsemisen palveluita tarjoava yhtiö, jolla on tarjolla markkinoiden laajin palkitsemisen kokonaisuus. Vahvistimme osaamistamme myös kiinteistösijoittamisen alueella. Mandatum Asset Management osti kesällä kiinteistörahastoja hallinnoivan Trevian Rahastot AIFM Oy:n koko osakekannan ja yhtiö siirtyi osaksi Mandatum-konsernia syyskuun alussa. Nykyisin Mandatum AM AIFM Oy

”Olemme asiakkaillemme ja omistajillemme enemmän kuin osiemme summa.”

nimellä toimiva yhtiö täydentää Mandatumin kiinteistösijoitusosaamista entisestään.

Vuoden aikana uudistunut ja vahvistunut Mandatum on finanssialan asiantuntijakonserni, jonka tehtävänä on luoda sidosryhmilleen merkittävää lisäarvoa. Olemme asiakkaillemme ja omistajillemme enemmän kuin osiemme summa.

Vahva vuosi tuloksen osalta

Vuosi 2021 oli Mandatum-konsernille onnistunut myös taloudellisia tunnuslukuja tarkastellen. Konsernin tulos nousi hyvän sijoitustoiminnan myötä erinomaiseksi. Myös operatiivinen tulos oli konsernin historian korkein.

Konsernin asiakasvarat nousivat 11,1 miljardiin euroon (9,2). Nousun taustalla oli hyvä onnistuminen sijoitustoiminnan osalta sekä asiakkaiden kasvaneet nettomerkinnot. Nettomerkinnot kasvun taustalla puolestaan on Mandatum Lifen ja Mandatum Asset Managementin onnistunut yhteistyö, jonka avulla onnistuimme entistä paremmin viestimään asiakkaillemme erityisestä kansasijoittamislislamme. Kokonaisuutena Mandatum-konsernin hallinnoimat varat ovat 29,3 miljardia euroa.

Vaikka koronapandemia on jälleen varjostanut koko vuotta, olivat sen vaikutukset liiketoiminnan kannalta vähäisiä. Koronan suurimmat vaikutukset näkyivätkin työskentelytavoissamme.

Ennätyksellisen korkea asiakastytyväisyys

Asiakkaat ovat kaiken tekemisemme ydin. Pyrimme kaikin keinoin vastaamaan asiakkaittemme tarpeisiin, ja olemmekin onnistuneet siinä hyvin viimeisten poikkeuksellisten vuosien aikana. Sitä kuvaa ennätyksellisen korkea asiakastytyväisyys sekä erittäin hyvä asiakaspysyvyys. Etenkin alkuvuosi toi asiakastyöskentelyyn

omia haasteitaan, sillä emme päässeet tapaamaan asiakkaitamme kasvotusten. Vuoden toisen kvartaalin aikana laajojen rokotusten käynnistyttyä tilanne vapautui, ja pystyimme siirtymään hybridimalliseen asiakastyöskentelyyn.

Asiakassuhteiden hoitoa on tuettu myös asiakkaille ja sidosryhmille järjestetyillä tapahtumilla. Vuoden 2021 aikana järjestimme yhteensä 83 tapahtumaa, kuten webinaareja, kumppanitilaisuuksia ja markkinainfoja. Näistä lähes kolmasosa voitiin pitää fyysisinä tapahtumina.

Raha on muutosvoima

Vastuullisuus on lähtökohta kaikelle toiminnallemme. Raha on Mandatumissa muutosvoima, joka ulottuu kaikkiin sidosryhmiimme. Me uskomme vastuullisesti toimivien yhtiöiden tuottavan pitkällä aikavälillä sijoituskohteina ja yhteiskunnalle paremmin. Sijoittajilla onkin vaikutusvaltainen rooli yhteiskunnallisten haasteiden ratkaisemisessa ja ilmastonmuutoksen torjunnassa. Lisäksi Mandatumin kattavan palkitsemiskokonaisuuden vastuullisuusmittarit auttavat yhtiöitä edistämään vastuullisuustavoitteen saavuttamista.

Pohjana Mandatum-konsernin yritys vastuulle toimii kolme periaatetta: vastuullinen sijoittaminen, vastuullisten henkilöstökäytäntöjen edistäminen työelämässä sekä niiden toteuttaminen Mandatumin omassa työyhteisössä.

Taloudellinen vastuu tarkoittaa Mandatumissa huolehtimista toiminnan jatkuvuudesta, kannattavuudesta, tuloksentekevyydestä sekä vakavaraisuudesta kaikissa markkinatilanteissa. Toiminnan jatkuvuudesta huolehtiminen luo pohjan asiakkaiden vakuutuksiin liittyvien vastuiden sekä asiakkaiden sijoitusten ja eläkkeiden hoitamiseen vuosikymmenien ajan kestävästi ja vastuullisesti. Siksi myös

riskienhallinta liittyy oleellisesti Mandatumin taloudelliseen vastuuseen.

Yhtenä joukkueena vuoteen 2022

Vastuullisuus näkyy myös työyhteisössämme, jossa toimimme arvojemme mukaan yhtenä joukkueena. Me asetamme yhteiset tavoitteemme ensisijalle. Onnistumme siinä ymmärtämällä mikä on kunkin oman toiminnan merkitys kokonaisuudessa. Autamme toisiamme hyödyntämällä toistemme osaamista, ja toimimalla yhteistyössä. Olimme vuonna 2021 henkilöstömme äänestämänä jo toista vuotta peräkkäin Suomen paras työpaikka Great Place to Work -instituutin tutkimuksen suurten yritysten kategoriassa, sekä koko Euroopan tasolla 17. paras. Luomme henkilöstöllemme hyvää ja turvallista työyhteisöä myös panostamalla hyviin hallintotapoihin. Loimme vuonna 2021 uudistuneelle Mandatum-konsernille uuden johtamismallin, joka vastaa paremmin uutta yhtiörakennetta sekä Sampo-konsernin tiiviimpää yhteistoimintaa.

Vuoden 2021 aikana tehdyt toimenpiteet luovat erinomaisen mahdollisuuden tarjota asiakkaille entistä kattavampia palveluja jatkossa muun muassa kansasijoittamisen sekä palkitsemisen osa-alueilla. Haluan kiittää asiakkaitamme, omistajiamme sekä muita sidosryhmiä erinomaisesta vuodesta. Samoin haluan kiittää jokaista mandatumlaista: olen erittäin ylpeä onnistumisistamme tänä vuonna. Toteutimme merkittäviä uudistuksia vuonna 2021, mutta työmme ei ole vielä valmis. Ensi vuosi on alkupiste Mandatum-konsernin uudessa tarinassa.

Petri Niemisvirta

Toimitusjohtaja

Vuoden tapahtumia 2021

12.2.2021

Mandatum-konsernin yhtiö rakenne uudistuu

Ilmoitimme konsernin yhtiö-
rakenteen muutoksesta. Sammon
kokonaan omistaman Mandatum
Holding Oy:n alle siirrettiin sekä
Mandatum Life että omaisuus-
denhoitoon keskittyvä Mandatum
Asset Management Oy.

28.4.2021

Suomen paras työpaikka

Mandatum valittiin Suomen parhaaksi
työpaikaksi Great Place to Work
-instituutin tutkimuksen suurten
yritysten sarjassa, toisena vuotena
peräkkäin. Mandatum sijoittui vuonna
2021 myös Euroopan parhaiden
työpaikkojen listalle sijalle 17.

3.5.2021

Mandatum Life ostaa Nordhavenin osakekannustinjärjestelmiin keskittyvän liiketoiminnan

Ilmoitimme vahvistavamme asemaamme
palkitsemispalveluissa ostamalla
Nordhaven Corporate Financelta sen
osakekannustinjärjestelmiin keskit-
tyvän liiketoiminnan. Yrityskaupan
myötä Nordhavenin osakepohjaisten
kannustinjärjestelmien asiantuntijat ja
asiakkuudet siirtyivät uuteen
Mandatum Incentives -yhtiöön.

15.6.2021

Mandatum Life allekirjoitti sopimuksen Baltian henkivakuutus- liiketoimintojen myynnistä

Mandatum Life sopi Baltian henkivakuutus-
liiketoimintojen myymisestä liettualaiselle
Invalda INVL -konsernille. Kaupan
yhteydessä koko Mandatum Lifen Baltian
henkivakuutusliiketoiminta, mukaan lukien
sen työntekijät, siirtyvät Invalda INVL
-konsernille. Tavoitteena on saattaa kauppa
päättökseen vuoden 2022 ensimmäisen
puoliskon aikana.

1.7.2021

Mandatum Asset Management ostaa Trevian Rahastot AIFM Oy:n

Mandatum Asset Management allekirjoitti sopimuksen kiinteistörahastoja hallinnoivan Trevian Rahastot AIFM Oy:n ostamisesta. Kaupan yhteydessä Trevian Rahastojen koko rahastoliiketoiminta, mukaan lukien yhtiön palveluksessa oleva henkilöstö, siirtyy Mandatum Asset Managementille. Finanssivalvonnan myöntämän toimiluvan varaista vaihtoehtorahastojen hoitamista harjoittavan yhtiön uusi nimi on Mandatum AM AIFM Oy.

1.9.2021

Sammon sijoitustoiminto osaksi Mandatum Asset Managementia

Sammon sijoitustoiminto siirtyi syyskuun alussa liikkeenluovutuksella Mandatum Asset Managementtiin. Sampo Oyj:stä Mandatumin Asset Managementiin siirtyi 29 henkilöä, ja aloitushetkellä Mandatum Asset Managementissa työskenteli yhteensä noin 120 sijoittamisen ammattilaista.

15.10.2021

Mandatum Asset Managementin hoitama kiinteistökokonaisuus ansaitsi GRESB Regional Sector Leader ja Green Star -tunnukset
Mandatum Asset Managementin hoitama kiinteistökokonaisuus sai Global Real Estate Sustainability Benchmark -arvioinnissa tunnustusta vastuullisuustyöstään. Sector Leader -tunnustus myönnetään organisaatioille, jotka ovat omassa kiinteistö- ja omistussektorissaan maanosansa parhaiden vastuullisuustoimijoiden joukossa. Lisäksi Mandatum sai Green Star -maininnan, joka myönnetään kiinteistösijoittajille, jotka saavat hyvät pistemäärät sekä johtamisesta että vastuullisuustoimista.

16.12.2021

Oddlygood Globalille merkittävä kasvurahoitus Mandatumilta kasvipohjaisten elintarvikkeiden kansainväliseen liiketoimintaan
Mandatum sijoitti kasvipohjaisten elintarvikkeiden johtavaksi tarjoajaksi tähtäävään Oddlygood Global -yhtiöön 25 miljoonaa euroa, ja tuli sijoituksensa myötä yhtiöön vähemmistöosakkaaksi. Sijoitettavat varat tulivat Mandatum-konsernin suomalaisilta asiakkailta.

2

YRITYSVASTUU

YRITYSVASTUU

Vastuullisuus on Mandatumin liiketoiminnan ytimessä

Vastuullisuutemme kokonaisuuden muodostavat kolme avaintemaa sekä asiat, jotka ovat yhteinen perusta kaikelle työllemme. Ne ovat: vastuullinen sijoittaminen, vastuullisten henkilöstökäytäntöjen edistäminen työelämässä sekä niiden toteuttaminen Mandatumin omassa työyhteisössä.

Mandatum raportoi omasta yritysvastuustaan osana Sampo-konsernia. Lisäksi Mandatum julkaisee vuosittain oman yritysvastuukoosteen, jonka tarkoituksena on omalta osaltaan täydentää Sampo-konsernin raporttia. Sammon yritysvastuuraporttiin pääset oheisesta linkistä: www.sampo.com/fi/vastuullisuus/yritysvastuuraportit

Edellytämme sijoituskohteitamme vastuullisuutta

Uskomme, että pitkällä aikavälillä vastuullisesti toimivat yhtiöt tuottavat sijoituskohteina paremmin suotuisampien kasvunäkymien ja ennustettavamman kustannuskehityksen ansiosta. Vastuullisen sijoittamisen politiikka määrittää Mandatum Asset Management Oy:n ja Mandatum Lifen vastuullisen sijoittamisen toimintaperiaatteet ja ohjeet. Edellytämme, että sijoituskohteemme toimivat vastuullisesti. Analysoimme vastuullisuutta osana sijoitusprosessia, ja teemme sijoituksia vain asetetut kriteerit täyttäviin kohteisiin. Pyrimme vaikuttamaan yhtiöiden toimintatapoihin vastuullisuusasioissa myös aktiivisena omistajana.

Mandatum on sitoutunut YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteisiin. Monitoroimme sijoituskohteita muun muassa YK:n Global Compact -periaatteiden mukaisesti.

Ihmiset ratkaisevat

Mandatum pyrkii liiketoiminnallaan parantamaan suomalaisten taloudellista turvaa ja edistämään vastuullisia henkilöstökäytäntöjä. Palvelumme auttavat yritysasiakkaitamme vahvistamaan kilpailukykyään ja palkitsemaan henkilökuntaansa oikeudenmukaisesti ja vastuullisesti. Mandatum suunnittelee ja toteuttaa vastuullisuusmittarit sisältäviä kannustin-, sitouttamis- ja palkitsemisjärjestelmiä sekä tarjoaa niitä koskevia konsultointipalveluita. Varautumisen palveluillamme autamme suomalaisia varmistamaan toimeentulon riittävyyden eläkeajalla ja taloudellisten vastoinkäymisten kohdalla.

Omalla esimerkillä

Vastuu henkilöstöstä varmistaa menestyvän liiketoiminnan. Henkilöstön hyvinvointi on yksi strategisista tavoitteistamme.

Keskeisiä tavoitteitamme ovat

- Osaamispääoman kasvattaminen
- Vastuulliset johtamiskäytännöt ja tasa-arvoisuus
- Työllistäminen
- Ammatillinen kehittyminen

Työmme perusta

Taloudellinen vastuu tarkoittaa Mandatumissa huolehtimista toiminnan jatkuvuudesta, kannattavuudesta, tuloksetekokyvystä sekä vakavaraisuudesta kaikissa markkinatilanteissa. Toiminnan jatkuvuudesta huolehtiminen luo pohjan asiakkaiden vakuutuksiin liittyvien vastuiden sekä asiakkaiden sijoitusten ja eläkkeiden hoitamiseen vuosikymmenien ajan kestävästi ja vastuullisesti. Siksi myös riskienhallinta liittyy oleellisesti Mandatumin taloudelliseen vastuuseen. Riskienhallintaprosessin tärkeimpiä tavoitteita on varmistaa pääoman riittävyys suhteessa liiketoiminnan riskeihin sekä rajoittaa taloudellisen tuloksen heilahtelua pitkällä aikavälillä. Taloudellinen vastuu tarkoittaa myös ennakoivaa reagoimista erilaisiin tilanteisiin, kuten organisaation sisällä ja ulkopuolella tapahtuviin muutoksiin.

3

TYTÄRYHTIÖT

TYTÄRYHTIÖT

Mandatum
Life

Mandatum Life (Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö) ja sen konserniyhtiöt tarjoavat yksityis- ja yritysasiakkailleen varainhoidon, palkitsemisen, eläkevarautumisen ja henkilövaikuttamisen palveluja.

Mandatum Lifen edeltäjä, Henki-Sampo, perustettiin vuonna 1997 silloiseen vahinkovakuutus konserni Sampo. Sammon henkivakuutusliiketoiminnan juuret ulottuvat vuoteen 1874, jolloin Suomen vanhin henkivakuutusyhtiö Kaleva perustettiin. Vuonna 2008 henkivakuuttamisen rinnalle otettiin varainhoito, ja uusi strategia kiteytettiin muotoon rahat ja henki. Mandatum Life syntyi.

Mandatum Lifen strategiana on luoda asiakkailleen taloudellista turvaa yhdistämällä innovatiivisesti varojen hoitoa ja henkivakuuttamista.

Mandatum Lifen hallituksen puheenjohtajana toimii **Patrick Lapveteläinen**, ja yhtiön toimitusjohtajana **Petri Niemisvirta**.

 MANDATUM LIFE

MAKSUTULO

1 367,0 milj.€
(1 050,8)

TULOS ENNEN VEROJA

252,9 milj.€
(196,4)

VAKAVARAISUUSASTE

190 %
(188)

HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ

98
(104)

SIJOITUSSIDONNAINEN
VASTUUVELKA 31.12.2021

10 712 milj.€
(8 765)

LASKUPERUSTEKOROLLINEN
VASTUUVELKA 31.12.2021

3 246 milj.€
(3 521)

TYTÄRYHTIÖT

Mandatum Asset Management

Mandatum Asset Management (MAM) yhdistää Mandatumin ja Sammon omaisuudenhoidon osaamisen. Sen tehtävänä on palvella instituutionaalaisia sijoittaja-asiakkaita, tuottaa rahastoliiketoimintaa ja varainhoidon palveluita sekä omille että Mandatum Lifen asiakkaille ja hoitaa Sampo-konsernin sijoitusomaisuutta. Mandatum Asset Management hallinnoi 29,3 miljardin euron varallisuutta. Tähän kuuluu Mandatum Lifen, Kalevan, Sammon strategisten sijoitusten sekä Ifin varoja, sekä Mandatumin sijoitussidonnaisia tuotteita ja rahastoja.

Mandatum Asset Managementin toiminta heijastuu koko Mandatum-konserniin Mandatum Asset Managementin ja Mandatum Lifen tiiviissä asiakasyhteistyössä. Yhtiön kansasijoittamisstrategia näkyy Mandatum Lifen asiakkaille muun muassa yksityisvarainhoidon palveluissa sekä eläkeratkaisuissa.

Mandatum Asset Managementin strategiana on tarjota asiakkailleen markkinoiden johtavaa sijoitustoimintaa ja siihen nojautuvia sijoitustuotteita. Mandatum Asset Managementin sijoitusfi-

losofia nojaa Sampo-konsernin yhteisiin periaatteisiin: **Sijoituskohdevalinta, Opportunismi ja Kärsivällisyys.**

Yhtiön hallituksen puheenjohtajana toimii Sammon sijoitusjohtaja **Patrick Lapveteläinen**, ja varapuheenjohtajana Mandatum-konsernin toimitusjohtaja **Petri Niemisvirta**. Yhtiön toimitusjohtajana toimii **Lauri Vaittinen**.

HALLINNOITAVAT VARAT 12/2021 VAROJEN ALKUPERÄN MUKAAN

■ Muut asiakasvarat, 11,1
■ Sampo-konsernin omat varat, 18,3

MANDATUM
ASSET MANAGEMENT

TULOS ENNEN VEROJA

2,9 milj.€

Tulosta pienentää Sampo Oyj:lle maksettu 15 miljoonan euron konserniavustus.

n. 120

SIJOITTAMISEN AMMATTILAISTA

HALLINNOITAVAT VARAT

29,3 mrd.€

4

TOIMINTAKERTOMUS

TOIMINTAKERTOMUS

Mandatum-konsernin toimintakertomus 1.1.–31.12.2021

Toiminnan tulos ja vakavaraisuus

Mandatum Holding konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien IFRS (International Financial Reporting Standards) mukaisesti. Tilinpäätöksen laadinnassa konserni on soveltanut kaikkia liiketoimintaansa liittyviä 31.12.2021 voimassa olleita ja EU:n komission hyväksymiä standardeja ja tulkintoja. Lisäksi liitetietojen laadinnassa on otettu huomioon myös suomalainen kirjanpito- ja yhteisölaainsäädäntö sekä viranomaissäännökset.

Sampo Oyj:n hallitus päätti 11.2.2021 rakennejärjestelystä, jonka tarkoituksena oli luoda Sampo-konsernin henkivakuutus- ja varainhoitoliiketoimintakokonaisuutta harjoittavalle Mandatum Life -alalokeroon uusi juridinen rakenne, jossa Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiön omistuksessa olevat henkivakuutus- ja omaisuudenhoitoliiketoimintoja harjoittavat tytäryhtiöt siirretään uuden emoyhtiön alle sisaryhtiöiksi. Uudessa juridisessa konsernirakenteessa Sampo Oyj:n välittömään omistukseen perustettiin uusi holdingyhtiö (Mandatum Holding Oy) Mandatum-alalokeroon emoyhtiöksi ja tämän välittömään omistukseen siirrettiin Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö-alalokeron sekä Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiön aiemmin omistama tytäryhtiö Mandatum Life sijoituspalvelut Oy:n (nyk. Mandatum Asset Management (MAM)).

Konsernirakenteen uudelleenjärjestely toteutettiin siten, että Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiöstä ja sen tytäryhtiöistä koostuva henkivakuutus- ja varainhoitoliiketoimintakokonaisuus siirrettiin Sampo Oyj:stä elinkeinoverolain 52 d §:ssä tarkoitetulla veroneutraalilla liiketoimintasiirrolla apporttina uuteen liiketoimintasiirtoa varten perustettuun Mandatum Holding Oy:öön tämän antamia osakkeita vastaan. Liiketoimintasiirron jälkeen Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö myi sen käyttöomaisuuteen kuuluvan tytäryhtiön, Mandatum Life Sijoituspalvelut Oy:n liiketoimintasiirron yhteydessä perustetulle Mandatum Holding Oy:lle käteisvastiketta vastaan. Lisäksi Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiön ja Mandatum Asset Management Oy:n välillä on sovittu Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiön omistaman Mandatum Fund Management S.A:n koko osakekannan luovuttamisesta käteisvastiketta vastaan Mandatum Asset Management Oy:lle. Kauppa on toteutettu 14.2.2022.

Osana rakennejärjestelykokonaisuutta Sampo Oyj luovutti 1.9.2021 toteutetulla liiketoimintasiirrolla sijoitustoimintonsa Mandatum Asset Management Oy:lle. Lisäksi Mandatum Asset Management Oy hankki syksyllä 2021 omistukseensa vaihtoehtorahastotoimintaa harjoittavan Trevian Rahastot AIFM Oy:n osakekannan (nyk.

Milj. €	1–12/2021	1–12/2020	1–12/2019
Vakuutusmaksutulo	1 367,0	1 050,8	1 595,9
Sijoitustoiminnan nettotuotot	1 787,2	586,7	1 266,5
Korvaukset	-1 127,0	-1 089,1	-1 492,2
Tulos ennen veroja	247,1	153,9	280,1
Tilikauden laaja tulos	302,6	213,2	308,5
Taseen loppusumma	16 470,6	14 605,4	14 091,9
Oman pääoman tuotto-%	18,4	14,4	23,5
Solvenssi II oma varallisuus	2 604,4	2 308,0	2 290,2
Vakavaraisuussuhde %	191,8	187,6	193,7

Mandatum AM AIFM Oy). Rakennejärjestelyn lopputulemana Mandatum Holding Oy:llä on kaksi liiketoimintakokonaisuutta, Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiön ja sen tytäryhtiöiden harjoittama vakuutus- ja palkitsemispalveluita käsittävä liiketoiminta sekä Mandatum Asset Management Oy:n ja sen tytäryhtiöiden harjoittama sijoituspalvelu- ja rahastoliiketoiminta.

Tilikauden tulos ennen veroja oli 247 miljoonaa euroa (154). Sijoitustoiminnan käyville arvoilla laskettu verojen jälkeinen laaja tulos nousi 303 miljoonaan euroon (213). Tilikauden tulosta pienentää Mandatum Asset Management

Oy:n Sampo Oyj:lle maksama 15 miljoonan euron suuruinen konserniavustus. Vertailuvuoden tulosta rasitti konsernin yhtiöistä maksetut 3 miljoonan euron konserniavustukset.

Konsernin Solvenssi II -periaatteiden mukainen vakavaraisuussuhde oli 192 prosenttia (188). Oma varallisuus oli 2 604 miljoonaa euroa (2 308) ja vakavaraisuuspääomavaatimus 1 358 miljoonaa euroa (1 230). Omista varoista ja vakavaraisuuspääomavaatimuksesta valtaosa muodostuu Mandatum Lifestä, jonka vakavaraisuusasema säilyi hyvällä tasolla, luottoluokituksen ollessa A+ (Standard & Poors).

Maksutulo

Mandatum-konsernin ensivakuutuksen maksutulo oli 1 376 miljoonaa euroa (1 059). Sijoitussidonnaisen maksutulon osuus oli 1 278 miljoonaa euroa (960). Baltian sivuliikkeen osuus maksutulosta oli 25 miljoonaa euroa (22).

Sijoitustoiminta

Mandatum-konsernin varsinainen sijoitusriski syntyy Mandatum Lifen laskuperustekorkoisen vakuutuskannan katteena olevasta sijoitusomaisuudesta. Mandatum Lifen sijoitustoiminnan tavoitteena on saavuttaa korkein mahdollinen tuotto hyväksyttävällä riskitasolla. Onnistunut sijoitustoiminta mahdollistaa vakuutuksenottajille hyvän kokonaistuoton ja kartuttaa omia varoja sekä täyttää omistajien tuotto-odotukset.

Sekä tuoton lisäämiseksi että riskin pienentämiseksi sijoitussalkku pyritään hajauttamaan sekä maantieteellisesti että eri omaisuusluokkien kesken.

Omaisuusluokkien välisessä allokaatiossa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia vuoden aikana. Kahden edellisvuoden tapaan osakesijoitusten tuotto nousi erinomaiselle tasolle. Tämä yhdessä vaihtoehtoisten sijoitusten poikkeuksellisen korkean tuoton kanssa nosti koko sijoitusomaisuuden tuoton (pl. eriytetty ryhmäläkekanta) 10,2 prosenttiin (6,5). Eriytetyn ryhmäläkekannan sijoitustoimintaa ajetaan selkeästi muuta tasetta alhaisemmalla riskitasolla. Tämän seurauksena myös sen tuotto jäi alhaisemmaksi, ollen kuitenkin vastuuvelan tuottovaateeseen nähden hyvä 2,9 prosenttia (1,5).

Sijoitusomaisuudesta ja sijoitustoiminnan riskeistä on yksityiskohtaisempi kuvaus tilinpäätöksen riskienhallintaliitteessä.

Vastuuelva ja korvauskulut

Mandatum-konsernin vastuuelva ennen jälleenvakuuttajan osuutta kasvoi 1 672 miljoonaa euroa ja oli 13 958 miljoonaa euroa (12 286). Sijoitussidonnaisten sopimusten vastuuelva kasvoi vuoden aikana 1 946 euroa ja oli 10 712 miljoonaa euroa (8 765). Laskuperustekorkoisen vastuuvelan määrä aleni odotusten mukaisesti selkeästi ja oli 3 247 miljoonaa euroa (3 521). Eriytetyn ryhmäläkevakuutuskannan osuus laskuperustekorollisesta vastuuelasta oli tilivuoden 2021 lopussa yhteensä 751 miljoonaa euroa (875). Eriytetyn ryhmäläkekannan vastuuvelan diskonttauskorko on alennettu 0,0 prosenttiin, jota vastaava 183 miljoonan euron (232) korkotäydennys sisältyy eriytetyn kannan kokonaisvastuuelvaan. Muu laskuperustekorkoinen vastuuelva pitää sisällään korkotäydennyksiä yhteensä 274 miljoonaa euroa (218).

Baltian sivuliikkeen osuus vastuuelasta oli 196 miljoonaa euroa (177), josta sijoitussidonnaisen vastuuvelan osuus oli 186 miljoonaa euroa (165).

Vastuuelvan jakautumisesta ja muutoksesta on tarkempi selvitys tilinpäätöksen riskienhallintaliitteessä.

Henkivakuutusyhtiössä on noudatettava ns. kohtuusperiaatetta sellaisten vakuutusten kohdalla, joilla on vakuutus sopimuksen mukaan oikeus vakuutusten mahdollisesti tuottaman ylijäämän perusteella myönnettäviin lisäetuihin.

Lisätietoa kohtuusperiaatteesta on esitetty laadintaperiaatteissa sekä yhtiön verkkosivuilla.

Mandatum-konserni maksoi tilikauden aikana korvauksia yhteensä 1 099 miljoonaa euroa (1 120), josta jälleenvakuuttajien osuus oli 1 miljoonaa euroa (2). Sijoitussidonnaisten vakuutusten osuus maksetuista korvauksista oli 726 miljoonaa euroa (718). Mandatum-konserni maksoi tilivuonna eläkkeitä noin 57 000 eläkkeensaajalle yhteensä 382 miljoonaa euroa (395).

Liiketoiminnan kulut

Mandatum-konsernin liikekulut olivat 158 miljoonaa euroa (128). Kulujen kasvua selittää suurelta osin konserniin siirtyneet liiketoiminnot Sammosta ja Trevianin hankinta.

Pääomalaina

Mandatum Lifen rahoitusveloissa ovat pääomailainat, nimellisarvoltaan yhteensä 350 miljoonaa euroa. Lainoista toinen, Pääomalaina 2002, on nimellisarvoltaan 100 miljoonaa euroa ja Pääomalaina 2019 nimellisarvoltaan 250 miljoonaa euroa. Pääomalaina 2002 on kokonaisuudessaan Sampo Oyj:n myöntämä. Laina on erääntymätön ja lainan korko on vaihtuvakorkoinen 12 kk Euribor +4,5 prosenttia. Pääomalaina 2019 on 30 vuoden pituinen, jonka ensimmäinen mahdollinen takaisinostopäivä on lokakuussa 2024. Lainan korko on ensimmäiseen takaisinostopäivään kiinteä 1,875 prosenttia ja sen jälkeen korko on 3 kk Euribor lisätynä 2,30 prosentin marginaalilla ja 10/2029 jälkeen 3 kk Euribor lisätynä 3,30 prosentin marginaalilla.

Henkilöstö

Konsernin palveluksessa oli keskimäärin 638 (576) henkilöä, josta Mandatum Life-konsernin palveluksessa oli 489 henkilöä ja Mandatum Asset Management-konsernin palveluksessa 63 henkilöä. Henkilöstöstä työskenteli Suomessa 558 ja Baltiassa 78 henkilöä (Virossa 29, Latviassa 15 ja Liettuassa 34 henkilöä) ja Luxemburgissa 3 henkilöä. Suomen henkilöstöstä 55 prosenttia oli miehiä ja 45 prosenttia naisia. Henkilöstön keski-ikä oli 41 vuotta.

Riskienhallinnan yleiset periaatteet

Kaikkien Mandatum-konsernin yritysten riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa vakaa ja hyvin ymmärretty riskienhallintakulttuuri kussakin yhtiössä sekä varmistaa, että riskit tunnistetaan, arvioidaan, hallitaan, seurataan ja raportoidaan ja toimet ovat sopivia suhteessa riskien vaikutukseen lyhyen ja pitkän aikavälin taloudelliseen tulokseen. Lisäksi pyritään varmistamaan, että yrityksillä on riittävät puskurit lakisääteisille pääomavaatimuksille ja että ne ylläpitävät operatiivisia valmiuksia myös taloudellisen myllerryksen varalta. Onnistunut riskienhallinta takaa toiminnan yleisen tehokkuuden, turvallisuuden ja jatkuvuuden ja turvaavat Mandatum-konsernin maineen ja varmistavat, että asiakkaat ja muut sidosryhmät luottavat Mandatum-konserniin. Yhteenvetona voidaan todeta, että riskienhallinnan päätavoitteena Mandatum-konsernissa on luoda arvoa ja säilyttää jo luotu arvo.

Mandatum-konsernin yhtiöt noudattavat Sampo-konsernin riskienhallintakehityksen määrittelemiä riskienhallintaperiaatteita. Mandatum-konsernissa kullakin toimilupayhtiöllä on oma riskienhallintapolitiikkansa, mutta kokonaisuutena Mandatum-konsernilla on yhteinen riskienhallintajärjestelmä. Mandatum valvoo kuitenkin tytäryhtiönsä riskienhallintakehitystä ja riskien seuranta- ja raportointiperiaatteita. Mandatum-konsernin riskienhallintatoiminto tekee tiivistä yhteistyötä tytäryhtiönsä riskienhallintatoimintojen kanssa varmistaakseen, että tietoja vaihdetaan asianmukaisesti ja että järjestelyt, prosessit ja mekanismit ovat riittäviä.

Yhtiöiden hallitukset vastaavat riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan riittävydestä. Hallitukset hyväksyvät vuosittain riskienhallintaperiaatteet, joiden mukaan riskienhallinta järjestetään Mandatum-konsernin yhtiöissä. Toimitusjohtajilla on kokonaisvastuu riskienhallinnan toteuttamisesta hallitusten ohjeiden mukaisesti.

Konsernin riskienhallintojohtajan vastuulla on, että riskienhallinta ja sen seuranta on järjestetty asianmukaisesti ja laajuus on riittävä konsernin toimintaan nähden. Jokaisella Mandatum-konsernin yhtiöllä on oma riskienhallintatoimintonsa. Riskienhallintatoimintojen tehtävänä on varmistaa, että riskienhallinta järjestetään asianmukaisesti ja riskienhallinta on riittävä yhtiön toiminnan kannalta. Liiketoiminta-alueet ovat vastuussa omien operatiivisten riskiensä tunnistamisesta, arvioinnista, seurannasta ja hallinnasta.

Liiketoimintaan liittyvät riskit

Mandatum-konsernin yhtiöt toimivat liiketoiminta-alueilla, joissa arvonluonnin erityispiirteinä hyvän asiakaspalvelun ohella ovat riskien hinnoittelu ja riskiportfolioiden aktiivinen hallinta. Tämän vuoksi tarvitaan yhteiset riskimääritelmät liiketoimintojen perustaksi ja riskit on jaettu pääryhmiin, joita ovat vakuutusriskit, markkinariskit, operatiiviset riskit (ml. juridiset ja compliance-riskit), liiketoimintariskit ja maineriskit.

Henkivakuutustoiminnan osalta taseen markkinariskit sekä vakuutusriskeihin lukeutuvat pitkäikäisyys- ja takaisinostoriskit muodostavat Mandatum-konsernin merkittävimmät riskit pääomavaateiden kautta tarkasteltuna. Edellä mainittujen riskien lisäksi operatiiviset riskit ja liiketoimintariskit ovat yhtiön toiminnan ja jatkuvuuden kannalta keskeisiä riskejä.

Markkinariskeilla viitataan rahoitusvarojen ja -velkojen sekä vastuuvelan markkina-arvojen muutosten aiheuttamiin vaikutuksiin erityisesti Mandatum Lifen tuloksessa tai vakavaraisuudessa. Markkinariskejä tarkastellaan sekä koko taseen riskien kannalta että puhtaasti sijoitusomaisuuden riskien kannalta. Mandatum Lifen markkinariskit aiheutuvat pääasiassa osakesijoituksista sekä korkosijoitusten ja laskuperustekorkoisen vastuuvelan välisestä kokonaiskorkoriskistä.

Markkinariskien hallintaa lähestytään vastuuvelan odotettujen kassavirtojen, korkotason ja voimassa olevan vakavaraisuusarvoseman pohjalta. Kaikille laskuperustekorkoisille vastuuvelan erille yhteinen ominaisuus on laskuperustekorko sekä

asiakashyvitykset. Vastuuvelan kassavirrat ovat suhteellisen hyvin ennakoitavissa, koska sopimusten takaisinostot tai ylimääräiset lisäsijoitukset ovat rajoitettuja suurimmassa osassa Mandatum Lifen laskuperustekorkoisia vakuutuksia.

Henkivakuutustoiminnan vakuutusriskit sisältävät biometriset riskit sekä muut henkivakuutustoiminnan riskit kuten takaisinostoriskin ja kustannusriskin. Vastuuvelan diskonttokorkoon liittyvä riski on osa yhtiön markkinariskejä, mutta se liittyy myös keskeisesti vakuutusriskeihin.

Henkivakuutustoiminnan biometriset riskit syntyvät pääasiassa siitä, että vakuutetuille tulisi korvattavaksi enemmän kuolemantapaus-, työkyvyttömyys- tai sairauskulukorvauksia tai että eläkevakuutuksissa eläkkeitä tulnaisiin maksamaan vakuutetuille pidempään (pitkäikäisyysriski) kuin yhtiö ennakoivasti hinnoitteluhetkellä. Pitkäikäisyysriski on yhtiön biometrisistä riskeistä merkittävin. Laskuperustekorollinen ryhmäeläkekanta muodostaa suurimman osan pitkäikäisyysriskistä. Sijoitussidonnaisten ryhmäeläkkeiden ja yksilöllisten eläkevakuutusten kannassa pitkäikäisyysriski ei ole niin merkittävä, sillä vakuutukset ovat pääsääntöisesti määräaikaisia ja niihin liittyvät henkivakuutukset pienentävät pitkäikäisyysriskiä. Sopimusten pitkäkestoisuus ja se, että yhtiön oikeus muuttaa vakuutusehtoja ja -maksuja on rajoitettu, kasvattaa biometrisiä riskejä. Mikäli vakuutusmaksut osoittautuvat riittämättömiksi, eivätkä ne ole muutettavissa, vastuuvelkaa täydennetään odotettavissa olevaa tappiota vastaavalla määrällä.

Operatiivisella riskillä tarkoitetaan tappioriskiä, joka syntyy riittämättömistä tai epäonnistuneista prosesseista tai järjestelmistä, henkilöstöstä tai ulkoisista tapahtumista. Operatiivinen riski voi toteutua lisäkuluina, vahingonkorvauksina aiheutuneista vahingoista, sääntöjen ja määräysten noudattamatta jättämisestä, maineen menetyksenä, vääränä tietona riskiasemasta ja jatkuvina tappioina sekä liiketoiminnan keskeytymisenä.

Operatiivisen riskienhallinnan tavoitteena on tunnistaa riskit etukäteen, hallita riskejä tehokkaasti ja pyrkiä mitigoimaan toteutuneiden riskien vaikutukset etukäteen kustannustehokkaasti. Liiketoimintayksiköt vastaavat omien operatiivisten riskiensä tunnistamisesta, arvioinnista, seurannasta ja hallinnasta.

Likviditeettiriski on riski siitä, ettei yhtiö pystyisi realisoimaan sijoituksiaan tai muita omaisuuseriään pystyäkseen suoriutumaan maksuvelvoitteista niiden erääntyessä. Likviditeettiriskillä on suhteellisen vähän merkitystä Mandatum-konsernissa. Merkittävin vaikutus tällä on Mandatum Lifessa, mutta pääsääntöisesti henkivakuutusyhtiön laskuperustekorkoisessa vakuutuskannassa velat ovat verrattain hyvin ennustettavia ja riittävä osa niistä vastaavista sijoitusvaroista on käteistä tai lyhytaikaisia rahamarkkinasijoituksia

Riskeistä ja riskienhallinnasta on laadittu liitetieto, jossa on yksityiskohtaisempi selvitys Mandatum-konsernin merkittävimmistä riskeistä ja riskienhallinnan yleisistä periaatteista. Mandatumin ja Sammon verkkosivuilla julkaistavassa vuosikertomuksessa on myös

lisäinformaatiota yhtiön riskienhallinnasta ja vakavaraisuudesta.

Konsernirakenne ja omistus

Mandatum Holding Oy on Sampo Oyj:n täysin omistama tytäryhtiö. Mandatum-konserni muodostuu kahdesta kokonaisuudesta, omaisuudenhoitotoiminnoista vastaavasta Mandatum Asset Managementista sekä henkivakuuttamisesta, palkitsemisesta sekä varainhoidosta vastaavasta Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiöstä. Mandatum Asset Managementin tytäryhtiöitä ovat Mandatum AM AIFM Oy, Mandatum Private Equity GP sekä kiinteistösijoittamiseen liittyvät SaKa Hallikiinteistöt GP ja Mandatum Life Vuokratontit I GP. Mandatum Henkivakuutus-yhtiön tytäryhtiöitä ovat Mandatum Life Palvelut Oy, Mandatum Incentives Oy, 19 asunto- ja kiinteistöyhtiötä sekä Luxemburgissa toimiva Mandatum Life Fund Management S.A. Lisäksi konserniin kuuluu sivuliike Baltiassa (Mandatum Life Estonia, Lõotsa 12, Tallinn, Viro).

Merkittävät tapahtumat tilikauden jälkeen

Ei merkittäviä tapahtumia.

Tulevaisuuden näkymät

Edessä on kolmas Covid-19-pandemian sävyttämä vuosi. Vaikka Konsernin liiketoiminta ja tulos ovat kehittyneet hyvin kahden viimeisen vuoden aikana, pandemia luo edelleen merkittävää epävarmuutta vuoden 2022 näkymien osalta.

Konsernin merkittävimmät tulevaisuuden haasteet liittyvät alhaiseen korkotasoon sekä talouskehityksen ja sijoitusmarkkinan epävarmuuteen. Konsernin sijoitustoiminnan tulos on vahvasti sidoksissa sijoitusmarkkinan kehitykseen ja siten vaikeasti ennustettavaa. Konsernin hyvä vakavaraisuusasema, voimakkaasti aleneva vanha laskuperustekorkoinen vastuuvélka ja vastuuvélan korkotäydennykset yhdessä Solvenssi II:n siirtymäsäännösten kanssa luovat Konsernille hyvät valmiudet kestää sekä alhaisten korkojen aikaa että lyhytaikaisia markkinaheilahteluja.

Vuosi 2021 oli asiakasvarojen nettomerkintöjen osalta ennätysellinen. Kasvua tapahtui laajalla rintamalla niin yritysten, henkilöasiakkaiden kuin institutionaalisten asiakkaiden segmentissä. Kiinnostus konsernin tarjoamiin palveluihin odotetaan pysyvän hyvällä tasolla, vaikkakin yleinen taloudellinen suhdannetilanne tullee aiheuttamaan vuotuista heiluntaa odotettavissa olevissa nettomerkinnöissä. Nettomerkintöjen ja sijoituskohteiden arvonnousun kautta konsernin asiakasvarat nousivat 11,1 miljardiin euroon (9,2), joka luo positiiviset odotukset konsernin operatiivisen tuloksen kehitykselle. Myös operatiivinen tulos on altis pääomamarkkinoiden kehitykselle ja sen johdosta myös sen ennustamiseen liittyä merkittävää epävarmuutta.

Konsernin vakuutusliiketoiminnan riskiliikkeen tulokseen sisältyy vuotuista heilahtelua, vuoden 2021 tuloksen ollessa poikkeuksellisen hyvä. Epävarmuudesta huolimatta riskiliikkeen tuloksen odotetaan pysyvän hyvällä tasolla.

Osakekannan jaottelu

Osakepääoma muodostuu yhdestä osakesarjasta. Kaikilla yhtiön osakkeilla on yhtäläinen osinko- ja äänioikeus. Yhtiön osakkeita on rekisteröity 200 kappaletta ja niiden kirjanpidollinen vasta-arvo / osake on 25 000. Yhtiön hallituksella ei ole valtuutusta uusmerkintään tai optiovaihtovelkakilainan ottamiseen.

Hallinto

Yhtiön hallinto määräytyy ensisijaisesti osakeyhtiölain säännösten pohjalta. Tarkemmat määräykset yhtiön hallinnosta ovat yhtiöjärjestyksessä sekä yhtiön hallituksen vahvistamissa sisäisissä toimintaperiaatteissa ja ohjeissa. Ylintä päätösvaltaa käyttää yhtiökokous. Yhtiön perustamissopimus on allekirjoitettu 15.2.2021. Yhtiössä ei vuonna 2021 pidetty yhtiökokouksia. Osakkeenomistaja Sampo Oyj on 19.5.2021 tehnyt ainoan osakkeenomistajan päätöksen yhtiön tilintarkastajan valitsemiseksi.

Yhtiön hallituksen jäsenten lukumäärä vuonna 2021 oli kolme jäsentä ja sen kokoonpano oli seuraava:

- puheenjohtaja, Sampo Oyj:n sijoitusjohtaja Patrick Lapveteläinen
- Sampo Oyj:n lakiasiajohtaja Anne Teitto
- Sampo Oyj:n strategiajohtaja Ricard Wennerklint.

Hallitus piti tilikauden aikana 5 kokousta.

Yhtiön toimitusjohtajana toimii OTK Petri Niemisvirta.

Yhtiön tilintarkastajana toimi Ernst & Young Oy, (tilintarkastusyhteisön vastuullisena tilintarkastajana KHT Kristina Sandin) 19.5.2021 saakka. Osakkeenomistajan 19.5.2021 tekemän päätöksen perusteella yhtiön uudeksi tilintarkastajaksi valittiin Deloitte Oy (tilintarkastusyhteisön vastuullisena tilintarkastajana KHT Reeta Virolainen).

Hallituksen voitonjakoehdotus

Mandatum Holdingin tilikauden kansallisin periaattein laskettu tulos on 174 561 397,42 euroa positiivinen. Voitonjakokelpoiset varat ovat 708 075 934,86 euroa. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että tilikauden tuloksesta jaetaan osinkoa 150 000 000 euroa ja loput siirretään voitto-/tappiotilille.

5

RISKIENHALLINTA

Riskienhallinta

1. Riskienhallinnan yleiset periaatteet

Mandatum-ryhmän (Mandatum) yhtiöt toimivat liiketoiminta-alueilla, joissa arvonluonnin erityispiirteinä hyvän asiakaspalvelun ohella ovat riskien hinnoittelu ja riskiportfolioiden aktiivinen hallinta. Tämän vuoksi tarvitaan yhteiset riskimääritelmät liiketoimintojen perustaksi.

1.1 Konsernin riskit

Mandatumissa liiketoimintaan liittyvät riskit jaetaan kolmeen pääryhmään: liiketoimintariskeihin, maineriskeihin sekä liiketoimintaan luontaisesti kuuluviin riskeihin. Kaksi ensimmäistä riskiluokkaa kuvataan vain lyhyesti tässä riskienhallinnan liitteessä ja painopiste on kolmannessa riskiluokassa.

1.1.1 Liiketoimintariskit

Liiketoimintariski on kilpailuympäristön muutoksista ja/tai sisäisestä operatiivisesta joustamattomuudesta johtuva tappion riski. Odottamattomat muutokset tai jo havaitut, mutta huomiotta jätetyt kehitysuunnat voivat aiheuttaa odotettua suurempia vaihteluita taloudelliseen tulokseen, kun volyymit, marginaalit, kulut ja pääomakustannukset muuttuvat, ja pitkällä aikavälillä ne voivat vaarantaa Mandatumin liiketoimintamallien olemassaolon.

Taustalla olevat ulkoiset muutosvoimat ovat moninaisia, kuten esimerkiksi yleisen taloudellisen toimintaympäristön kehitys, muutokset yleisesti hyväksytyissä arvoissa, institutionaalisessa kehikossa tai toimintaympäristössä sekä teknologiset innovaatiot. Koska ulkoiset muutosvoimat liittyvät toisiinsa, asiakkaiden mieltymykset ja kysyntä voivat muuttua arvaamattomasti ja myös sääntelyä saattaa olla tarpeen muuttaa. Yhtiö altistuu merkittäväälle liiketoimintariskille, mikäli yhtiön sisäinen ymmärrys tarvittavista muutoksista tai halukkuus ja kyky toimia niiden mukaisesti on riittämätön ja kilpailijat pystyvät paremmin vastaamaan asiakkaiden ja sääntelyn muuttuneisiin odotuksiin.

Koska kilpailuympäristön muutosvoimat ja kehitys riippuvat pääosin ulkoisista tekijöistä, liiketoimintariskit ovat ylimmän johdon vastuualuetta. Proaktiivinen strateginen päätöksenteko on ylimmän johdon keskeinen työkalu kilpailuetuun liittyvien liiketoimintariskien hallinnassa. Sisäisen operatiivisen joustavuuden ylläpito, eli kyky muuttaa liiketoimintamallia ja kustannusrakennetta tarvittaessa, on myös tehokas työkalu liiketoimintariskien hallinnassa.

Liiketoimintariskeilla voi olla erityisesti pidemmällä aikavälillä merkittävä vaikutus yhtiön tuloksetekokykyyn ja ne voivat aiheuttaa myös

lyhyemmän aikavälin tulosheiluntaa. Liiketoimintariskeihin ei kohdistu viranomaisten taholta vakavaraisuusvaatimusta.

1.1.2 Yritysvastuukysymykset liiketoimintariskien ajurina

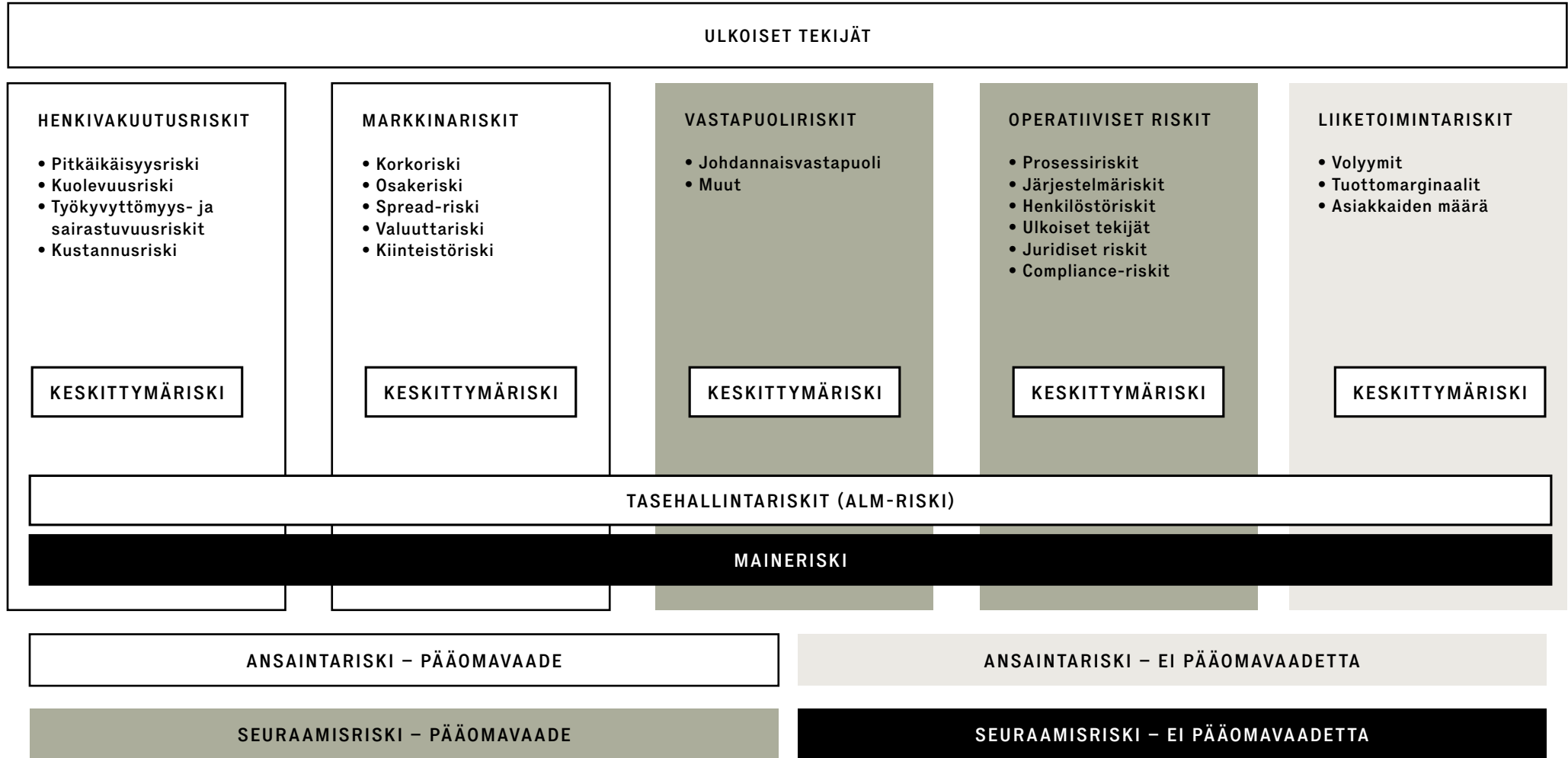
Yritysvastuukysymyksiin liittyvät teemat muokkaavat Mandatum-ryhmä yhtiöiden sidosryhmien preferenssejä ja arvoja, minkä seurauksena myös toiminta- ja kilpailuympäristö muuttuvat monilla tavoin. Mandatum-ryhmään kuuluvat yhtiöt toimivat maissa, joille on ominaista ihmisoikeuksien kunnioittaminen, avoimuus sekä vähäinen korrupatio ja lahjonta. Työntekijöiden oikeuksia, terveys- ja ympäristölainsäädäntöä sekä sanan- ja yhdistymisvapautta noudatetaan laajalti. Nämä teemat ovat ominaisia myös kaikkien Mandatum-ryhmä yhtiöiden toiminnassa. Sijoittajat ja viranomaiset korostavat yritysvastuukysymyksiä yhä enemmän, mutta myös kuluttajat ja työntekijät painottavat näitä aiheita valitessaan tuotemerkkiä tai työnantajaa. Yritysvastuukysymyksiin liittyvät keskeiset liiketoimintariskit voidaan Mandatumissa jakaa neljään pääalueeseen:

Vastuullinen liikkeenjohto ja liiketoimintakäytännöt ovat perustavanlaatuisia Mandatum-ryhmään kuuluvien yhtiöiden toiminnassa. Hyvä hallinto tarkoittaa Mandatumissa

Kuva 1–1 Riskien luokittelu Mandatum-ryhmässä

tehokkaita toimintaperiaatteita, johtamiskäytäntöjä ja koulutusta. Näillä varmistetaan, että konserniyhtiöt ja niiden henkilöstö, alihankkijat ja muut yhteistyökumppanit noudattavat ihmisoikeuksia, työoikeuksia, ympäristöä, rahanpesun ja terrorismin torjuntaa sekä korruption ja lahjonnan ehkäisemistä koskevia lakeja, asetuksia ja yleisesti hyväksytyjä periaatteita. Lisäksi ne käsittävät kattavat tietoturva-, kyberturvallisuus- ja tietosuojatoimet. Vastuulliset liiketoimintakäytännöt edellyttävät myös riskitietoisuutta liittyen sopimattomaan asiakasneuvontaan, tuotemyyntiin, ehtojen, hintojen ja palkkioiden epäselvyyteen sekä virheisiin korvausten käsittely- ja valitusprosesseissa. Myynti- ja markkinointikäytäntöjen painopiste on asiakkaan vaatimusten sekä tarpeiden täyttämässä ja asiakkaille tarvittavien tietojen tarjoamisessa, jotta he voivat tehdä oikeaan tietoon perustuvia päätöksiä tarvitsemastaan vakuutusturvasta.

Vastuulliseen yrityskulttuuriin kuuluvat työympäristöön, monimuotoisuuteen, tasa-arvoon, työntekijöiden hyvinvointiin, työntekijöiden sitoutumiseen, ammatilliseen kehitykseen sekä lahjakkaiden työntekijöiden houkuttelemiseen ja säilyttämiseen liittyvät tekijät. Osaavat ja motivoituneet työntekijät ovat Mandatumille tärkeä menestystekijä, jotta asiakkaille voidaan tarjota parasta palvelua kaikissa tilanteissa. Lahjakkuuksien menettäminen tai epähoukutteleva työnantajakuva voivat aiheuttaa suuria riskejä yritykselle. Mandatum-ryhmän yhtiöt pyrkivät varmistamaan vakaan työympäristön, ei vain siksi, että se on laissa säädetty, vaan myös siksi,

että se luo perustan kestäväälle liiketoiminnan tuloksellisuudelle. Monimuotoisuus ja tasa-arvo ovat tärkeitä Mandatum-ryhmän yhtiöille, jotka ovat sitoutuneet tarjoamaan monimuotoisen, syrjinnästä vapaan, avoimen ja miellyttävän työympäristön, jossa kaikkia kohdellaan oikeudenmukaisesti ja tasa-arvoisesti. Näihin aiheisiin liittyviä riskejä hallitaan esimerkiksi vahvoilla toimintaperiaatteilla, toteuttamalla organisaation kehittämissuunnitelmia ja tarjoamalla työntekijöille koulutusta, mielenkiintoisia uramahdollisuuksia ja houkuttelevan kokonaispalkitsemisen.

Vastuullinen sijoitustoiminta ja sijoitusten hallinnointi ovat tärkeitä välineitä sijoitusriskien ja mahdollisten haitallisten mainevaikutusten hallinnassa. Siksi Mandatum-ryhmän yhtiöt ottavat ympäristö-, sosiaali- ja hallintonäkökohdat ("ESG") huomioon arvioidessaan sijoitusten turvallisuutta, laatua, likviditeettiä ja kannattavuutta. Sijoitusmahdollisuuksia tutkitaan huolellisesti ennen sijoitusten tekemistä ja ESG-näkökohtia tarkastellaan yhdessä muiden tekijöiden kanssa, jotka voivat vaikuttaa sijoitusten riski-tuotto-suhteeseen. Mandatum-ryhmän yhtiöt käyttävät omaisuusluokasta riippuen erilaisia ESG-strategioita varmistaa ESG-tekijöistä aiheutuvien sijoitusriskien tehokkaan arvioinnin ja hallinnan. Strategioihin kuuluvat esimerkiksi ESG-integroatio, sektoripohjainen seulonta, normipohjainen seulonta ja aktiivinen omistajuus.

Ympäristökysymykset ja ilmastonmuutos ovat tekijöitä, joilla odotetaan olevan keskipitkän ja pitkän aikavälin vaikutus Mandatumin liiketoimintaan. Ilmastonmuutoksesta aiheutuvat

riskit voidaan jakaa fyysisiin riskeihin ja siirtymäriskeihin. Fyysiset riskit voidaan jakaa edelleen pitkän aikavälin säämuutoksiin (krooniset riskit) ja äärimmäisiin sääilmiöihin kuten myrskyt, tulvat, metsäpalot tai kuivuus (akuutit riskit). Siirtymäriskeillä tarkoitetaan riskejä siirryttäessä kohti vähähiilistä yhteiskuntaa, esimerkiksi muutokset teknologiassa, lainsäädännössä ja kuluttajien asenteissa. Riskien realisoinnin suuruus riippuu siitä, miten ilmaston lämpeneminen etenee. Pariisin sopimuksen mukaisessa 1,5 asteen skenaariossa vaikutukset olisivat lievät. Skenaarioissa, joissa lämpötila nousee yli 3 tai 5 astetta, vaikutukset teollisuudelle, infrastruktuurille ja julkiselle terveydenhuollolle olisivat vakavat. Erityisesti maantieteellisesti haavoittuvilla alueilla, kuten matalat rannikkoalueet, meren pinnan nousu voi aiheuttaa ruoan ja veden puutetta ja johtaa näin ollen valtavan muuttoliikkeeseen ja sairauksien puhkeamiseen.

Ilmatoriskeille alttiita sijoituksia ovat erityisesti sellaiset, joissa tappioita aiheutuu äärimmäisten sääilmiöiden vuoksi ja mahdollisen uudelleenarvostuksen vuoksi, jos liiketoimintamallit hiili-intensiivisillä toimialoilla muuttuvat. Mandatum-ryhmän yhtiöt analysoivat vuosittain sijoitustensa hiilijalanjälkeä, alttiutta ilmastonmuutoksen kannalta kriittisille toimialoille ja toiminnan yhdenmukaisuutta kansainvälisten ilmastotavoitteiden kanssa.

1.1.3 Maineriski

Sidosryhmäsuhteiden hallinta tarkoittaa tyytyväisiä asiakkaita, ammattitaitoista henkilökuntaa,

hyvää yhteistyötä viranomaisten kanssa sekä ympäristön luottamusta ja hyväksyntää. Ne edistävät yrityksen keskeistä menestystekijää, sen mainetta.

Maineriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että aiheellinen tai aiheeton yhtiön liiketoimiin tai suhteisiin liittyvä epäsuotuisa julkisuus heikentää luottamusta yhtiötä kohtaan. Maineriski on usein seurausta toteutuneesta operatiivisesta riskistä tai compliance-riskistä ja sen seurauksena maine heikkenee asiakkaiden ja muiden sidosryhmien keskuudessa. Maineriski liittyy kaikkiin riskiluokkiin (ks. Kuva 1–1). Koska maineriskien syyt ovat moninaiset, niiden ehkäisemiseksi tarvitaan monenlaisia yrityskulttuuriin sisäänrakennettuja keinoja. Nämä ilmenevät siinä, miten Mandatum toimii ympäristökysymyksissä sekä sen keskeisten sidosryhmien (asiakkaat, henkilöstö, sijoittajat, muut yhteistyökumppanit, veroviranomaiset ja muut valvovat viranomaiset) kanssa ja kuinka Mandatum on organisoinut hallintorakenteensa.

1.1.4 Liiketoimintaan luontaisesti kuuluvat riskit

Vakuutus- ja sijoitustoiminnassaan Mandatum ottaa tietoisesti tiettyjä riskejä aikaansaadakseen tuottoja. Nämä ansaintariskit valitaan huolellisesti ja niitä hallitaan aktiivisesti. Vakuutusriskit hinnoitellaan niiden luontaisen riskitason mukaisesti ja sijoitusten tuotto-odotuksia verrataan sijoitusten riskeihin. Lisäksi ansaintariskien riskipositiota mukautetaan jatkuvasti ja riskien vaikutusta pääomatarpeeseen arvioidaan säännöllisesti.

Vakuutus- ja sijoitusriskien onnistunut hallinta on Mandatum-ryhmän yhtiöiden keskeisin

tuottojen lähde. Näiden riskien päivittäinen hallinnointi annettujen limiittien ja valtuuksien puitteissa on liiketoiminta-alueiden ja Mandatum Asset Management Oy:n (MAM) vastuulla.

Osa riskeistä, kuten vastapuoliriskit ja operatiiviset riskit, on epäsuoria seurauksia Mandatumin normaalista liiketoiminnasta (ks. Kuva 1-1). Nämä riskit ovat yhdensuuntaisia siinä mielessä, että niihin ei lähtökohtaisesti liity tuottopotentiaalia. Riskienhallinnan tavoitteena onkin pienentää näitä riskejä tehokkaasti niiden aktiivisen hallinnan sijaan. Näiden välillisten seuraamusriskien pienentäminen on liiketoiminta-alueiden ja sijoitusyksikön vastuulla, ja niihin liittyvää pääomatarvetta mittaavat riippumattomat riskienhallintatoiminnot. On huomioitava, että riskit luokitellaan toimialoittain eri tavoin ansainta- ja seuraamusriskeihin. Esimerkiksi Mandatumin asiakkaiden vakuutus sopimuksiin liittyvät vakuutus tapahtumat ovat heille seuraamusriskejä, mutta Mandatumille nämä samat riskit ovat ansaintariskejä.

Eräät riskit, kuten korko-, valuutta- ja maksuvalmiusriskit, liittyvät useisiin toimintoihin samanaikaisesti. Näiden riskien hallitsemiseksi tehokkaasti Mandatum-ryhmän yhtiöillä tulee olla yksityiskohtainen ymmärrys odotetuista kassavirroista ja niiden vaihteluista kaikissa yhtiön toiminoissa. Lisäksi yhtiöillä on oltava kattava ymmärrys siitä, miten varojen ja velkojen markkinaehtoiset arvot voivat vaihdella koko taseen tasolla eri skenaarioissa. Näitä koko taseen riskejä nimitetään yleisesti ALM-riskeiksi ("Asset Liability Management"). ALM-riskit ovatkin yksi

ylimmän johdon painopistealueista, koska ne vaikuttavat riskeihin ja tuottoihin sekä merkittävästi että pitkäaikaisesti.

Yleisesti ottaen keskittymäriskiä syntyy, mikäli yhtiöiden riskipositioita ei ole riittävästi hajautettu, jolloin esimerkiksi yksittäinen äärimmäisen epäsuotuisa vahinkotapahtuma tai rahoitusmarkkinatapahtuma voisi vaarantaa yhtiön vakavaraisuuden.

Keskittymiä voi syntyä yksittäisten liiketoimintojen sisällä – yksittäiseen toimijaan tai toimialaan liittyvät suuret vastuu- tai sijoituspositiot – tai eri liiketoimintojen yhteisvaikutuksena yksittäisen vastapuolen tai toimialan vaikuttaessa laajasti Mandatumin kannattavuuteen sekä vakuutus- että sijoitustoiminnan kautta.

Keskittymäriski voi toteutua myös epäsuorasti silloin, kun kannattavuus ja vakavaraisuusasema reagoivat samalla tavalla yleiseen taloudelliseen kehitykseen tai rakenteellisiin muutoksiin eri liiketoiminta-alueiden institutionaalisessa ympäristössä.

1.2 Keskeiset riskienhallinnan toimenpiteet

Luodakseen arvoa sidosryhmille pitkällä tähtäimellä Mandatumilla tulee olla käytössään seuraavat pääomat:

- Taloudellista joustavuutta riittävän pääomituksen ja likviditeetin muodossa
- Hyvä teknologinen infrastruktuuri
- Tietopääomaa eli kattava oma vakuutusmatemaattinen tilastoaineisto ja analyttiset työkalut, jotta data saadaan muunnettua informaatioksi

- Inhimillistä pääomaa, eli osaavia ja motivoituneita työntekijöitä
- Yhteiskuntasuhdepääomaa hyvinä yhteiskunta- ja asiakassuhteina, jotta eri sidosryhmien muuttuvia tarpeita voitaisiin ymmärtää.

Yhtiötasolla edellä mainittuja pääomia kehitetään jatkuvasti, ja ne ovat käytössä seuraavia riskien hinnoitteluun, riskien ottamiseen ja aktiiviseen riskienhallintaan liittyviä ydintehtäviä toimeenpantaessa.

Vakuutusriskien asianmukainen valinta ja hinnoittelu

- Vakuutusriskit valitaan huolellisesti ja hinnoitellaan niiden riskitason mukaisesti.
- Vakuutus tuotteita kehitetään aktiivisesti asiakkaiden muuttuvia tarpeita ja mieltymyksiä ennakoiden.

Sijoitustransaktioiden huolellinen valinta ja toteutus

- Yksittäisten sijoituskohteiden riski-tuotto-suhteet ja vastuullisuuskysymykset analysoidaan huolellisesti.
- Transaktiot toteutetaan tehokkaasti.

Sijoitussalkkujen ja taseen tehokas hallinta

- Odotettujen tuottojen ja riskien tasapaino sijoitussalkuissa ja taseessa optimoidaan huomioiden vakuutusvelkojen ominaisuudet, sisäisesti arvioitu pääoman tarve, viranomaisen vakavaraisuussäntely ja luottoluokittajien vaatimukset.

- Likviditeettiriskejä hallitaan kohdentamalla riittävä osuus sijoituksista likvideihin sijoitusinstrumentteihin. Osuuden suuruus riippuu pääosin vakuutusvelkojen ominaisuuksista.

Seuraamusriskien tehokas pienentäminen

- Vastapuolten luottotappioriskejä hallitaan valitsemalla sopimusvastapuolet huolellisesti, käyttämällä vakuuksia ja varmistamalla riittävä hajautus.
- Ylläpidetään korkealaatuisia ja kustannustehokkaita liiketoimintaprosesseja.
- Jatkuvuus- ja toipumissuunnitelmia kehitetään jatkuvasti toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi.
- Konsernitasolla riskienhallinnan pääpaino on konsernitasoisessa pääomituksessa ja likviditeetissä. On myös olennaista tunnistaa mahdolliset riskikeskittymät ja ymmärtää, kuinka yhtiöiden raportoidut voitot kehittyivät eri skenaarioissa. Nämä keskittymät ja korrelaatiot voivatkin vaikuttaa konsernitason pääomituksen ja likviditeettipuskureihin ja johdon konsernitasoihin toimenpiteisiin.

Kun yllä mainitut ydintehtävät toteutetaan menestyksekkäästi, tuloksen, riskien ja pääomituksen tasapaino voidaan saavuttaa yhtiö- ja konsernitasolla ja samalla luoda arvoa osakkeenomistajille.

Mandatumissa riskienhallinnan tärkeimpinä tavoitteina on varmistaa pääoman riittävyys suhteessa liiketoiminnan riskeihin sekä rajoittaa taloudellisen tuloksen heilahtelua, varmistaa tehokkaat ja jatkuvat liiketoimintaprosessit

kaikissa olosuhteissa ja rajata riskit hallituskien hyväksymille tasolle kaikkien toimintojen osalta.

2. Mandatum-ryhmän riskienhallintajärjestelmä

Mandatum-konsernissa yhtiöiden hallitukset vastaavat riskienhallinnasta ja sisäisen valvonnan riittävydestä. Toimilupayhtiöiden hallitukset vahvistavat vuosittain riskienhallinta- ja sisäisen valvonnan politiikat, joiden mukaan riskienhallinta ja sisäinen valvonta järjestetään osana yhtiöiden liiketoimintaa. Periaatteiden tulee olla linjassa Sampo-konsernin riskienhallintaperiaatteiden kanssa.

Mandatum Holdingin toimitusjohtajalla on kokonaisvastuu ryhmän riskienhallinnan järjestämisestä hallituksen ohjeiden mukaisesti. Ryhmän riskienhallintajohtajan vastuulla on, että riskienhallinta ja sen seuranta on järjestetty asianmukaisesti ja laajuus on riittävä Mandatumin toimintaan nähden. Tytäryhtiöissä liiketoiminta-alueet ovat vastuussa omien operatiivisten riskiensä tunnistamisesta, arvioinnista, seurannasta ja hallinnasta. Vastaavasti tytäryhtiöiden riskienhallintatoiminnot vastaavat yhtiöiden riskienhallinnan tehtävistä.

Mandatumissa riskienhallinnan kokonaisuutta seurataan hyväksikäyttämällä erillistä hallintorakennetta, joka on kuvattu seuraavalla sivulla (Kuva 2–1). Osa komiteoista on ryhmätason komiteoita ja osa yhtiöspesifejä. Riskienhallintakomitea koordinoi riskienhallinnan järjestämistä ja valvoo kaikkia ryhmän riskejä. Komitean puheenjohtajana on Mandatum Holdingin toimitusjohtaja. Mandatum Holdingin toimitusjohtajan ja ryhmän riskienhal-

lintojohtajan lisäksi jokaisella riskialueella on oma vastuuhenkilönsä komiteassa.

Mandatum Lifen tasehallintakomitean keskeisenä roolina on monitoroida ja kontrolloida henkivakuutusyhtiön laskuperustekorkoiseen vakuutuskantaan liittyviä markkinariskejä sekä valvoa, että sijoitustoimintaa hoidetaan Mandatum Lifen hallituksen hyväksymässä sijoituspolitiikassa määritettyjen limiittien puitteissa. Lisäksi se valvoo likviditeetin, riskinkantokyvyn ja vakavaraisuuspääomien riittävyyttä suhteessa taseen riskeihin ja valmistelee hallitukselle ehdotuksen sijoituspolitiikasta. Tasehallintakomitea kokoontuu pääsääntöisesti kuukausittain ja raportoi sekä Mandatum Lifen hallitukselle että riskienhallintakomitealle. Käytännössä Mandatum Lifella on kaksi tasehallintakomiteaa, joista toinen vastaa Suomi-yhtiöstä 30.12.2014 siirtyneen ja toiminnallisesti eriytetyn ryhmäeläkevakuutuskannan tasehallinnasta ja toinen koko muun yhtiön tasehallinnasta koskien laskuperustekorkosidonnaista vakuutuskantaa ja yhtiön oman pääoman mukaisia varoja.

Mandatum Lifen vakuutusriskien komitea monitoroi henkivakuutusyhtiön vakuutusriskien hallinnan kattavuutta ja asianmukaisuutta. Yhtenä keskeisenä tehtävänä on kontrolloida henkivakuutusyhtiön vastuunvalintapolitiikan noudattamista sekä ylläpitää kyseistä politiikkaa. Komitea raportoi vakuutusriskeihin ja vastuunvalintapolitiikkaan liittyvistä riskienhallinnallisista asioista riskienhallintakomitealle. Vakuutusriskien komitean puheenjohtajana on Mandatum Lifen aktuaarijohtaja, jonka vastuulla on varmistaa, että vakuutusten hinnoittelussa ja vastuuvelan

laskennassa käytettävät periaatteet ovat riittävät ja yhteensopivat vastuunvalintaprosessin ja korvausprosessin kanssa. Mandatum Lifen hallitus hyväksyy vakuutusosapimusten hinnoittelun ja vastuuvelan laskennan keskeisimmät periaatteet. Lisäksi hallitus määrittelee maksimitason omalla vastuulla pidettävillä riskeillä ja hyväksyy jälleenvakuutuspolitiikan vuosittain.

UL-tasehallintakomitean keskeisenä roolina on monitoroida ja kontrolloida Mandatum Lifen sijoitussidonnaiseen vakuutuskannan sijoitustoimintaan liittyviä riskejä sekä valvoa, että sijoitustoimintaa hoidetaan Mandatum Lifen hallituksen hyväksymässä UL Tasehallintapolitiikassa määritettyjen sääntöjen puitteissa. UL-Tasehallintakomitea kokoontuu pääsääntöisesti kuukausittain ja raportoi sekä hallitukselle että riskienhallintakomitealle.

Operatiivisten riskien komitean roolina on varmistaa, että operatiivisten riskien hallinta on asianmukaisesti järjestetty Mandatumissa. Yhtenä keskeisenä tehtävänä on varmistaa, että Mandatumissa on toimivat menettelytavat toteutuneiden operatiivisten riskien seurannalle ja raportoinnille. Merkittävistä havainnoista raportoidaan riskienhallintakomitealle ja eri yhtiöiden hallituksille. Operatiivisten riskien komitea koordinoi myös riskiarvioiden sekä jatkuvuus- ja valmiussuunnitelmien ylläpitämistä ja päivittämistä.

Tietoturvallisuus- ja kyberriskikomitean roolina on varmistaa, että tietoturvallisuus ja kyberriskien hallinta on Mandatumissa asianmukaisesti järjestetty ja että yhteistyö ja

tiedonkulku tietoturvallisuus- ja kyberriskeistä liiketoiminta- sekä tukiyksiköiden ja ohjaustoimintojen välillä on saumatonta. Yhtenä keskeisistä tehtävistä on varmistaa, että Mandatumissa on toimivat menettelytavat tietoturvallisuus- ja kyberriskien riskitapahtumien raportoinnille ja että operatiivisten riskien komitealla on riittävä kuva tietoturvallisuus- ja kyberriskeistä. Lisäksi komitea seuraa tieto- ja kyberturvallisuuden yleistä kehitystä sekä uhkiin liittyviä trendejä, ja tekee tieto- ja kyberturvallisuutta koskevia linjauksia sekä valmistelee kehitystoimiin liittyviä esityksiä muissa elimissä päätettäväksi.

Mandatum Asset Managementin riskienhallinta- ja compliance-komitea toimii linkkinä riskienhallinta- ja compliance-toimintojen sekä liiketoimintayksiköiden välillä ja varmistaa tehokkaan tiedonvaihdon ensimmäisen ja toisen linjan välillä. MAMin riskienhallinta- ja compliance-komitea tukee riskienhallintaa valvomalla ja varmistamalla, että riskienhallinta- ja compliance-prosessit ovat liiketoimintayksiköissä riittäviä, tarkoituksenmukaisia ja toimivia. Lisäksi riskienhallinta- ja compliance-toiminnot saavat komitean toiminnan kautta taustietoa kvartaaliraportteilleen. Hallitus nimittää riskienhallinta- ja compliance-komitean jäsenet. MAMin riskienhallintapäällikkö ja Compliance Officer ovat komitean pysyviä jäseniä. Muita jäseniä ovat MAMin laatukoordinaattorit, jotka edustavat MAMin liiketoimintatoimintoja.

Compliance-yksikkö toimii Mandatumissa hallituskien ja johdon tukena varmistamalla, että Mandatum-ryhmän yhtiöillä on tarvittavat

sisäiset ohjeet, prosessit, resurssit ja työkalut sitovien lakien, säännösten ja ohjeiden noudattamiseksi. Lisäksi Compliance-toiminto osallistuu organisaation riskien tunnistamiseen arvioimalla Compliance-riskejä. Yksikön johtaja vastaa yksikön toiminnan järjestämisestä ja toimii Mandatumin Compliance Officerina ja on riskienhallintakomitean jäsen.

Liiketoiminta- ja maineriskeille ei ole omaa erillistä komiteaa, vaan näitä riskejä hallinnoidaan osana ryhmän ja yhtiön strategista suunnittelua ja operatiivista johtamista.

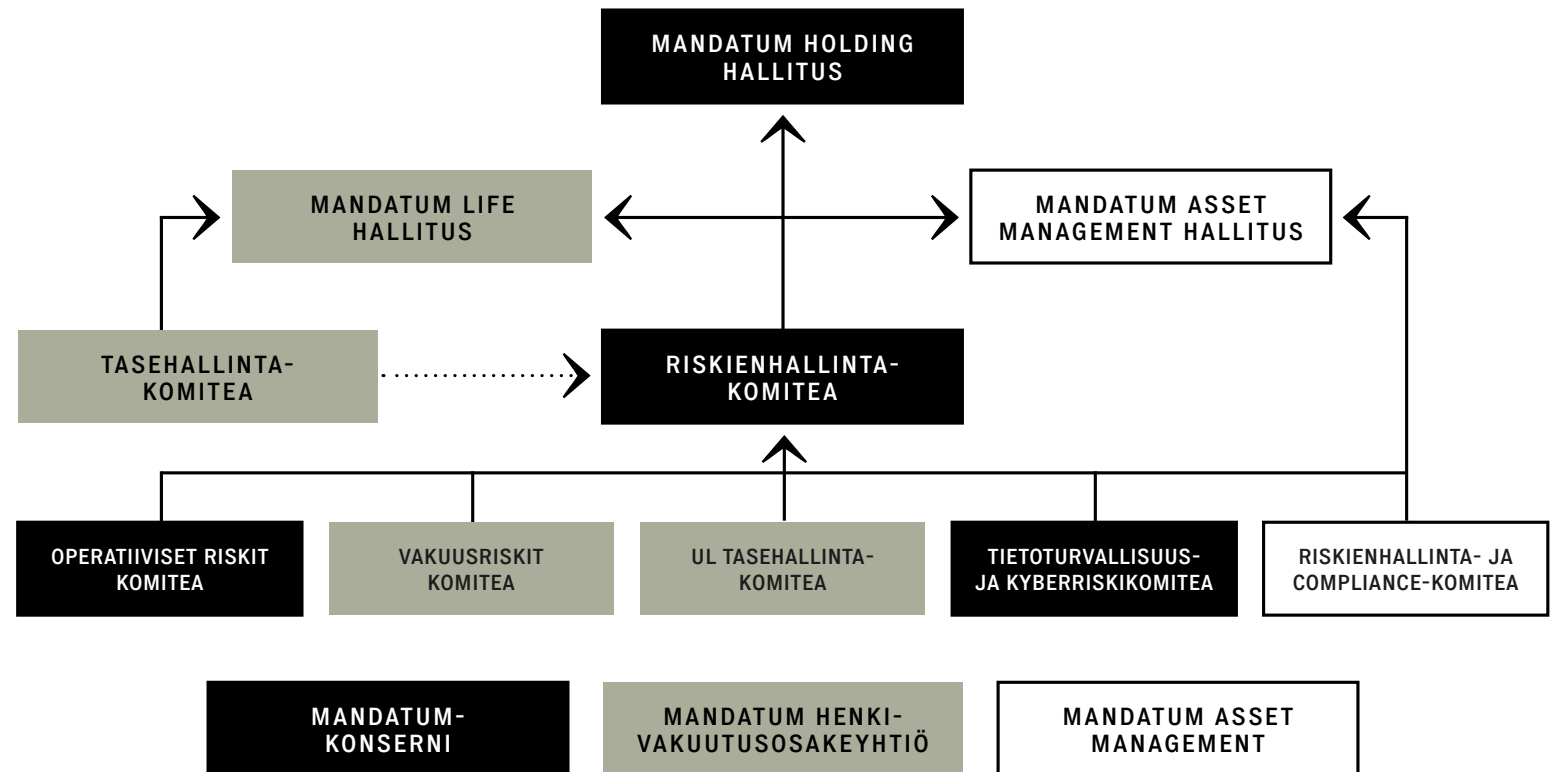
3. Mandatum-ryhmän tytäryhtiöiden riskien erityispiirteet

3.1 Mandatum Life

Taseen markkinariskit sekä vakuutusriskeihin lukeutuvat pitkäikäisyys- ja takaisinostoriskit muodostavat yhtiön merkittävimmät riskit pääoma-vaateiden kautta tarkasteltuna. Näitä on kuvattu yksityiskohtaisemmin tilinpäätöksen liitetiedoissa. Edellä mainittujen riskien lisäksi operatiiviset riskit ja liiketoimintariskit ovat yhtiön toiminnan ja jatkuvuuden kannalta keskeisiä riskejä. Operatiivisia riskejä ja niiden hallintaa on kuvattu tarkemmin jäljempänä kappaleessa 5.

Henkivakuutusyhtiön liiketoiminta perustuu vakuutustapahtumien ja vakuutustoiminnan vastuisiin sisältyvien riskien kantamiseen ja hallintaan. Vakuutustapahtumien riskit ovat kooltaan ja sattumisajankohdiltaan satunnaisia. Merkittävä osa laskuperustekorkosidonnaisen

Kuva 2-1 Riskienhallinnan hallintorakenne Mandatumissa

henkivakuutuksen riskeistä ja tuloksesta tulee sijoitustoiminnasta. Pitkällä tähtäimellä sijoitusomaisuuden tuoton on katettava vähintään vakuutuksille luvattu laskuperustekorko, kohtuusperiaatteen mukaiset asiakashyvitykset ja omistajan tuotto-odotukset. Muut tulokskomponentit ovat vakuutustoiminnan riskiliikkeen ja kustannusliikkeen tulokset. Riskiliikkeen tulos muodostuu vakuutuksenottajilta veloitetusta riskimaksusta vähennettynä toteutuneilla korvauskuluilla. Kustannusliikkeen tulos muodostuu puolestaan vakuutuksenottajilta veloitetusta liikekulukuormituksesta vähennettynä toteutuneilla liikekuluilla.

3.2 Mandatum Asset Management Oy

MAMin merkittävin riskialue on operatiiviset riskit, minkä vuoksi operatiivinen riskienhallinta on tärkeä osa yhtiön riskienhallintaa. Operatiivisten riskien lisäksi MAM altistuu likviditeettiriskille. MAMin liiketoiminta rahoitetaan omaisuuden hoidon tuotoilla, joka koostuu asiakkaiden ja kumppaneiden maksamista omaisuuden hoidon palkkiotuotoista. MAM ei ole rahoittanut toimintaansa ulkoisella rahoituksella, joten yhtiöllä ei ole siihen liittyviä riskejä, kuten korkoriskiä, valuuttakurssiriskiä tai jälleenrahoitusriskiä. MAM hallitsee likviditeettiriskiä seuraamalla likviditeettiasemaansa säännöllisesti ja ylläpitämällä likviditeettipuskuria. MAM seuraa myös likviditeettiasemaansa regulaation tuomien likviditeettivaatimusten näkökulmasta.

MAM altistuu myös keskittymäriskille asiakasportfolionsa kautta, sillä suurin osa sen asi-

kaista ovat Sampo-konsernin yhtiöitä. Mandatum Life on MAMin suurin asiakas palkkiotuotoilla mitattuna. Keskittymäriskiä ei kuitenkaan pidetä merkittävänä, koska Mandatum Life ja MAM ovat kummatkin Sampo-konsernin yhtiöitä.

MAM ei käy kauppaa omaan lukuunsa, joten se ei ole alttiina markkinariskille, joka aiheutuisi sen omasta kaupankäynnistä. MAMin palkkiotuotot ovat kuitenkin vahvasti sidoksissa sen hallinnoimien omaisuuserien arvoon, ja palkkiotuottojen kautta MAM altistuu markkinariskille. MAMin hallinnoimat omaisuuserät ovat kuitenkin hyvin hajautettuja sekä omaisuusluokittain että toimialoittain, mutta myös maantieteellisesti.

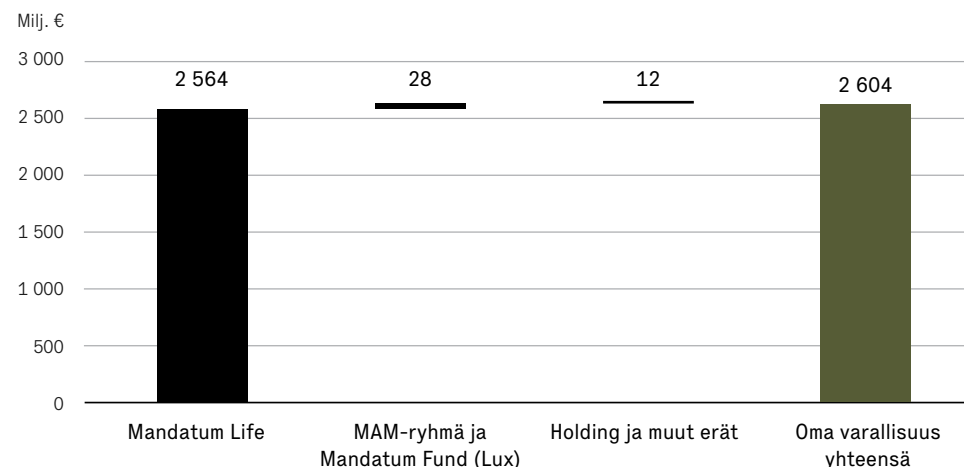
4. Pääoman ja vakavaraisuuden hallinta

Vakavaraisuuden hallinnalla varmistetaan käytettävissä olevan pääoman riittävyys suhteessa liiketoiminnasta ja toimintaympäristöstä aiheutuviin riskeihin, ja pääoman hallinnalla varmistetaan omaan varallisuuteen luettavien varojen laatu suhteessa pääomavaateisiin. Pääomatarvetta arvioidaan vertaamalla käytettävissä olevaa omaa varallisuutta siihen riskipääomavaatimukseen, joka tarvitaan nykyisestä liiketoiminnasta ja ulkoisesta toimintaympäristöstä aiheutuvien riskien kattamiseen.

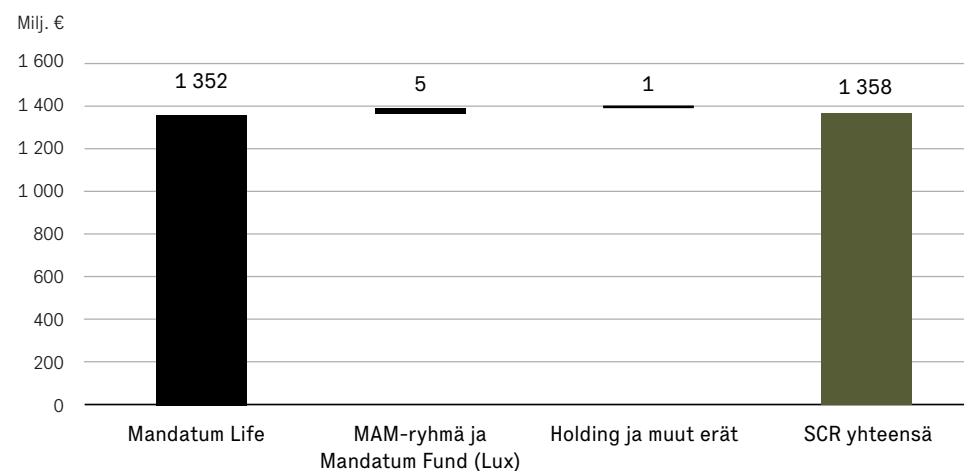
4.1 Mandatum-ryhmä

Mandatumin vakavaraisuutta seurataan Solvenssi II -direktiivin mukaisesti. Tytäryhtiöt, jotka kuuluvat jonkin toisen vakavaraisuuskehikon (IFD tai CRR), sisällytetään laskentaan heidän oman

Kuva 4-1 Oma varallisuus, Mandatum-ryhmä, 31.12.2021

Kuva 4-2 Vakavaraisuuspääomavaatimus, Mandatum-ryhmä, 31.12.2021

vakavaraisuuslaskentavaatimusten mukaisesti. Koska Mandatumin merkittävien liiketoiminta-alue on henkivakuutustoiminta, Mandatum-ryhmä ei muodosta rahoitus- ja vakuutusalan ryhmittymää.

Mandatumin vakavaraisuusasema määräytyy pitkälti Mandatum Lifen vakavaraisuuden mukaan ja Mandatumin muiden yhtiöiden merkitys on vakavaraisuusvaatimusten näkökulmasta vähäinen, kuten kuvista 4-1 ja 4-2 nähdään.

Seuraavissa kappaleissa on kuvattu eri yhtiöiden vakavaraisuutta yksityiskohtaisemmin.

4.2 Mandatum Life

4.2.1 Ulkoinen vakavaraisuusvaatimus
Henkivakuutustoiminta on voimakkaasti säädeltyä liiketoimintaa. Säädökset on asetettu sekä pääoman määrälle että sen rakenteelle. Mandatum Lifen toimintaa valvoo Finanssivalvonta ja lisäksi Baltiassa vastaavat viranomaiset. Lisäksi vielä vuoden 2021 lopussa Mandatum Life -konserniin kuuluneen rahastoyhtiön toimintaa valvoo Luxemburgin viranomainen (rahastoyhtiön omistus siirtyy Mandatum Lifesta MAMille alkuvuoden 2022 aikana).

Mandatum Life soveltaa Solvenssi II:n vakavaraisuusvaateiden laskennassa ns. standardikaavaa, jossa omien varojen määrää stressataan säännöksissä etukäteen määritellyillä markkina- ja vakuutusriskeillä. Solvenssi II:n vakavaraisuuspääomavaatimus (SCR, Solvency Capital Requirement) on pyritty asettamaan tasolle, jossa omat varat riittäisivät turvaamaan vakuutettujen

etuudet yhden vuoden aikahorisontilla 99,5 prosentin luottamusvälillä.

Solvenssi II:n oman varallisuuden määrä perustuu varojen markkinaehtoiseen arvostamiseen ja vastuuvelan arvostamiseen Solvenssi II:n määrittämällä korkokäyrällä, joten Solvenssi II:n oma varallisuus poikkeaa kirjanpidon mukaisesta omasta pääomasta. Solvenssi II:n vastuuvelka on yhtä kuin vastuuvelan ns. paras arvio lisättynä riskimarginaalilla. Paras arvio perustuu vakuutuskannan realistisiin odotettuihin kassavirtoihin, jotka diskontataan tarkasteluhetken riskittömästä korkokäyrästä johdetulla Solvenssi II:ssa käytössä olevalla korkokäyrällä. Sijoitussidonnaisten vakuutusten osalta paras arvio on tarkasteluhetken vakuutussäästöt, vähennettynä näiden vakuutusten odotetun riski- ja kustannusliikkeen ylijäämän nykyarvolla. Riskimarginaalin perustana Solvenssi II -sääntelyssä on kuuden prosentin pääoman kustannus (cost of capital). Riskimarginaali on tulevien vuosien pääoman kustannusten nykyarvo henkivakuutusriskien ja operatiivisen riskin osalta. Taulukossa 4-3 on esitetty vastuuvelan Solvenssi II:n mukainen arvo vastuuvelan siirtymäsääntö huomioiden ja IFRS-kirjanpidon mukainen arvo.

Voimassa olevan lainsäädännön puitteissa Mandatum Life soveltaa ns. vastuuvelan siirtymäsääntöä liittyen yhtiön alkuperäiseen laskuperustekorkoiseen eläkevakuutuskantaan, jossa laskuperustekorkona on 3,5 tai 4,5 prosenttia. Vastuuvelan siirtymäsääntö jatkuu 31.12.2031 asti. Vastuuvelan siirtymäsääntö kasvattaa Solvenssi II:n omaa varallisuutta. Taulukossa

Taulukko 4-3 Vastuuvelka Solvenssi II:n ja IFRS:n osalta 31.12.2021

Milj. €	IFRS-arvo	Solvenssi II -arvo	Oikaisu
Vastuuvelka – henkivakuutus (pois lukien sijoitussidonnaiset)	3 245	2 913	332
Paras estimaatti		2 754	
Riskimarginaali		159	
Vastuuvelka – sijoitussidonnaiset	10 712	10 223	489
Paras estimaatti		10 130	
Riskimarginaali		93	

Taulukko 4-4 Oman varallisuuden luokittelu 31.12.2021 siirtymäsäännöt huomioiden

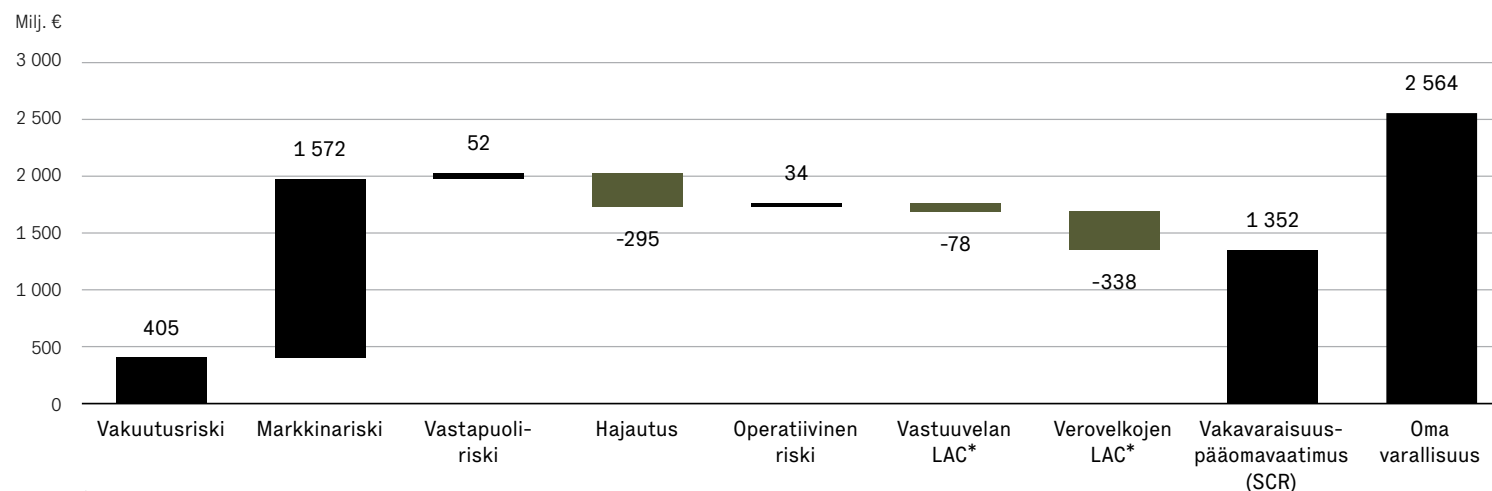
Oman varallisuuden luokittelu 31.12.2021 siirtymäsäännöt huomioiden		Milj. €
Luokka 1	Yhteensä	2 315
	Osakepääoma	181
	Täsmätyserä	2 034
	Etuoikeudeltaan huonommat velat	100
Luokka 2	Yhteensä	249
	Etuoikeudeltaan huonommat velat	249
	Verottomat varaukset	0
Luokka 3	Yhteensä	0
	Laskennalliset verosaamiset	0
Hyväksyttävä oma varallisuus		2 564

4–4 on esitetty yhtiön oman varallisuuden rakenne 31.12.2021 vastuuvelan siirtymäsääntö huomioiden. Pääosa yhtiön omasta varallisuudesta luokitellaan kuuluvaksi luokan 1 (Tier 1) pääomaksi. Luokkaan 2 luetaan kuuluvaksi 249 miljoonaa euroa yhtiön pääomailainoista. Kokonaisuudessaan pääomailainoja on yhteensä 349 miljoonaa euroa.

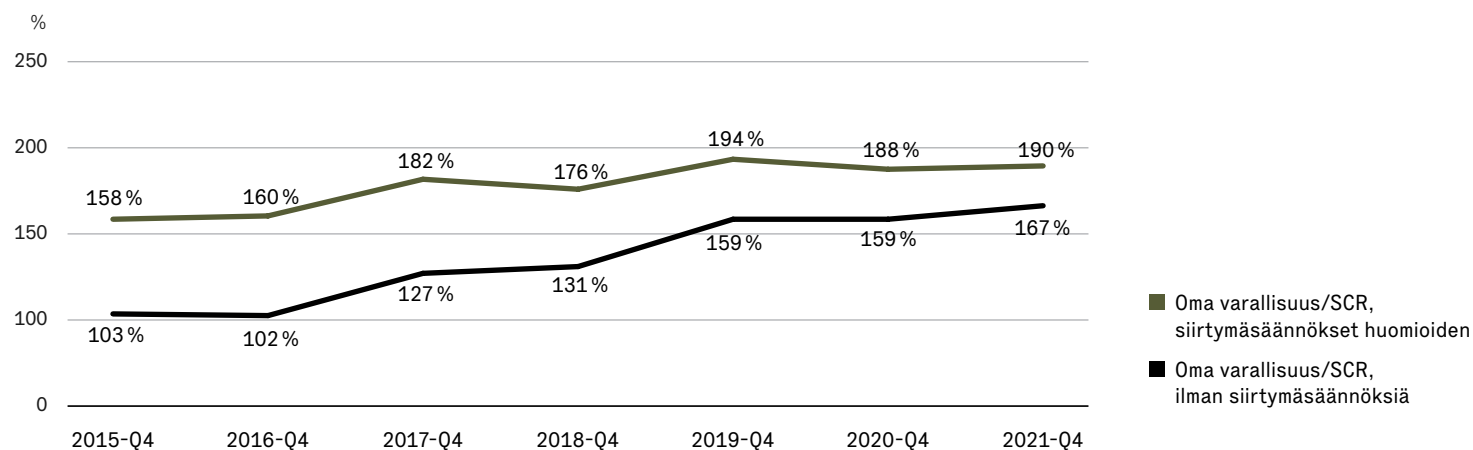
Siirtymäsäännöt huomioiden Mandatum Lifen Solvenssi II:n mukainen oma varallisuus oli 2 564 miljoonaa euroa (2 308) ja tätä vastaava Solvenssi II:n vakavaraisuuspääomavaatimus (SCR, Solvency Capital Requirement) oli 1 352 miljoonaa euroa (1 230). Vakavaraisuussuhde (oma varallisuus/SCR) oli näin ollen 190 prosenttia (188). Pääosa SCR:stä syntyy markkinariskeistä, joista merkittävimmät ovat osakeriski ja korkomarginaaliriski. Henkivakuutusriskeistä merkittävin on sijoitussidonnaisten sopimusten ja riskivakuutusten takaisinostoriski ja biometrisistä riskeistä merkittävin on ryhmäläkekantojen pitkäikäisyysriski. Solvenssi II:n vähimmäispääomavaatimus (MCR, Minimum Capital Requirement) oli 338 miljoonaa euroa (308). Ilman vastuuvelan siirtymäsääntöä oma varallisuus olisi 2 263 miljoonaa euroa (1 977).

Kuvassa 4–6 on puolestaan esitetty Mandatum Lifen vakavaraisuussuhteen kehitystä Solvenssi II -sääntelyn voimaantulon jälkeen. Yhtiön strategiset valinnat ja niiden seurauksena odotettavissa oleva vastuuvelan rakenteen muutos ovat merkittävässä roolissa tulevan vakavaraisuusaseman suhteen. Sijoitussidonnai-

Kuva 4–5 Solvenssi II:n vakavaraisuusvaade (SCR) ja oman varallisuuden määrä 31.12.2021 vastuuvelan siirtymäsääntö huomioiden

Kuva 4–6 Vakavaraisuussuhteen kehitys 1.1.2016–31.12.2021

siin sopimuksiin perustuva liiketoiminta on ollut yhtiön painopistealueena vuodesta 2001 alkaen. Siitä lähtien sijoitussidonnainen vastuuvulka on kasvanut kuten kuvasta 4–7 nähdään. Alkuperäisen laskuperustekorollisen vastuuvulan trendi on ollut aleneva vuodesta 2005. Erityisesti ne vastuuvulan osat ovat pienentyneet, joissa laskuperustekorokko on korkein eli 4,5 prosenttia tai 3,5 prosenttia. Korkeimpien laskuperustekorollisten vakuutuskantojen vastuuvulka aleni 164 miljoonaa euroa vuoden 2021 aikana. Kokonaisuutena yhtiön laskuperustekorollinen vastuuvulka aleni 274 miljoonaa euroa ja oli 3 247 miljoonaa euroa (3 521). Vastuuvulan rakenteen ja määrän kehitystä on kuvattu kuvassa 4–7.

Mandatum Lifen näkemyksen mukaan siirtymäsääntöjen mukainen laskelma antaa hyvän kuvan yhtiön vakavaraisuusasemasta. Mandatum Lifen taseen ja sen riskiprofiilin odotetaan muuttuvan merkittävästi siirtymäaikaisten kuluissa. Valtaosa pääomavaateista syntyy laskuperustekorollisesta vastuuvulasta ja sitä kattavasta omaisuudesta. Erityisesti Mandatum Lifen alkuperäiset 3,5 ja 4,5 prosentin laskuperustekorolliset vastuuvuorat omaavat laskuperustekorolliset vakuutusmaksut sitovat pääomia ja näiden vakuutuskantojen vastuuvulan odotetaan alenevan nykyisestä 1 730 miljoonasta eurosta noin 670 miljoonaa euroon siirtymäaikaisten kuluissa (ks. kuva 4–8). Tämä trendi tulee alentamaan voimakkaasti näistä kannoista syntyvää vakavaraisuusvaatimusta, ja samalla näiden kantojen negatiivinen vaikutus ilman siirtymäsääntöjä laskettuun omaan varallisuuteen tulee alenemaan. Vaikka siirtymäsääntöjen positiivinen vaikutus

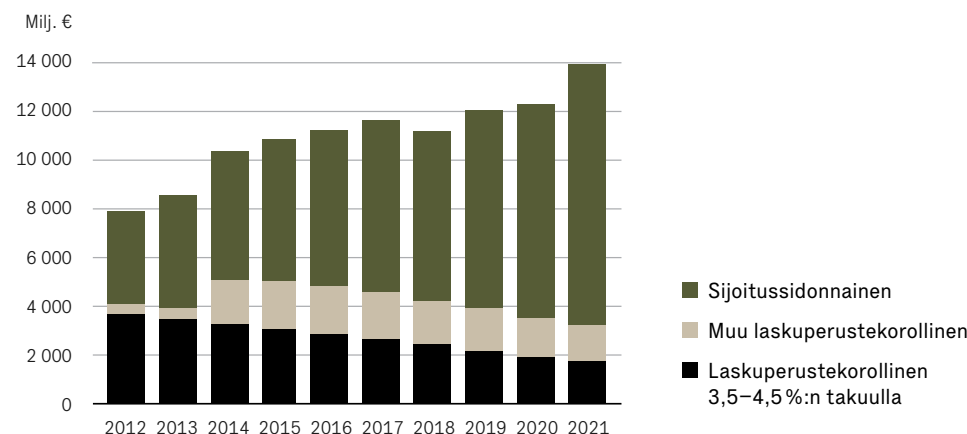
vähenee siirtymämäärän kuluissa, vakavaraisuusasetaman odotetaan säilyvän vahvana odotetun oman varallisuuden positiivisen trendin ja vakavaraisuusvaatimuksen pienenemisen seurauksena. Sisäisesti yhtiö seuraa vakavaraisuussuhdetta ja arvioi sen kehitystä sekä siirtymäsääntöillä että ilman niitä. Molemmilla tavoilla on vaikutusta yhtiön liiketoimintapäätöksiin.

Edellä esitettyjen emoyhtiön vakavaraisuusvaatimusten lisäksi Mandatum Life-konserniin kuuluvalla Mandatum Life Fund Management S.A. yhtiöllä on oma yhtiön toimialaan liittyvät vakavaraisuusvaatimukset.

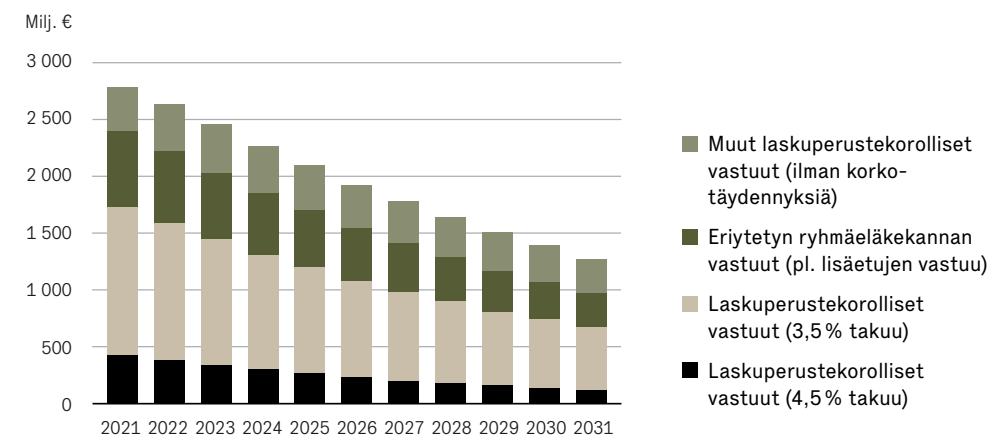
4.2.2 Sisäinen vakavaraisuusaseman seuranta
Solvensi II luo raamit myös Mandatum Lifen sisäiselle vakavaraisuusaseman seurannalle. Yhtiötason vakavaraisuusaseman seurantamalli, ns. riskinkantokyky, pohjautuu Solvenssi II:n siirtymäsääntöillä laskettuun SCR:ään ja omaan varallisuuteen. Riskinkantokykyllä asetetaan yhtiön vakavaraisuusasemalle ennakoivat seurantarajat, joiden tavoitteena on mahdollistaa yhtiön kyky reagoida riittävän ajoissa vakavaraisuusaseman heikkenemiseen. Seurantarajoja on kolme ja niissä huomioidaan vakavaraisuusasema sekä siirtymäsääntöjen kanssa että ilman niitä. Taulukossa 4–9 on esitetty sovellettavat seurantarajat ja keskeiset ohjaavat periaatteet eri vyöhykkeillä.

Riskinkantokyvyn ollessa ylimmän seurantarajan yläpuolella Mandatum Lifen sijoitustoimintaa ohjaa normaaliin tapaan sijoituspolitiikka ja siinä asetetut limiitit. Seurantarajojen alittuessa

Kuva 4–7 Laskuperustekorollisen ja sijoitussidonnaisen vastuuvulan kehitys 2012–2021

Kuva 4–8 Arvio laskuperustekorollisen vastuuvulan kehityksestä 2021–2031 ilman tulevaa uusmyyntiä

vakavaraisuusaseman seuranta tiivistetään, hallituksen roolia sijoitustoiminnan osalta kasvatetaan, riskinottoa rajoitetaan ja viimeisessä vaiheessa tulee vakavaraisuusasemaa vahvistaa joko markkinariskejä pienentämällä tai kasvattamalla omaa varallisuutta esimerkiksi pääomituksen kautta. Käytännössä toimenpiteet riippuvat siitä, miten tilanteeseen on päädytty ja millainen yleinen markkinatilanne on. Näin ollen todelliset toimenpiteet voivat hallituksen niin parhaaksi katsoessa poiketa edellä esitetyistä periaatteista.

Mandatum Lifellä on yhtiötason riskinkantokykymallin lisäksi eriytettylle ryhmäeläkekannalle oma riskinkantokykyseuranta. Eriytetyn ryhmäeläkekannan riskinkantokyky perustuu tulevien lisäetujen vastuun sijoitusriskejä puskuroivaan vaikutukseen. Myös kyseisen vakuutus-kannan riskinkantokykyseurannan seurantarajat perustuvat ennalta määritettyihin omaisuuden stressitesteihin ja toimenpiteet seurantarajojen alittuessa ovat samankaltaiset kuin koko yhtiön riskinkantokyky mallissa.

Yhtiötason riskinkantokykymalli ja eriytetyn ryhmäeläkekannan riskinkantokykyseuranta ja niihin sisältyvät seurantarajat määritellään vuosittain hallituksen päättämässä riskienhallintapolitiikassa. Riskinkantokyvyt ja seurantarajat raportoidaan hallitukselle vähintään kuukausittain.

4.3 Mandatum Asset Management Oy

4.3.1 Ulkoinen vakavaraisuusvaatimus

Vastaavasti kuin henkivakuutustoiminta, niin myös sijoituspalvelutoiminta on voimakkaasti säädeltyä

liiketoimintaa. Säädökset on asetettu sekä pääoman määrälle että sen rakenteelle. MAMin toimintaa valvoo Finanssivalvonta. Lisäksi vielä vuoden 2021 lopussa Mandatum Life-konserniin kuuluneen rahastoyhtiön toimintaa valvoo Luxemburgin viranomaisena. Rahastoyhtiön omistus siirtyy Mandatum Lifesta MAMIin alkuvuoden 2022 aikana.

Sijoituspalveluyrityksenä MAM noudattaa EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnan direktiiviä ja vakavaraisuusasetusta. MAM yhdessä tytäryhtiönsä Mandatum AM AIFM:n kanssa muodostavat sijoituspalveluyrityksryhmän ("MAM-ryhmän"), joka noudattaa konsolidoidusti samaa vakavaraisuussääntelyä.

MAMin ja MAM-ryhmän omat varat koostuivat 31.12.2021 tilanteessa ainoastaan ydinpääomasta. Taulukossa 4–10 on esitetty MAMin ja MAM-ryhmän omien varojen koostumus.

Sääntelykehikon mukaan sijoituspalveluyrityksen omien varojen vaatimus on suurin seuraavista:

- kiinteiden yleiskustannusten mukainen vaatimus
- pysyvä vähimmäispääomavaatimus
- K-tekijöiden mukainen vaatimus.

MAMin ja MAM-ryhmän pääomavaateet määrytyivät 31.12.2021 kiinteiden yleiskustannusten mukaan. MAMin K-tekijöiden mukainen vaade jää pieneksi, sillä MAMin asiakkaat ovat pääasiassa finanssialan yhteisöjä, jotka ovat ulkoistaneet varainhoitonsa MAMille.

Taulukko 4–9 Mandatum Lifen sisäinen riskienseurantakehikko (riskienkantomalli)

Vakavaraisuussuhde siirtymäsäännöillä	Vakavaraisuussuhde ilman siirtymäsääntöjä	Ohjaava periaate
> 160 %	> 125 %	Normaali toiminta
< 160 %	< 125 %	Tihennetty seuranta
< 145 %	< 115 %	Riskin ottamista rajoitetaan
< 135 %	< 107,5 %	Riskejä vähennetään

Taulukko 4–10 Omat varat ja vakavaraisuusvaatimus, MAM ja MAM-ryhmä, 31.12.2021

	MAM	MAM-ryhmä
Ydinpääoma ennen vähennyksiä	69,8	71,8
Osakepääoma	0,1	0,1
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	63,3	63,3
Kertyneet voittovarot	6,4	8,4
Vähennykset	-46,2	-47,1
Ydinpääoma vähennysten jälkeen	23,6	24,7
Ensisijainen lisäpääoma	0	0
Toissijainen pääoma	0	0
Omat varat yhteensä	23,6	24,7
Pääomavaatimus	2	4,5
Suhdeluku	1 197 %	551 %

4.3.2 Sisäinen vakavaraisuusaseman seuranta MAM seuraa säännöllisesti vakavaraisuus- asemaansa ja arvioi pääomiensa riittävyttä vähintään vuosittain sisäisen hallituksen hyväksymän ICAAP-proessin mukaisesti. Pääomien riittävyden arviointi perustuu MAMin riskiprofiiliin ja riskinottohalukkuuden tarkasteluun. Lisäksi MAM arvioi aktiivisesti riskiprofiilin mahdollisten muutosten ja toimintaympäristössä tapahtuvien muutosten vaikutusta vakavaraisuus- asemaansa varmistaakseen jatkuvasti riittävät omat varat kattamaan toiminnan riskit ja vahvan vakavaraisuusaseman. MAM-ryhmässä vakavaraisuusaseman arviointi tehdään ensisijaisesti yhtiötasolla ja Mandatum AM AIFM noudattaa vakavaraisuusarvioinnissaan soveltuvin osin samoja periaatteita kuin MAM.

MAMin riskienhallintatoiminto raportoi MAMin ja MAM-ryhmän vakavaraisuusasemasta johdolle ja hallitukselle kvartaaleittain.

5. Operatiiviset riskit

Operatiivisella riskillä tarkoitetaan tappion riskiä, joka aiheutuu puutteellisista tai epäonnistuneista prosesseista tai järjestelmistä, ihmisistä ja järjestelmistä tai ulkoisista tapahtumista. Tämä määritelmä sisältää juridiset riskit, mutta ei sisällä strategisista päätöksistä johtuvia riskejä. Riskit voivat realisoitua seuraavien tapahtumien johdosta:

- sisäiset rikkomukset;
- ulkoiset rikkomukset;
- riittämätön henkilöstöjohtaminen;

- puutteellisuudet toimintaperiaatteissa asiakaita, tuotteita tai liiketoimintoja koskien;
- fyysisen omaisuuden vahingot;
- toimintojen keskeytyminen ja järjestelmähäiriöt;
- virheet toimintaprosesseissa.

Toteutuneesta operatiivisesta riskistä voi aiheutua lisäkustannuksia, menetettyä tuloa, mainehaittaa sekä mahdollisesti viranomaisseuraamuksia.

5.1 Operatiivisten riskien hallinnan tavoite ja organisointi

Operatiivisten riskien hallinnan tavoite yhtiössä on tunnistaa riskit etukäteen, hallita riskejä tehokkaasti ja pyrkiä etukäteen minimoimaan mahdollisten realisoituvien riskien vaikutusta kustannustehokkaalla tavalla. Liiketoimintayksiköt ovat vastuussa omien operatiivisten riskien tunnistamisesta, arvioinnista ja hallinnasta sekä riittävän sisäisen valvonnan järjestämisestä. Operatiivisten riskien komitea valvoo ja koordinoi operatiivisten riskien hallintaan liittyviä keskeisiä asioita, kuten toimintaohjeita ja suosituksia. Komitea varmistaa, että liiketoiminta-alueiden riskit on tunnistettu ja että ne ovat järjestäneet sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan riittävällä tavalla. Komitea käsittelee myös operatiivisten riskienhallinnan toimintaohjeista mahdollisesti tehdyt poikkeamat ja seuraa operatiivisten riskien itsearvioinneissa tunnistettuja riskejä

sekä toteutuneita riskitapahtumia. Merkittävät havainnot operatiivisista riskeistä raportoidaan riskienhallintakomitealle ja hallitukselle.

5.2 Operatiivisten riskien tunnistaminen ja hallinta

Operatiivisia riskejä tunnistetaan useiden eri lähteiden ja menetelmien avulla:

1. Itsearviointi: Keskeisten operatiivisten riskien sekä niiden todennäköisyyksien ja mahdollisten vaikutusten kartoitus ja arviointi toteutetaan säännöllisen itsearviointiprosessin avulla. Tässä yhteydessä arvioidaan myös näihin liittyvä sisäinen valvonta ja ohjeistuksen riittävyys.
2. Riskitapahtumien analyysi: Operatiivisten riskien komitea kerää ja analysoi liiketoimintayksiköiden raportoimat toteutuneet operatiiviset riskit ja läheltä piti -tilanteet. Liiketoimintayksiköiden vastuulla on varmistaa, että toteutuneet operatiiviset riskit ja läheltä piti -tilanteet raportoidaan yhtiön käytänteiden mukaisesti.

Merkittävimpiä operatiivisten riskien itsearviointiprosessissa tunnistettuja riskejä ovat muun muassa seuraavat: tietoturvaan ja -suojaan liittyvät asiat, tietojärjestelmien vanheneminen sekä mahdolliset virheet prosesseissa, joissa on paljon manuaalisia työvaiheita.

Operatiivisten riskien rajoittamiseksi yhtiössä on hyväksytty useita eri toimintaohjeita, kuten

riskienhallintapolitiikka, sisäisen valvonnan politiikka, compliance-politiikka, turvallisuusohjeita, jatkuvuus suunnitelma, hankinta- ja ulkoistamispolitiikka, asiakaspalautteen käsittelyohje sekä useita muita toimintaohjeita liittyen operatiivisiin toimintoihin. Eri toimintaohjeista tehtyjä poikkeamia seurataan liiketoimintayksiköissä ja niistä raportoidaan compliance-toiminnolle ja riskienhallintatoiminnolle.

Prosesseihin sisältyvän sisäisen valvonnan järjestelmän tavoitteena on estää ja havaita negatiivisia tapahtumia sekä minimoida näiden vaikutukset. Tämän lisäksi toteutuneet operatiiviset riskit tai läheltä piti -tilanteet analysoidaan ja raportoidaan operatiivisten riskien komitealle riskienhallintatoiminnon toimesta.

A large, stylized black number '6' is positioned on the left side of the page. It is partially overlaid by a vertical white line that separates the white background from the background image. The number has a classic, elegant font with a thick stroke and a decorative flourish at the top.A decorative flourish consisting of a central four-pointed starburst shape with horizontal lines extending outwards, positioned above the section header.

IFRS-TILINPÄÄTÖS 2021

Konsernin laaja tuloslaskelma

Milj. €	Liite	1-12/2021	1-12/2020
Vakuutusmaksutulo	1	1 367,0	1 050,8
Sijoitustoiminnan nettotuotot	2	1 787,2	586,7
Liiketoiminnan muut tuotot		40,2	25,7
Korvaukset	3	-1 127,0	-1 089,1
Vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos	4	-1 642,1	-272,5
Henkilöstökulut	5	-65,4	-53,0
Liiketoiminnan muut kulut	6	-99,6	-82,3
Rahoituskulut	7	-13,8	-12,4
Osuus osakkuusyritysten voitoista/tappioista		0,6	0,0
Tilikauden voitto ennen veroja		247,1	153,9
Verot	19	-50,9	-36,8
Määräysvallattomien osuus		0,1	0,0
Tilikauden voitto		196,3	117,0
Tilikauden muut laajan tuloksen erät	20-21		
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi			
Varjolaskenta		5,4	0,8
Myytävissä olevat rahoitusvarat		126,2	119,1
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot		-25,2	-23,8
Muut laajan tuloksen erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi yhteensä nettoverojen jälkeen		106,4	96,1
TILIKAUDEN LAAJA TULOS		302,6	213,2

Konsernitase

Milj. €	Liite	1-12/2021	1-12/2020
Varat			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	8	27,6	29,6
Sijoituskiinteistöt	9	129,4	133,7
Aineettomat hyödykkeet	10	54,3	6,6
Sijoitukset osakkuusyrityksissä	11	1,3	0,6
Rahoitusvarat	12-16	4 427,4	4 839,1
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset	17	10 557,6	8 805,3
Saamiset jälleenvakuutus sopimuksista	24	1,5	1,0
Muut varat	22	157,0	107,1
Käteiset varat	23	918,1	682,4
Myytäväksi luokitellut varat	38	196,4	0,0
Varat yhteensä		16 470,6	14 605,4
Oma pääoma	30		
Osakepääoma		5,0	40,4
Rahastot		1 174,2	663,1
Kertyneet voittovarot		558,9	877,5
Emoyhtiön omistajien osuus		1 738,1	1 580,9
Määräysvallattomien osuus		0,0	0,0
Oma pääoma yhteensä		1 738,1	1 580,9
Velat			
Velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista	24	3 236,4	3 521,1
Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista	25	10 525,5	8 765,2
Rahoitusvelat	13, 26	374,7	352,4
Laskennalliset verovelat	18	158,6	138,8
Muut velat	28	240,9	246,9
Myytäväksi luokiteltuihin varoihin liittyvät velat	37	196,4	0,0
Velat yhteensä		14 732,5	13 024,5
Oma pääoma ja velat yhteensä		16 470,6	14 605,4

Laskelma oman pääoman muutoksista

Milj. €	Osakepääoma	Ylikurssirahasto	Vararahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Voittovarot	Myytävässä olevat rahoitusvarat*	Myytävässä olevat rahoitusvarat** IFRS 4.30	Yhteensä
Oma pääoma 1.1.2020	40,4	98,9	29,9	0,0	760,4	467,8	-29,6	1 367,7
Muutokset omassa pääomassa								
Osingonjako								0,0
Kauden laaja tulos					117,0	95,3	0,8	213,2
Siirrot erien välillä					0,0			0,0
Oma pääoma 31.12.2020	40,4	98,9	29,9	0,0	877,5	563,1	-28,8	1 580,9
Muutokset omassa pääomassa								
Osingonjako					-200,0			-200,0
Kauden laaja tulos					196,3	100,9	5,4	302,6
Siirrot erien välillä	-35,4	-98,9	-29,9	55,0	163,7			54,5
Oma pääoma 31.12.2021	5,0	0,0	0,0	55,0	1 037,5	664,1	-23,4	1 738,1

* Myytävissä olevista rahoitusvaroista on kirjattu omaan pääomaan kauden arvostusta 380,0 (213,4) miljoonaa euroa. Kauden tulokseen on siirretty 253,8 (94,2) miljoonaa euroa.

** Varjolaskennan mukainen eriytetyn vakuutusmaksun vakuutustenhoidon osuus, ilman veroja.

Muuntoeroihin ja myytävissä oleviin rahoitusvaroihin sisältyvät määrät ovat laajaan tulokseen kirjattuja verovaiikutuksella huomioituja eriä.

Konsernin rahavirtalaskelma

Milj. €	1-12/2021	1-12/2020
Liiketoiminnan rahavirta		
Voitto ennen veroja	247,1	153,9
Oikaisut		
Poistot	8,1	7,5
Realisoitumattomat arvostusvoitot ja -tappiot	-1 292,6	-251,8
Sijoitusten myyntivoitot ja -tappiot	-292,1	-114,3
Vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos	1 671,5	243,2
Muut oikaisut	46,5	27,9
Oikaisut yhteensä	141,5	-87,6
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)		
Sijoitukset*	134,9	-322,2
Muut varat	-41,2	45,3
Yhteensä	93,7	-276,9
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)		
Rahoitusvelat	25,9	-11,8
Muut velat	-19,7	1,0
Maksetut korot	-24,5	-33,9
Maksetut tuloverot	-66,0	-27,9
Yhteensä	-84,4	-72,6
Liiketoiminnasta kertyneet nettorahavarat	397,9	-283,2

Milj. €	1-12/2021	1-12/2020
Investointien rahavirta		
Investoinnit tytär- ja osakkuusyhtiöosakkeisiin	-12,5	0,0
Nettoinvestoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	0,2	-1,4
Investointeihin käytetyt nettorahavarat	-12,3	-1,4
Rahoitustoiminnan rahavirta		
IFRS 16 velat	-1,5	14,7
Pääomalaina	0,0	0,2
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	55,0	0,0
Konserniavustus	-3,4	0,0
Maksetut osingot	-200,0	0,0
Rahoituksesta kertyneet nettorahavarat	-149,9	14,8
Rahavirrat yhteensä	235,7	-269,7
Rahavarat tilikauden alussa	682,4	952,1
Rahavarat tilikauden lopussa	918,1	682,4
Rahavarojen nettomuutos	235,7	-269,7
Lisätietoa rahavirtalaskelmaan		
Saadut korot	101,1	80,9
Maksetut korot	-24,5	-33,9
Saadut osingot (pois lukien rahastojen tuotto-osuudet)	40,6	35,8

* Sijoitukset sisältävät sijoituskiinteistöt, rahoitusvarat sekä sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset. Rahavirtalaskelman erät eivät ole suoraan johdettavissa taseista muun muassa valuuttakurssien muutosten takia. Tilikauden rahavarat sisältävät pankkisaamiset 918,1 miljoonaa euroa (682,4).

MANDATUM-KONSERNI

Yhteenvedo merkittävistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista

Mandatum konsernitilinpäätös vuodelta 2021 on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards) mukaisesti. Tilinpäätöstä laadittaessa Mandatum on soveltanut kaikkia liiketoimintaansa liittyviä 31.12.2021 voimassa olleita ja EU:n komission hyväksymiä standardeja ja tulkintoja.

Konsernitilinpäätöksen liitetietojen laadinnassa on otettu huomioon myös suomalainen kirjanpito- ja yhteisölaainsäädäntö sekä viranomaisäännökset.

Tilinpäätöksen arvostamisperusta on pääasiallisesti alkuperäinen hankintameno. Poikkeuksia ovat muun muassa käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat, myytävissä olevat rahoitusvarat, suojauskohteet käyvän arvon suojauksessa sekä oman pääoman ehtoisina instrumentteina suoritettavat osakeperusteiset maksut, jotka arvostetaan käypään arvoon.

Konsernitilinpäätös esitetään euroina pyöristettynä lähimpään miljoonaan, ellei toisin ole mainittu. Konsernin vertailutietoina on käytetty Mandatum Life -konsernin vuoden 2020 lukuja.

Vuoden 2021 alussa Mandatum-konsernissa toteutettiin rakennejärjestely, jossa Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiöstä ja sen tytäryhtiöistä koostuva henkivakuutus- ja varainhoitoliiketoimintakokonaisuus siirrettiin Sampo Oyj:stä EVL:n 52 d §:ssä tarkoitetulla veroneutraalilla liiketoimintasiirrolla apporttina uuteen liiketoimintasiirtoa varten perustettavaan vastaanottavaan yhtiöön, Mandatum Holding Oy:öön tämän antamia osakkeita vastaan. Liiketoimintasiirron jälkeen Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö myi sen käyttöomaisuuteen kuuluvan tytäryhtiön, Mandatum Life Sijoituspalvelut Oy:n (nykyinen Mandatum Asset Management Oy) Mandatum Holding Oy:lle käteisvastiketta vastaan.

Osana rakennejärjestelykokonaisuutta Sampo Oyj luovutti 1.9.2021 toteutetulla liiketoimintasiirrolla sijoitusliiketoimintansa Mandatum Asset Management Oy:lle. IFRS 3.B1 määrittää, että IFRS 3 Liiketoimintojen yhdistäminen -standardia ei sovelleta saman määräysvallan alaisia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskeviin liiketoimintojen yhdistämiin. IAS 8.12 -standardin mukaisesti johto voi ottaa huomioon myös muiden normeja

antavien tahojen viimeisimmät määräykset sekä muun tilinpäätöstä koskevan kirjallisuuden ja eri toimialoilla vallitsevat hyväksytyt käytännöt. Näin ollen, johdon tekemien harkintojen perusteella ko. liiketoimeen päätettiin soveltaa IFRS 3 -standardia, mikä kuvastaa liiketoimen tosiasiallista taloudellista sisältöä. Liiketoimintojen yhdistämisen kirjaukset konsernin kirjanpitoon tehtiin hankintameno- ja velat mukaisesti. Kirjausten myötä konserniin syntyi liikearvoa, jota aikaisempina vuosina ei ole esitetty.

Konsernitilinpäätös

Tytäryhtiöt

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiö Mandatum Holding Oy:n ja kaikki ne yhtiöt, joissa konsernilla on määräysvalta. Konsernilla on määräysvalta yrityksessä, jos se altistuu sen muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon olemalla osallisena yrityksessä ja pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä valtaansa tässä yrityksessä. Hankitut yritykset yhdistellään tytäryhtiöinä siitä päivästä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan ja luovutetut tytäryhtiöt siihen päivään saakka, kun määräysvalta lakkaa. Konserni toimii sijoittajana ja sijoitusrahastojen hallinnoijana erilaisissa rahastoissa saadakseen sijoitustuottoja sekä palkkiotuottoja. Mikäli konserni altistuu rahaston muuttuviin tuottoihin tai osallistuu sen merkityksellisten toimintojen ohjaamiseen ja hallinnon järjestämiseen, tulee rahasto konsolidoida konserniin. Näitä määräysvallan muutoksia konserni seuraa neljännesvuosittain.

Tytäryhtiöiden hankinnat käsitellään hankintamenomenetelmällä. Hankintameno kohdistetaan hankinnan kohteen yksilöitävissä oleville varoille, veloille ja ehdollisille veloille, jotka arvostetaan hankinta-ajankohdan käypään arvoon. Mahdollinen määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa arvostetaan joko käypään

arvoon tai määrään, joka vastaa määräysvallattomien omistajien suhteellista osuutta hankitun tytäryhtiön nettovarallisuudesta. Hankekohtaisesti valitulla käsittelytavalla on vaikutusta sekä kirjattavaan määräysvallattomien omistajien osuuteen että liikearvon määrään. Määrä, jolla maksettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus sekä mahdollisesti aiemmin omistettu osuus yhteen laskettuina ylittävät konsernin osuuden hankitun yhtiön nettovarallisuuden käyvästä arvosta, kirjataan liikearvoksi.

Konsernitilinpäätös laaditaan soveltaen yhtenäisiä laadintaperiaatteita samankaltaisissa olosuhteissa toteutuviin samanlaisiin liiketoimiin ja muihin tapahtumiin. Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset ja velat sekä voitot ja tappiot eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa.

Osakkuusyhtiöt

Osakkuusyhtiöinä käsitellään yhtiöt, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta, mutta ei valtaa määrätä yrityksen talouden ja liiketoiminnan periaatteista. Jollei toisin osoiteta, huomattava vaikutusvalta toteutuu, kun konserni omistaa 20–50 prosenttia sijoituskohteen äänivallasta. Sijoitukset osakkuusyhtiöihin käsitellään pääomaosuusmenetelmällä. Hankintahetkellä sijoitukset osakkuusyh-

tiöihin kirjataan hankintameno, jota oikaistaan hankinta-ajankohdan jälkeen tapahtuvalla muutoksella konsernin osuudessa osakkuusyhtiön voitosta (tappiosta) ja muilla muutoksilla, jotka on suoraan kirjattu osakkuusyhtiön omaan pääomaan. Mikäli konsernin osuus osakkuusyhtiön tappioista ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, sijoitukset merkitään taseeseen nolla-arvoon ja ylimenevät tappiot yhdistellään vain siinä tapauksessa, että konserni on sitoutunut osakkuusyhtiön veloitteiden täyttämiseen. Sijoitus sisältää hankinnasta syntyneen liikearvon. Realisoitumattomat voitot (tappiot) konsernin ja osakkuusyhtiön välillä eliminoidaan konsernin omistusosuuden mukaisesti.

Konsernin omistusosuuden mukainen osuus osakkuusyhtiön tuloksesta on esitetty omana eränä tuloslaskelmassa. Konsernin osuus osakkuusyhtiön muihin laajan tuloksen eriin kirjatuihin muutoksista on esitetty konsernin muissa laajan tuloslaskelman erissä.

Jos ilmenee viitteitä siitä, että sijoituksen arvo saattaa olla alentunut, testataan sen kirjanpitoarvo arvonalentumisen varalta vertaamalla sitä sijoituksesta kerrytettävissä olevaan rahamäärään. Kerrytettävissä olevana rahamääränä pidetään käyttöarvoa tai myynnistä aiheutuvalle menolle vähennettyä käypää arvoa sen mukaan

kumpi niistä on suurempi. Jos sijoituksesta kerrytettävissä oleva rahamäärä on pienempi kuin sen kirjanpitoarvo, vähennetään kirjanpitoarvoa kirjaamalla siitä tulosvaikutteinen arvonalentumistappio, jonka suuruus on kirjanpitoarvon ja kerrytettävissä olevan rahamäärän erotus. Mikäli sijoituksesta kerrytettävissä oleva rahamäärä myöhemmin kasvaa ja on suurempi kuin kirjanpitoarvo, peruutetaan tehty arvonalennus vastaavasti tulosvaikutteisesti.

Ulkomaan rahan määräiset liiketoimet

Konsernitilinpäätös laaditaan euroina, joka on konsernin ja emoyhtiön toiminta- ja esittämismuuttu. Konserniyhtiöt ovat laatineet tilinpäätöksensä käyttäen toimintavaluutta, joka on kunkin yhtiön taloudellisen toimintaympäristön päävaluutta. Yhtiöiden ulkomaan rahan määräiset liiketoimet kirjataan toimintavaluutan määräisiksi tapahtumapäivän kurssiin tai kirjauskuukauden keskikurssiin. Tilinpäätöspäivänä ulkomaan rahan määräiset tase-erät muutetaan yhtiön toimintavaluutan määräisiksi tilinpäätöspäivän kurssiin.

Ulkomaan rahan määräisten liiketapahtumien ja monetaaristen tase-erien muuttamisesta toimintavaluutan määräisiksi aiheutuvat kurssierot

kirjataan valuuttakurssivoitoina tai -tappioiden tuloslaskelmaan. Myytävänä pidettävien ei-metaaristen rahoitusvarojen kurssierot kirjataan omaan pääomaan käyvän arvon rahastoon.

Segmenttiraportointi

Mandatum-konsernin segmenttiraportointi perustuu tuoteryhmä- sekä liiketoimintajakoon. Raportoivat segmentit ovat sijoitussidonnaiset sopimukset, muut sopimukset sekä omaisuudenhoitoratkaisut.

Tuoteryhmien riskit poikkeavat toisistaan sijoitusriskien osalta. Segmenttien tulokset raportoidaan yhtiön johdolle osana johdon raportointia.

Segmentille sijoitussidonnaiset sopimukset on kohdistettu sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset ja näiden tuotto mukaan lukien Mandatum Lifen rahastoyhtiöiltä saamat palkkiot. Liikekustannusten, mukaan lukien poistot, ja aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden allokointi segmenteille on laadittu yhtiön sisäisen kustannuslaskennan avulla.

Segmenttien ja yhtiöiden välisten kotimaisten ja rajat ylittävien liiketoimien hinnoittelussa on sovellettu markkinaehtoperiaatetta. Hinnoittelu perustuu OECD:n siirtohinnoitteluohjeistukseen sekä EU:n siirtohinnoitteludokumentoinnista antamaan käytännesääntöön.

Korot ja osingot

Korkotuotot ja -kulut jaksotetaan efektiivisen koron menetelmällä sopimuksen juoksuajalle. Tällä menetelmällä korkotuotot ja -kulut jaksotetaan rahoitusinstrumentin juoksuajalle tasaisesti

suhteessa instrumentin taseessa olevaan pääomaan. Osingot kirjataan tuotoksi sinä tilikautena, jona oikeus niiden saamiseen on syntynyt.

Palkkiot

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusinstrumenttien palkkiot ja transaktiokulut kirjataan suoraan tulokseen instrumentin alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä.

Henkivakuutustoiminnassa hankintamenot käsitellään Liiketoiminnan muihin kuluihin sisältyvinä palkkiokuluina.

Muut palkkiokulut sisältyvät tuloslaskelmaeseen Sijoitustoiminnan nettotuotot.

Vakuutusmaksut

Henkivakuutustoiminnan vakuutus sopimuksiin ja sijoitussopimuksiin sisältyvät velat ovat pitkäaikaisia, jolloin vakuutusmaksu ja sen perusteella maksettava korvaus eivät yleensä kohtaa samalla tilikaudella. Vakuutusmaksut kirjautuvat maksutuloon vakuutuslajista riippuen pääsääntöisesti maksuperusteisesti. Veloitusperusteisesti kirjautuu osa ryhmäeläkevakuutuksen vakuutusmaksuista.

Vakuutusmaksuvastuun muutos esitetään kuluna erässä Vakuutus- ja sijoitussopimusten velkojen muutos.

Rahoitusvarat ja -velat

Rahoitusvarat ja -velat luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä niiden arvostuskäytännön mukaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin, lainoihin ja muihin saamisiin, myytävissä oleviin rahoitusvaroihin,

käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin ja muihin rahoitusvelkoihin.

Konsernin riskienhallintaperiaatteiden mukaisesti sijoituksia seurataan ja hallinnoidaan käyvän arvoon mahdollisimman ajantasaisen ja oikean kuvan saamiseksi sijoitustoiminnasta. Sijoitukset myös raportoidaan konsernin johdolle käyvän arvoon. Rahoitusvaroihin kuuluvat sijoitukset ovat joukkovelkakirjoja ja oman pääoman ehtoisia instrumentteja. Ne on pääosin luokiteltu myytävissä oleviksi rahoitusvaroiksi tai käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi.

Rahoitusvarojen käypä arvostus perustuu joko julkisiin hintanoteerauksiin tai arvostuksiin, jotka perustuvat saatavilla olevaan markkinainformaatioon. Mikäli näitä ei ole ollut käytettävissä, pienelle osalle instrumenteista on määritetty arvo muita menetelmiä käyttäen. Käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit on liitetiedoissa ryhmitelty kolmeen hierarkiatasoon perustuen muun muassa siihen, ovatko markkinat, joilla instrumentilla käydään kauppaa, toimivat tai ovatko arvostustekniikoissa käytettävät syöttötiedot objektiivisesti todennettavissa.

Tasolla 1 instrumentin arvostus perustuu toimivilla markkinoilla noteerattuun hintaan, jota käytetään täysin samanlaisten rahoitusvarojen tai -velkojen arvostuksessa.

Tasolla 2 instrumentin arvostuksessa käytetään syöttötietoina lisäksi muita todennettavissa olevia kuin toimivilla markkinoilla noteerattuja hintoja joko suoraan tai niistä johdettuna käyttäen arvostustekniikoita.

Tasolla 3 arvostus perustuu muihin kuin todennettavissa oleviin markkinahintoihin. Suurin

osa tason 3 sijoituksista on pääomarahastoja tai vaihtoehtorahastoja.

Pääomarahastosijoitusten osalta alla olevien sijoitusten arvon määrittää rahasto, jolla on olennaiset ja riittävät tiedot alla olevien sijoitusten arvonmäärittämiseksi. Pääomarahaston arvonmääritys toteutetaan pääasiassa kvartaaleittain perustuen alla olevien sijoitusten arvoon ja vieraan pääoman määrään. Alla olevien sijoitusten arvonmäärittäminen pohjana käytetään esimerkiksi hankintahintaan perustuvaa arvostusta, julkisesti vaihdettujen verrokkiyhtiöiden arvoa, tuotto-kerroinperusteista arvostusta tai kassavirtoihin perustuvaa arvostusta. Pääomarahastot noudattavat yleisesti International Private Equity and Venture Capital Valuation (IPEV) -ohjeistusta, jossa kuvataan erilaisia arvostuskäytäntöjä yksityiskohtaisemmin.

Myös vaihtoehtorahastojen osalta arvon määrittää rahasto ja toteutuksesta vastaa ensisijaisesti rahastonhoitaja. Vaihtoehtorahastot ovat usein ominaisuuksiltaan monimutkaisia ja arvonmääritys on riippuvainen alla olevien instrumenttien luonteesta. Arvonmäärittäminen pohjana käytetään esimerkiksi kassavirtoihin perustuvaa arvostusta. Vaihtoehtorahastojen toimintaa ja arvonmäärittäystä sääntelee Alternative Investment Fund Managers Directive (AIFMD), jossa kuvataan tarkemmin arvonnäytteen toimintaperiaatteita ja dokumentointivaatimuksia.

Harkinnanvaraisen voitonjakoon oikeutettujen sopimusten arvostuksessa noudatetaan kansallisia laskentaperiaatteita, eli sopimuksia ei arvosteta käypään arvoon. Näiden sopimusten

sekä oman pääoman katteena olevia sijoituksia hallinnoidaan kokonaisuutena ja ne on pääosin luokiteltu myytävissä oleviksi rahoitusvaroiksi. Poikkeuksena tästä on sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset, jotka arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavina rahoitusvaroina omana tase-eränään. Myös näitä vastaava velka esitetään omana eränään.

Taseeseen ja taseesta pois kirjaaminen

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen ja -velkojen, sekä myytävissä olevien rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan taseeseen kauppapäivänä, joka on päivä, jolloin sitoudutaan ostamaan tai myymään kyseinen rahoitusvaroihin tai -velkoihin kuuluva erä. Lainat ja muut saamiset kirjataan taseeseen lainaa nostettaessa.

Rahoitusvarat ja -velat netotetaan ja esitetään taseessa nettomääräisenä vain silloin, kun netottamiseen on laillinen oikeus ja netotus aiotaan toteuttaa tai saaminen ja velka suorittaa samanaikaisesti.

Rahoitusvarat kirjataan pois taseesta, kun sopimusperusteinen oikeus rahoitusvaroihin kuuluvan erän rahavirtoihin lakkaa tai kun oikeudet on siirretty toiselle osapuolelle. Rahoitusvelat kirjataan pois taseesta, kun niiden veloitteet on täytetty ja niiden voimassaolo on lakannut.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat

Konsernissa käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia tase-eriä ovat kaupankäynti-

tarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat sekä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyt rahoitusvarat.

Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat

Rahoitusvara, joka on tarkoitus myydä tai ostaa takaisin lyhyen ajan kuluessa tai joka kuuluu salkkuun, jota hallinnoidaan yhdessä tai käytetään toistuvasti lyhyen aikavälin voiton tavoitteluun, luokitellaan kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi rahoitusvaraksi. Tällaiset varat merkitään niitä alun perin kirjanpitoon kirjattaessa käypään arvoon. Käyvän arvon muutos yhdessä myyntivoittojen ja -tappioiden, korkotuottojen ja -kulujen sekä osinkotuottojen kanssa kirjataan tuloslaskelmaan.

Myös johdannaisopimukset, joita ei ole määritetty suojaaviksi ja jotka eivät täytä suojauslaskennan ehtoja, luokitellaan kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi rahoitusvaraksi.

Johdannaiset arvostetaan niitä alun perin kirjanpitoon kirjattaessa käypään arvoon. Johdannaisopimuksista kirjataan taseeseen saaminen, kun käypä arvo on positiivinen ja velka, kun käypä arvo on negatiivinen. Johdannaiset arvostetaan taseessa käypään arvoon ja käyvän arvon muutos yhdessä realisoituneiden voittojen ja tappioiden kanssa kirjataan tuloslaskelmaan.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyt rahoitusvarat

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusvariksi luokitellaan rahoitusvarat, jotka

alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä peruuttamattomasti määritetään sellaisiksi. Niiden tase- ja tuloslaskelmakirjaukset menevät kuten edellä esitetty kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien rahoitusvarojen osalta.

Lainat ja muut saamiset

Lainoiksi ja muiksi saamisiksi luokitellaan johdannaisvaroihin kuulumattomat rahoitusvarat, joihin liittyvät maksut ovat kiinteitä tai määritettävissä olevia, joita ei noteerata toimivilla markkinoilla ja joita ei aiota myydä välittömästi tai lyhyen ajan kuluessa. Lainat ja muut saamiset -ryhmä sisältää myös käteiset varat.

Lainat ja muut saamiset merkitään niitä alun perin kirjanpitoon kirjattaessa käypään arvoon, lisätyn välittömästi kohdistettavissa olevilla transaktiomenoilla. Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen lainat ja muut saamiset arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon efektiivisen koron menetelmää käyttäen.

Myytävissä olevat rahoitusvarat

Myytävissä oleviin rahoitusvaroihin luokitellaan johdannaisvaroihin kuulumattomat rahoitusvarat, jotka on määritetty myytävissä oleviksi tai jotka eivät kuulu muihin rahoitusvarojen ryhmiin. Myytävissä olevat rahoitusvarat koostuvat saamistodistuksista ja osakkeista ja osuuksista.

Myytävissä olevat rahoitusvarat kirjataan niitä alun perin kirjanpitoon kirjattaessa käypään arvoon, lisätyn hankintaan suoraan kohdistettavissa olevilla transaktiomenoilla. Taseessa myytävissä olevat rahoitusvarat arvostetaan

käypään arvoon ja arvonmuutos kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään käyvän arvon rahastossa verovaikeus huomioon ottaen. Korkotuotot ja osingot kirjataan tulokseen. Kun myytävissä oleviin rahoitusvaroihin kuuluva omaisuuserä myydään, omaan pääomaan kertynyt käyvän arvon muutos yhdessä myyntivoiton tai -tappion kanssa kirjataan tulokseen. Käyvän arvon muutos siirretään omasta pääomasta tuloslaskelmaan myös silloin, kun omaisuuserän arvo on alentunut siten, että siitä kirjataan arvon alentumistappio. Myytävissä olevista monetaarisista tase-eristä johtuvat kurssierot kirjataan aina suoraan tuloslaskelmaan.

Muut rahoitusvelat

Muita rahoitusvelkoja ovat liikkeeseen lasketut velkakirjat sekä muut rahoitusvelat.

Muut rahoitusvelat kirjataan taseeseen saadun vastikkeen määräisenä transaktiokuluilla oikaistuna silloin, kun vastike saadaan. Rahoitusvelat arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenoon.

Jos omia velkoja lunastetaan takaisin ennen eräpäivää, velat poistetaan taseesta ja velan kirjanpitoarvon ja lunastuksessa maksetun vastikkeen erotus kirjataan tulokseen.

Käypä arvo

Rahoitusinstrumenttien käypä arvo määritetään toimivilla markkinoilla noteerattujen hintojen perusteella. Instrumentit arvostetaan ostokurssiin tai viimeiseen kaupantekohintaan, mikäli hintalähteen pörssissä on käytössä huutokauppa-

menettely. Poikkeuksena ovat syndikoidut lainat, jotka arvostetaan keskikurssiin alhaisemman likviditeetin takia. Myös johdannaissopimukset arvostetaan viimeiseen kaupantekohintaan. Mikäli rahoitusinstrumentille on olemassa sen markkinariskin kumoava vastaerä, arvostuksessa käytetään tältä osin samaa hintalähdettä vastavissa ja vastattavissa. Jos rahoitusinstrumentille kokonaisuutena ei ole olemassa julkista noteerausta, mutta sen osatekijöille on olemassa toimivat markkinat, käypä arvo määritetään osatekijöiden markkinahintojen perusteella.

Jos markkinat eivät ole toimivat tai arvopaperilla ei ole noteerausta, käypä arvo määritetään markkinoilla yleisesti hyväksytyjen arvostusmenetelmien avulla. Arvostus tehdään käyttämällä asiaa tuntevien, liiketoimintaan halukkaiden osapuolten välisten viimeaikaisten markkina-transaktioiden hintoja, toisen olennaisilta osin samanlaisen instrumentin tilinpäätöshetken käypää arvoa, rahavirtojen diskonttausmenetelmää sekä optionhinnoittelumalleja.

Jos rahoitusvaroihin kuuluvan omaisuuserän käypää arvoa ei ole mahdollista määritellä, hankintamenon katsotaan olevan riittävän lähellä oleva arvio käyvästä arvosta. Tällaisten rahoitusvarojen määrä konsernin taseessa on epäolennainen.

Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Raportointikauden päättyessä arvioidaan, onko objektiivista näyttöä siitä, että muun kuin käypään arvoon tulosvaikuttavasti arvostettavan rahoitusvaroihin kuuluvan erän arvo on alentunut. Kun arvonalentumisesta on objektiivista näyttöä yhden

tai useamman alkuperäisen kirjaamisen jälkeisen toteutuneen tappion synnyttävän tapahtuman seurauksena ja näillä tapahtumilla on luotettavasti arvioitavissa oleva vaikutus rahoitusvaroista tulevaisuudessa saataviin arvioituihin rahavirtoihin, kirjataan arvonalentumistappio.

Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvarat

Objektiivisena näyttönä arvonalentumisesta pidetään esimerkiksi liikkeeseenlaskijan tai velallisen merkittäviä taloudellisia vaikeuksia, jotka johtavat maksukyvyttömyyteen ja arvioon siitä, että asiakas ei todennäköisesti selviydy maksuvelvoitteistaan konsernille. Objektiivinen näyttö arvioidaan ensin yksinään merkittävien rahoitusvarojen osalta ja tämän jälkeen joko yksittäin tai ryhmäkohtaisesti sellaisten rahoitusvarojen osalta, jotka eivät yksinään ole merkittäviä.

Kun on objektiivista näyttöä siitä, että jaksotettuun hankintamenoön taseeseen merkityistä rahoitusvaroista on syntynyt arvonalentumistappiota, tappion suuruus määritetään saamisen kirjanpitoarvon ja saamisesta arvioitujen kerrytettävissä olevien tulevien rahavirtojen nykyarvon erotuksena. Diskonttauskorkona käytetään saamisen alkuperäistä efektiivistä korkoa. Erotus kirjataan arvonalentumistappioksi tuloslaskelmaan. Arvonalentuminen arvioidaan sopimuskohtaisesti.

Mikäli arvonalentumistappion määrä pienenee myöhemmin ja vähennyksen voidaan objektiivisesti katsoa liittyvän arvonalentumistappion kirjaamisen jälkeiseen tapahtumaan (kuten

rahoitusinstrumentin liikkeeseenlaskijan luottokelpoisuusluokituksen paranemiseen), arvonalentumistappio peruutetaan tulosvaikutteisesti.

Myytävisissä olevat rahoitusvarat

Objektiivinen näyttö perustuu erillistarkasteluun, joka tehdään, kun liikkeeseenlaskijan luottoriskiluokituksessa tapahtuu muutos, tai yhtiö siirretään tarkkailulistalle, tai kun osakkeen tai osuuden käypä arvo laskee merkittävästi tai pitkäaikaisesti alle alkuperäisen hankintamenon.

Päätös siitä, onko arvonalentuminen merkittävä tai pitkäaikainen, vaatii johdon harkintaa. Päätös tehdään tapauskohtaisesti ja sitä tehtäessä arvioidaan laadullisten kriteerien lisäksi muun muassa osakkeen arvonalentumisen historiallisia muutoksia ja aikajaksoa, jonka ajan osakkeen käypä arvo on ollut hankintamenoa alhaisempi. Konsernissa arvonalentuminen katsotaan yleensä merkittäväksi, kun julkisesti noteeratun osakkeen tai osuuden käypä arvo alittaa keskimääräisen hankintamenon 20 prosentilla ja pitkäaikaiseksi, kun käypä arvo on alittanut hankintamenon yli 12 kuukauden ajan.

Koska noteeraamattomille osakkeille ja osuuksille ei ole saatavissa toimivilla markkinoilla julkaistavia hintoja, niiden arvo pyritään määrittämään markkinoilla yleisesti hyväksytyjen arvostusmenetelmien avulla. Merkittävien noteeraamattomien osakkeiden ja osuuksien erä ovat pääomarahastosijoitukset. Pääomarahastosijoitukset arvostetaan yleisesti alalla vallitsevan käytännön, International Private Equity and Venture Capital Guidelines (IPEV) mukaisesti.

Arvon alenemisen merkittävyyttä ja pitkäaikaisuutta arvioidaan viimeksi mainituissa tapauksissa tapauskohtaisesti ottaen huomioon sijoitukseen liittyvät erityistekijät ja olosuhteet. Konserni tekee pääomarahastosijoituksensa pitääkseen ne rahaston elinkaaren loppuun asti, jolloin rahaston tyypilliseksi toimiajaksi muodostuu 10–12 vuotta. Arvio koko rahaston mahdollisesta arvonalentumisesta voidaan yleensä perustellusti tehdä vasta elinkaaren loppupuolella. Mikäli on lisäksi kuitenkin perusteltua syytä epäillä, että sijoituksesta ei sitä myytäessä saada hankintamenoa vastaavaa määrää, kirjataan arvonalennus.

Arvonalennus pääomarahastoille kirjataan yllä olevien periaatteiden lisäksi aina silloin, kun rahaston alkamisvuosi on vähintään 10 vuotta vanha ja rahaston kirjanpitoarvo on enintään 500 000 euroa. Näissä tapauksissa sekä käypä arvo että kirjanpitoarvo kirjataan nolnaan. Arvonalennus tehdään vain rahastoille, joiden osalta kriteerit täyttyvät kaikkien Sampo-konsernin yhtiöiden salkkujen osalta.

Saamistodistusten arvonalentumisessa tappion suuruus määritetään pääoman lyhennyksillä ja jaksotuksilla oikaistun hankintamenon ja tarkasteluhetken käyvän arvonalentumisen erotuksena, vähennettynä aikaisemmin tulosvaikutteisesti kirjatulla arvonalentumistappiolla.

Kun myytävissä oleviin rahoitusvaroihin kuuluvan saamistodistuksen tai osakkeen tai osuuden arvonalentumisesta on saatu objektiivinen näyttö, muihin laajan tuloksen eriin kirjattu kertynyt tappio siirretään omasta pääomasta kirjattavaksi tulosvaikutteisena arvonalentumistappiona.

Jos myytävissä oleviin rahoitusvaroihin kuuluvan saamistodistuksen käypä arvo myöhemmin nousee ja nousun voidaan objektiivisesti katsoa liittyvän arvonalentumistappiokirjauksen jälkeiseen tapahtumaan, arvonalentumistappio peruutetaan ja kirjataan tuloslaskelmaan.

Jos osakkeen käypä arvo arvonalentumiskirjauksen jälkeen nousee, arvonnousu kirjataan suoraan muun laajan tuloksen eriin. Arvon edelleen laskiessa alle hankintamenon kirjataan tulosvaikutteinen arvonalennus.

Johdannaissopimukset ja suojausperiaatteet

Johdannaissopimukset luokitellaan kaupan käyntitarkoituksessa pidettäviin sopimuksiin ja suojaaviin sopimuksiin ja ne sisältävät korko-, luotoriski-, valuutta-, osake- sekä hyödykejohdannaiset. Johdannaissopimukset arvostetaan niitä alun perin kirjanpitoon kirjattaessa käypään arvoon. Kaikki johdannaissopimukset kirjataan taseeseen varoiksi, kun niiden käypä arvo on positiivinen ja veloiksi, kun käypä arvo on negatiivinen.

Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaissopimukset

Johdannaissopimukset, joita ei ole merkitty suojaaviksi sekä pääsopimuksesta erotetut kytketyt johdannaiset käsitellään kaupankäyntitarkoituksessa pidettävänä johdannaissopimuksina. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaissopimukset arvostetaan käypään arvoon, ja käyvän arvon muutokset sekä myyntivoitot

ja -tappiot yhdessä korkotuottojen ja -kulujen kanssa kirjataan tuloslaskelmaan.

Kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviksi johdannaisiksi luokitellaan myös sopimukset, joita käytetään suojaamistarkoituksessa, mutta jotka eivät täytä IAS 39 -standardin suojauslaskennalle asettamia ehtoja.

Suojaavat johdannaissopimukset ja suojausperiaatteet

Suojausperiaatteiden mukaisesti konsernissa voidaan suojautua korkoriskiltä, valuuttakurssiriskiltä ja hintariskiltä soveltamalla käyvän arvon tai rahavirran suojausta. Rahavirran suojauksella suojaudutaan tulevien rahavirtojen vaihtelulta, käyvän arvon suojauksella suojaudutaan suojattavan kohteen käyvän arvon muutoksilta. Kuluneella tilikaudella konsernissa on sovellettu käyvän arvon suojausta.

Suojauslaskentaa sovelletaan suojauksiin, jotka ovat suojattavan riskin osalta tehokkaita ja täyttävät IAS 39 -standardin suojauslaskennan ehdot. Suojaussuhde suojaavan johdannaisten ja suojattavan kohteen välillä sekä suojaukseen liittyvät riskienhallintatavoitteet dokumentoidaan suojauksen alkaessa. Suojauksen tehokkuus arvioidaan suojaussuhteen alussa ja suojauksen aikana, jotta suojaus on erittäin tehokas koko suojauksen ajan. Suojausta pidetään tehokkaana, kun suojaavan instrumentin käyvän arvon tai rahavirtojen muutos eliminoi suojauksen kohteena olevan sopimuksen tai position käyvän arvon tai rahavirtojen muutoksesta 80–125 prosenttia.

Käyvän arvon suojaus

Käyvän arvon suojauksella suojaudutaan muun muassa hinta- ja korkotason sekä valuuttakurssien muutosten aiheuttamilta vaikutuksilta käypiin arvoihin konsernin riskienhallintaperiaatteiden mukaisesti. Suojaavina johdannaisina käytetään konserniyhtiöiden hallitusten hyväksymiä instrumentteja, joita ovat valuuttatermiinit, koronvaihtoja ja valuutanvaihtosopimukset sekä optiot.

Johdannaissopimusten, jotka on dokumentoitu käypää arvoa suojaaviksi ja jotka ovat suojauksena tehokkaita, käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan. Myös suojauksen kohteena olevat omaisuus- ja velkaerät arvostetaan suojauksen aikana käypään arvoon ja käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan.

Vuokrasopimukset

Konserni vuokralle ottajana

IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin mukaisesti vuokrasopimukset esitetään lähtökohtaisesti taseella. Ainoat valinnaiset poikkeukset koskevat tiettyjä lyhytaikaisia tai arvoltaan vähäisiä vuokrasopimuksia, jotka voidaan edelleen kirjata tasaerinä vuokrasopimuksen voimassaolon aikana.

Vuokrasopimuksista aiheutuvat käyttöoikeusomaisuuserät (oikeus käyttää vuokrasopimuksen kohdetta) kirjataan varoihin osana Aineellisia hyödykkeitä ja niitä vastaavat vuokravelvoitteet taseen velkapuolelle osaksi Muita velkoja. Käyttöoikeusomaisuuserä kirjataan vuokra-ajan alkamishetkellä ja arvostetaan hankintameno-

joka sisältää vuokrasopimusvelan alkuperäisen määrän sekä vuokralle antajalle mahdollisesti ennalta suoritettut maksut. Vuokrasopimusvelka puolestaan kirjataan vuokra-ajan alkamishetkellä ja arvostetaan tulevien vuokramaksujen nykyarvoon.

Tuloslaskelmaan kirjataan käyttöoikeusomaisuuserästä tehtävät poistot sekä vuokravelasta aiheutuvat korkokulut.

Konserni vuokralle antajana

Vuokralle annetut hyödykkeet sisältyvät tase-erään Sijoituskiinteistöt ja niiden poistoaikat ja -menetelmät sekä arvonalentumistappioiden kirjausperusteet ovat samat kuin vastaavien aineellisten hyödykkeiden. Saatavat vuokrat kirjataan tuloslaskelmaan tasaerinä vuokratuotoiksi vuokra-ajan kuluessa.

Aineettomat hyödykkeet

Muut aineettomat hyödykkeet

Aineettomina hyödykkeinä, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, käsitellään ulkopuolelta hankitut ja sisäisesti aikaansaadut IT-ohjelmistot ja muut aineettomat hyödykkeet, jos on todennäköistä, että niistä johtuva odotettavissa oleva vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeiden hankintameno on luotettavasti määritettävissä. Sisäisesti aikaansaadun aineettoman hyödykkeen hankintameno määräytyy hyödykkeelle välittömästi kohdistettavien menojen summasta. Tutkimusmenot kirjataan

kuluksi sinä tilikautena, jona ne toteutuvat. Kehittämismenoista, jotka johtuvat uusien IT-ohjelmistojen suunnittelusta tai jo olemassa olevien ohjelmistojen merkittävistä parannuksista, aktivoidaan vain ne, jotka täyttävät edellä mainitut taseeseen kirjaamisen edellytykset.

Aineettomat hyödykkeet, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, kirjataan kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenoon. Aineettomat hyödykkeet poistetaan tasapoistoin niiden arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Arvioidut taloudelliset vaikutusajat hyödykeryhmittäin ovat seuraavat:

IT-ohjelmistot	4–10 vuotta
Muut aineettomat hyödykkeet	3–10 vuotta

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä ovat omassa käytössä olevat kiinteistöt, koneet ja laitteet sekä kalusto. Kiinteistöjen luokitus omassa käytössä ja sijoituskäytössä oleviin suoritetaan käytössä olevan neliömäärän perusteella. Mikäli omassa käytössä on korkeintaan 10 prosenttia kiinteistön pinta-alasta, kiinteistö luokitellaan kokonaan sijoituskiinteistöksi.

Kiinteistöt ja muut aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet arvostetaan kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenoon.

Perusparannusmenot lisätään kiinteistöjen kirjanpitoarvoon silloin kun on todennäköistä, että

niistä koitua vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi. Tavanomaiset korjaus- ja kunnossapitomenot kirjataan kuluksi tilikaudella, jolla ne ovat syntyneet.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet poistetaan tasapoistoin niiden arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Pääsääntöisesti jäännösarvo arvioidaan nollan suuruiseksi. Maa-alueista ei tehdä poistoja. Taloudellisen vaikutusajan arviota tarkistetaan tilinpäätöksen yhteydessä. Poistoajoja oikaistaan, mikäli arvio muuttuu merkittävästi. Arvioidut taloudelliset vaikutusajat hyödykeryhmittäin ovat seuraavat:

Asuin-, toimisto- ja liikerakennukset	20–60 vuotta
Teollisuus- ja varastorakennukset	30–60 vuotta
Rakennusten ainesosat	10–15 vuotta
IT-laitteet ja autot	3–5 vuotta
Muut koneet ja kalusto	3–10 vuotta

Aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen poistojen kirjaaminen lopetetaan, mikäli omaisuuserä luokitellaan myytävänä olevaksi IFRS 5 *Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot* mukaisesti.

Aineettomien ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden arvonalentuminen

Tilikauden päättyessä arvioidaan, onko viitteitä siitä, että aineettomiin hyödykkeisiin tai aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin kuuluvan omaisuuserän arvo saattaa olla alentunut. Jos

arvonalentumisesta on viitteitä, arvioidaan omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan lisäksi vuosittain liikearvosta, keskeneräisistä aineettomista hyödykkeistä sekä taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomista aineettomista hyödykkeistä riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä. Liikearvo kohdistetaan arvonalentumistestausta varten hankinta-ajan kohdasta lähtien konsernin rahavirtaa tuottaville yksiköille. Testissä verrataan yksikön liikearvon sisältävää kirjanpitoarvoa yksiköstä kerrytettävissä olevaan rahamäärään.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä luovutuksesta aiheutuvilla menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvolla tarkoitetaan omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä saatavissa olevia arvioituja vastaisia nettorahavirtoja, jotka diskontataan nykyarvoonsa ennen veroja määritettyä korkoprosenttia käyttäen. Jos omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä, siitä kirjataan tuloslaskelmaan arvonalentumistappio. Kirjaamisen yhteydessä poistettavan omaisuuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen.

Arvonalentumistappio peruutetaan, jos olosuhteissa on tapahtunut muutos ja hyödykkeestä kerrytettävissä oleva rahamäärä on muuttunut arvonalentumistappion kirjaamisajankohdasta, ei kuitenkaan enempää, kuin mikä hyödykkeen kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruuteta missään tilanteessa.

Vaikka konsernissa ei havaittu viitteitä arvonalentumisesta hankittujen aineettomien omaisuuserien osalta, tehtiin vuoden 2021 lopussa arvonalentumistesti IAS36 säännösten mukaisesti. Hankittua aineetonta omaisuuserää käsitellään yhtenä rahavirtaa tuottavana yksikkönä. Testauksessa huomioidaan omaisuuserän arvoon mahdollisesti vaikuttaneet ulkoiset ja sisäiset informaatiolähteet. Testissä arvioidaan viiden ensimmäisen vuoden osalta johdon odotusten mukainen verojen jälkeinen tulos. Viidennestä vuodesta eteenpäin verojen jälkeisen tuloksen odotetaan kehittyvän inflaatio-oletuksen mukaisesti. Tulosten nykyarvoa laskettaessa käytetään 8,71 prosentin diskonttauskorkoa, joka muodostuu Suomen valtiolainan 10 vuoden korkotasosta lisätynä riskipreemiolla. Sekä odotettavissa oleviin tulosten ennusteisiin ja diskonttauskoron valintaan liittyy epävarmuutta. Tulosodotusten nykyarvo ylittää selkeästi aineettomien omaisuuserien arvon, eikä arvonalentamiselle ole tarvetta.

Sijoituskiinteistöt

Sijoituskiinteistöjä pidetään vuokratuottojen saamiseksi ja omaisuuden arvonnoususta hyötymiseksi. Sijoituskiinteistöt arvostetaan kuten omassa käytössä olevat kiinteistötkin. Samoin niiden poistoajat ja -menetelmät sekä arvonalentumistappioiden kirjausperusteet ovat samat kuin vastaavien omassa käytössä olevien kiinteistöjen.

Sijoituskäytössä olevien kiinteistöjen käyvät arvot esitetään liitetietona, ja ne arvioidaan käyttäen tuleviin vuokrasopimustuottoihin ja

markkinaehtoisin tuotto-odotuksiin perustuvaa tuottoarvomenetelmää ja toteutuneisiin vertailukauppoihin perustuvaa kauppa-arvomenetelmää.

Arvioinnin lähtökohdina ovat kiinteistökohtaiset ominaisuudet koskien muun muassa kiinteistön sijaintia, kuntoa ja vuokrautilannetta sekä markkinalähtöiset vertailutiedot koskien vaihtoehtoisia vuokria, tuottovaatimustasoja ja yksikköhintoja. Arviointi on tilikaudella suoritettu käyttäen konsernin omaa asiantuntemusta.

Varaukset

Varaus kirjataan, kun konsernille on aikaisempien tapahtumien seurauksena syntynyt oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuveloitteen toteutuminen on todennäköistä ja veloitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti. Jos veloitteesta tai osasta siitä on mahdollista saada korvaus joltakin kolmannelta osapuolelta, korvaus kirjataan erilliseksi omaisuuseräksi vain silloin, kun sen saaminen on käytännössä varmaa.

Vakuutus- ja sijoitussopimukset

Vakuutussopimukset käsitellään IFRS 4-standardin mukaisesti joko vakuutussopimuksina tai sijoitussopimuksina. Standardin mukaan vakuutussopimukset luokitellaan vakuutusso-
pimuksiksi, mikäli niissä siirtyy vakuutuksenottajan ja vakuutuksenantajan välillä merkittävää vakuutusriskiä. Mikäli sopimuksen perusteella siirtyvä riski on luonteeltaan rahoitusriskiä eikä merkittävää vakuutusriskiä, luokitellaan sopimus sijoitussopimukseksi. Sopimuksen luokittelu

vakuutus- tai sijoitussopimukseksi määrää sen arvostuskäytännön.

Sopimuksista syntyvät velat käsitellään standardin ensimmäisessä vaiheessa kansallisten vaatimusten mukaisesti.

Vakuutus- ja sijoitussopimuksiin liittyviä riskejä on kuvattu laajasti Riskienhallinta-osiossa.

Jälleenvakuutussopimukset

Jälleenvakuutussopimus on sopimus, joka täyttää IFRS 4:n asettamat edellytykset vakuutussopimukselle ja jonka perusteella konserni voi saada korvauksia toiselta vakuutusyhtiöltä, mikäli se itse joutuu korvausvelvolliseksi muiden tekemiensä vakuutussopimusten perusteella. Jälleenvakuutussopimusten perusteella saatavat suoritukset on kirjattu taseessa erään Saamiset jälleenvakuutussopimuksista sekä Muut varat. Ensiksi mainittu erä sisältää jälleenvakuuttajien osuuden konsernin jälleenvakuutettujen vakuutussopimusten vakuutusmaksu- ja korvausvastuusta. Muissa varoissa on lyhytaikaiset saamiset jälleenvakuuttajilta.

Kun konserni itse joutuu maksamaan korvauksia jälleenvakuutussopimuksen perusteella toiselle vakuutusyhtiölle, kirjataan velka tase-erään Muut velat.

Jälleenvakuutuksiin liittyvät saamiset ja velat arvostetaan yhdenmukaisesti jälleenvakuutettujen saamisten ja velkojen kanssa. Jälleenvakuutus-saamiset testataan vuosittain arvonalentumistappioiden varalta. Arvonalentumistappio kirjataan tulosvaikutteisesti, mikäli on olemassa objektiivista näyttöä, että konserni ei tule saamaan kaikkia

rahamääriä, joihin sillä sopimuksen ehtojen mukaan on oikeus.

Vakuutussopimusten luokittelu

Henkivakuutustoiminnan sopimukset luokitellaan vakuutussopimuksiksi tai sijoitussopimuksiksi. Vakuutussopimuksia ovat sopimukset, joihin liittyy merkittävä vakuutusriski tai sellaiset sopimukset, joihin sisältyy vakuutuksenottajan oikeus muuttaa sopimusta kasvattamalla riskiä. Kapitalisaatio-sopimuksiin ei sisälly vakuutusriskiä, joten nämä sopimukset on luokiteltu sijoitussopimuksiksi.

Sopimukseen liittyvä oikeus harkinnanvaraiseen osuuteen ylijäämästä (Discretionary Participation Feature (DPF)) on vakuutuksenottajan sopimukseen perustuva oikeus saada taatun vähimmäisedun lisäksi muita etuja. Etuina hyvitetään vakuutuksille laskuperustekorona lisäksi asiakashyvityksiä, korotetaan kuolemantapaussummaa tai alennetaan vakuutusmaksuja. Mandatum Lifen tulokannassa kohtuusperiaatteesta määritellään tavoitteet harkinnanvaraisille eduille. Sijoitussidonnaisissa sopimuksissa vakuutuksenottaja kantaa sijoitusriskin valitsemalla sijoituskoh-
teet, joihin sopimusten arvonkehitys sidotaan.

Vakuutus- ja sijoitussopimusten arvostus

Kaikkiin vakuutussopimuksiin ja niihin sijoitussopimuksiin, joihin liittyy harkinnanvarainen oikeus osuuteen ylijäämästä (DPF), sovelletaan kansallisia laskentaperiaatteita.

Kaikkiin sopimuksiin lukuun ottamatta sijoitussidonnaisia sopimuksia liittyy harkinnan-

varainen oikeus ylijäämään. Sellaisiin sijoitussidonnaisiin sopimuksiin, joita ei luokitella vakuutussopimuksiksi, liittyy vakuutuksenottajan oikeus vaihtaa säästöjen tuottorakenne sijoitussidonnaisesta sellaiseksi, joka muodostuu vähimmäistuottotakuusta ja oikeudesta harkinnanvaraiseen osuuteen ylijäämästä. Tämän perusteella myös näihin sopimuksiin sovelletaan kansallisia laskentaperiaatteita.

Takaisinosto-oikeutta, vähimmäistuottotakuuta, saman sopimuksen sisällä olevia vakuutus- ja talletusosia sekä muita vastaavia oikeuksia ei eroteta pääsopimuksesta eikä arvosteta erikseen.

Kannanluovutuksella siirtyneen Suomi-yhtiön ryhmäläkevakuutuksen (Eriytetty vakuutuskanta) osalta noudatetaan IFRS 4.30:n mukaista ns. varjolaskentaa, jonka perusteella omaa pääomaa oikaistaan sopimuksen mukaisten realisoitumattomien voittojen tai tappioiden osalta. Omaa pääomaa oikaistaan määrällä, jolla realisoitumattomat voitot tai tappiot olisivat jakautuneet Eriytetyn vakuutuskannan voitonjakopolitiikan mukaisesti Eriytetylle vakuutuskannalle, mikäli voitot tai tappiot olisi realisoitu tilinpäätöshetkellä.

Velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista ja jälleenvakuutusvarat

Vakuutus- ja sijoitussopimusten velka kirjataan vakuutusvelaksi, jonka muodostavat vakuutusmaksuvastuu ja korvausvastuu. Henkivakuutustoiminnan vakuutusvelan laskennassa käytetään erilaisia menetelmiä, jotka sisältävät oletuksia

muun muassa kuolevuudesta, sairastuvuudesta, sijoitusten tuottotasosta, vastaisista liikekuluista ja vahinkojen selviämisestä.

Tulevan jälleenvakuutuksen vastuuvelan muutos on laskettu vaihtuvien kursseihin.

Vakuutusmaksuvastuu lasketaan ensivakuutuksessa vakuutuskohtaisesti ja jälleenvakuutuksessa antavan yhtiön ilmoituksen perusteella tai yhtiön omien laskuperusteiden mukaan.

Vakuutusvelan diskonttauksessa käytetty korko on enintään kunkin maan viranomaisen hyväksymän enimmäiskoron suuruinen. Ensivakuutuksen maksuperusteissa käytetty laskuperustekorko ts. sopimuksille alkamishetkellä taattu vähimmäistuottotakuu vaihtelee vakuutusten alkamisajankohdan perusteella nollassa 4,5 prosenttiin. Vakuutusvelkaa diskontattaessa on käytetty samaa tai alempaa korkoa kuin maksua laskettaessa. Suurin osa Mandatum-konsernin harkinnanvaraiseen voitonjakoon oikeutettujen sopimusten ansaittujen etujen vakuutusvelasta on diskontattu 3,5 prosentilla, joka on myös korkein käytetty diskonttauskorko. Lisäksi vuosiksi 2022–2025 Mandatum on alentanut enimmäiskoroksi 0,25 prosenttia ja vuodeksi 2026 enimmäiskorko on alennettu 0,75 prosenttiin. Suomi-yhtiöstä 30.12.2014 Mandatum Lifeen siirtyneen, muusta Mandatum Lifen vakuutuskannasta eriytetyn, ryhmäeläkevakuutuskannan ansaittujen etujen vakuutusvelka on diskontattu 0,0 prosentilla.

Vakuutusvelan diskonttauskoron ja pääosin 4,5 prosentin ja 3,5 prosentin vähimmäistuottotakuun eron takia vakuutusvelkaan on lisätty laskuperustekoron täydennysvastuuta.

Kuolevuusoletuksilla on olennainen vaikutus vakuutusvelan määrään erityisesti ryhmäeläkevakuutuksessa, jonka vastuu muodostaa noin 28 prosenttia yhtiön vakuutusvelasta. Ryhmäeläkkeen vakuutusvelan laskennassa käytetään ns. kohorttikuolevuusmallia, joka huomioi vakuutetun iän ja sukupuolen lisäksi myös syntymävuoden. Kohorttikuolevuus olettaa elinajan odotteen kasvavan yhdellä vuodella kymmenen vuoden aikavälillä.

Sijoitussidonnaisten sopimusten velat ja katteena olevat varat on sovitettu yhteen. Velkojen ja varojen määrät on esitetty liitetiedoissa. Ensivakuutuksen korvausvastuuta laskettaessa vain alkaneiden eläkkeiden korvausvastuussa käytetään diskonttausta. Tulevan jälleenvakuutuksen korvausvastuu perustuu antavan yhtiön ilmoitukseen ja arvioon vielä tilittämättä olevasta korvauskulusta. Sijoitussidonnaisen vastuuvelan katteessa on mukana konserniin kuuluvien yhtiöiden liikkeeseen laskemia joukkovelkakirjalainoja. Näitä ei ole eliminoitu omaisuudesta. Eliminointi johtaisi taseen osalta virheelliseen informaatioon, koska vakuutuksenottajat kantavat sijoituksiin liittyvän sijoitusriskin ja lisäksi epätasapainoon sijoitussidonnaisen vakuutusvelan ja sen katteena olevan omaisuuden osalta.

Korvausvastuu kattaa tulevaisuudessa suoritettavat korvaukset kaikista jo tapahtuneista vakuutustapahtumista. Korvausvastuuseen sisältyvät myös kaikki korvausten hoitokulut.

Vakuutusvelasta määritetään vuosittain lyhyt- ja pitkäkestoisen velan osuus.

Konsernitiilinpäätöksen Riskienhallinta-osiossa on kerrottu vastuuvelan muutos päättyneen

tilikauden aikana sekä vakuutusvelan ennustettu vuosittainen erääntyminen.

Vakuutusvelan riittävyystesti

Velan riittävyystesti tehdään kaikista sopimuskaanoista ja täydennystarvetta tarkastellaan yhtiötasolla koko vakuutusvelan riittävyiden perusteella. Muuhun kuin sijoitussidonnaiseen velkaan kohdistuva testi sisältää kaikki odotettavissa olevat sopimuksiin perustuvat rahavirrat. Sopimuksiin perustuviin rahavirtoihin kuuluvat odotettavissa olevat vakuutusmaksut, korvaukset, lisäedut ja liikekulut. Korvauksissa on arvioitu takaisinostot ja muut vakuutustapahtumat historiatietoihin perustuen. Korvausmäärät pitävät sisällään sekä sopimusten laskuperustekoron että arvion tulevasta lisäeduista. Rahavirtojen pääoma-arvot diskontataan tilinpäätöshetken käyttäen swap-korkokäyrää.

Sijoitussidonnaisen liikkeen testissä lasketaan riski- ja liikekuluylijäämien pääoma-arvot vastaavalla tavalla. Mikäli yhtiökohtaisen sijoitussidonnaisen ja muun liikkeen velan yhteismäärä edellyttää täydentämistä, kasvatetaan velkaa tulosvaikuttaisesti testin osoittamalla määrällä.

Kohtuusperiaate ja eriytetyn vakuutuskannan voitonjakopolitiikka

Vakuutusyhtiölain 13 luvun 2 §:n mukaan henkivakuutuksessa on noudatettava ns. kohtuusperiaatetta sellaisien vakuutusten kohdalla, joilla on vakuutus-sopimuksen mukaan oikeus vakuutusten mahdollisesti tuottaman ylijäämän perusteella myönnettäviin lisäetuihin (DPF). Mikäli vakavaraisuusvaatimukset

eivät ole esteenä, kohtuullinen osa ylijäämästä on palautettava lisäetuina näille vakuutuksille.

Mandatum-konsernin tavoitteena on antaa pitkällä aikavälillä alkuperäisen vakuutuskannan voitonjakoon oikeutetuille vakuutussäästöille ennen kuluja ja veroja kokonaishyvitys, joka olisi vähintään kunakin hetkenä matalariskisimpinä pidettävien pitkien korkosijoitusten korkotason mukainen. Tämän hetken tulkinnan mukaisesti Saksan valtion joukkovelkakirjalainat olisivat lähimpänä riskitöntä pitkää korkosijoitusta. Toistaiseksi kuitenkin kokonaishyvityksen tavoitetasona on säästövakuutusten osalta 5 vuoden ja eläkevakuutusten osalta 10 vuoden Suomen valtion joukkovelkakirjalainan korkotaso vastaava tuotto. Kokonaishyvitys muodostuu laskuperustekorosta ja vuosittain määrättävistä lisäeduista. Lisäetujen tasossa pyritään jatkuvuuteen. Yhtiön vakavaraisuusasema pyritään pitämään sellaisena, että se ei rajoita lisäetujen antamista vakuutuksenottajille eikä omistajille suunnattavaa voitonjakoa. Tarkemmin periaate on selitetty yhtiön verkkosivuilla.

Mandatum Lifeen siirtyi 30.12.2014 Suomi-yhtiöstä ryhmäeläkevakuutuskanta (Vakuutuskanta), joka on eriytetty muusta Mandatum Lifen vakuutuskannasta. Kannansiirron yhteydessä on sovittu, että Vakuutuskannan mukana siirtynyt omaisuus käytetään turvaamaan siirtyneen Vakuutuskannan etuuksia. Tämän johdosta ja varmistamiseksi Vakuutuskanta ja sitä kattava omaisuus on eriytetty Mandatum Lifen muusta vakuutuskannasta ja omaisuudesta. Edelleen tämän johdosta on sovittu, että

Vakuutuskantaan ja sitä kattavaan omaisuuteen sovelletaan muusta Mandatum Lifen vakuutus-kannasta riippumattomasta voitonjakopolitiikkaa alla tarkemmin kuvatulla tavalla.

IFRS-kirjanpidossa realisoituneen sijoitus-tuoton ylittäessä Vakuutuskannan vakuutusvelan diskonttauskoron mukaisen tuottovaateen, jaetaan tästä ylitteestä 65 prosenttia Vakuutuskannalle. Voitonjakopolitiikassa sovellettava vakuutusvelan diskonttauskorko perustuu aina kalenterivuoden ensimmäisenä päivänä käytettävään vakuutusvelan diskonttauskorkoon. Vakuutuskannan osuus dis-konttauskoron ylittävistä sijoitustuotosta voidaan jakaa esimerkiksi vuotuisena asiakashyvityksenä, kertaluonteisina etuuksien korotuksina tai se voidaan varata tulevien lisäetujen vastuuseen, jolla tasoitetaan vuotuisia asiakashyvityksiä ja turvataan asiakashyvitysten tasoa ja jatkuvuutta.

IFRS-kirjanpidossa realisoituneen sijoitus-tuoton alittaessa Vakuutuskannan vakuutusvelan diskonttauskoron mukaisen tuottovaateen, vakuu-tusvelan diskonttauskoron mukainen tuottovaate rahoitetaan ensisijaisesti Vakuutuskannan tulevien lisäetujen vastuusta ja sen jälkeen Mandatum Lifen omasta pääomasta. Se osa tulevien lisäetujen vastuusta, joka on Mandatum Lifen erillisellä päätöksellä luvattu Vakuutuskannalle ei ole käytettävissä edellä mainitun tuottovaateen rahoittamiseen.

Vakuutuskannan voitonjakopolitiikassa sovellettava diskonttauskorko on vuoden 2021 osalta 0,0 prosenttia. Yhtiön verkkosivuilta löytyy yksityiskohtaisempi kuvaus eriytetyn ryhmäelä-

kekannan voitonjakopolitiikasta sekä selvitys annetuista lisäeduista.

Viron, Latvian ja Liettuan lainsäädännössä ei ole kohtuusperiaatetta vastaavaa sääntelyä.

Työsuhde-etuudet

Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet

Työsuhteen päättymisen jälkeisiä etuuksia ovat eläkkeet ja henkivakuutukset.

Mandatum-konsernin eläkejärjestelyt ovat maksupohjaisia. Merkittävin maksupohjainen järjestely on Suomen TyEL-perusvakuutus.

Maksupohjaisissa järjestelyissä konserni suo-rittaa kiinteitä maksuja eläkevakuutusyhtiölle eikä sillä ole oikeudellista tai tosiasiallista velvoitetta suorittaa lisämaksuja. Maksupohjaisista järjes-telyistä aiheutuvat velvoitteet kirjataan kuluksi kaudella, jota veloitus koskee.

Konsernilla on lisäksi vapaaehtoisia etuus-pohjaisia eläkevakuutuksia. Vakuutukset ovat konsernin sisäisiä, ne sisältyvät Mandatum Lifen vakuutusvelkaan ja niiden määrä on epäoleellinen.

Irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet

Irtisanomiseen perustuva veloitte kirjataan velaksi silloin, kun konserni on todistettavasti sitoutunut lopettamaan yhden tai useamman henkilön työsuhteen ennen normaalia eläkkeelle jäämisen ajankohtaa, tai myöntämään irtisanomisen yhteydessä suoritettavia etuuksia vapaaehtoisen

irtisanomisen edistämiseksi tehdyn tarjouksen seurauksena. Etuuksista ei koidu työnantajalle taloudellista hyötyä tulevaisuudessa, joten ne kirjataan välittömästi kuluksi. Myöhemmin kuin 12 kuukauden kuluttua tilinpäätöksestä erääntyvät velvoitteet diskontataan. Irtisanomisen yhteydessä suoritettavia etuuksia ovat irtisanomiseen liittyvät rahapaketit ja eläkepaketit.

Osakeperusteiset maksut

Sammolla oli tilikauden aikana neljä voimassa olevaa käteisvaroina maksettavaa osakeperusteista kannustinjärjestelmää (Sampo-konsernin avain-henkilöiden kannustinjärjestelmät 2017:1, 2017:1/2, 2020:1 ja 2020:1/2). Mandatum-konsernissa ohjelmien piiriin kuului noin 30 henkilöä vuoden 2021 aikana.

Järjestelyt on arvostettu käypään arvoon niiden myöntämishetkellä sekä jokaisena rapor-tointipäivänä tämän jälkeen.

Käteisvaroina maksettavissa järjestelyissä arvostus kirjataan velaksi ja sen muutos tuloslaskelmaan.

Osakkeina maksettavissa järjestelyissä saadut toteutushinnat kirjataan omaan pääomaan.

Kannustimien käypä arvo on määritetty Black-Scholes-hinnoittelumallin avulla. Markki-naperusteisen kannustinosan käyvässä arvossa on huomioitu hinnoittelumallilla ennakoitu toteuma palkkiona maksettavien kannusteyksiköiden määrästä. Ei-markkinaperusteisten ehtojen vaiku-tuksia ei sisällytetä kannustimen käypään arvoon, vaan ne otetaan huomioon niiden kannusteyksi-

köiden määrissä, joihin oletetaan syntyvän oikeus oikeuden syntymisajanjakson kuluessa. Tältä osin konserni päivittää oletuksen arvioidusta lopul-lisesta kannusteyksiköiden määrästä jokaisena väli- ja tilinpäätöspäivänä.

Tuloverot

Tuloslaskelman verokulu sisältää kauden verotet-tavaan tuloon perustuvan veron ja laskennallisen veron. Verokulu kirjataan tulosvaikutteisesti, paitsi suoraan omaan pääomaan tai laajaan tuloslaskel-maan kirjattavien erien osalta, jolloin myös vero kirjataan kyseisiin eriin. Kauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan kunkin maan voimassa olevan verokannan perusteella. Veroa oikaistaan mahdollisilla edellisiin tilikausiin liittyvillä veroilla.

Laskennalliset verot lasketaan kaikista väliai-kaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Verotuksessa vähennyskelvottomasta liikearvon arvonalentumisesta ei kirjata lasken-nallista veroa eikä tytäryhtiöiden jakamattomista voittovaroista kirjata laskennallista veroa siltä osin, kun ero ei todennäköisesti purkautu ennakoita-vissa olevassa tulevaisuudessa.

Laskennalliset verot lasketaan käyttämällä tilinpäätöspäivään mennessä vahvistettu ja verokantoja. Laskennallinen verosaaminen on kirjattu siihen määrään asti, kun on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

Osakepääoma

Osingot kirjataan omasta pääomasta sinä tilikautena, jona yhtiökokous päättää osingonjaosta.

Rahavarat

Rahavaroina käsitellään käteiset varat, joiksi katsotaan kassa sekä lyhytaikaiset talletukset (3 kk).

Mandatum Holding esittää liiketoiminnan rahavirrat käyttäen epäsuoraa esitystapaa, jolloin voittoa (tappiota) ennen veroja oikaistaan ei-kassaperusteisten tapahtumien vaikutuksella, varojen ja velkojen muutoksilla ja tuotoilla ja kuluilla, jotka liittyvät investointien tai rahoituksen rahavirtoihin.

Rahavirtalaskelmassa saadut ja maksetut korot esitetään liiketoiminnan rahavirroissa. Myös saadut osingot sisältyvät liiketoiminnan rahavirtoihin. Maksetut osingot esitetään rahoitustoiminnan rahavirroissa.

Johdon harkintaa edellyttävät laatomisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti edellyttää johdon tekemiä arvioita ja oletuksia, jotka ovat vaikuttaneet tilinpäätöksessä esitettäviin tuottoihin, kuluihin, varoihin ja velkoihin sekä ehdollisiin velkoihin. Harkintaa joudutaan käyttämään myös tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Arviot perustuvat tilinpäätöshetkellä parhaaseen käytettävissä olleeseen tietoon. Arviointi perustuu sekä aikaisempiin kokemuksiin että tulevaisuutta

koskeviin tilinpäätöshetkellä todennäköisimpinä pidettyihin oletuksiin. Toteutumatieidot voivat poiketa näistä arvioihin ja oletuksiin perustuvista päätöksistä. Mahdolliset arvioiden muutokset kirjataan sillä tilikaudella, jonka aikana arviota korjataan ja kaikilla tämän jälkeisillä ajanjaksoilla.

Mandatum-konsernin keskeiset tulevaisuutta koskevat oletukset ja tilinpäätöspäivän arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät liittyvät muun muassa vakuutusmatemaattisissa laskelmissa käytettyihin oletuksiin, julkisesti noteeraamattomien rahoitusvarojen ja -velkojen ja sijoituskiinteistöjen käypien arvojen arviointiin sekä rahoitusvarojen ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentumisten arviointiin. Näitä osa-alueita koskevat laatomisperiaatteet edellyttävät eniten merkittävien arvioiden ja oletusten käyttämistä.

Vakuutusmatemaattiset oletukset

Vakuutusvelkojen vakuutusmatemaattisista oletuksista on kerrottu tarkemmin kappaleessa Velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista ja jälleenvakuutusvarat.

Käypien arvojen määrittäminen

Jos rahoitusvaroilla ei ole toimivilla markkinoilla noteerattuja hintoja, käypä arvo määritetään markkinoilla yleisesti hyväksytyjen arvostusmenetelmien avulla. Menetelmistä on kerrottu enemmän tilinpäätösperiaatteiden kappaleessa Käypä arvo.

Sijoituskiinteistöjen käyvät arvot on tilikauden aikana arvioitu itse markkinoilta saadun vertailuaineiston perusteella. Tähän liittyy johdon tekemät

oletukset esimerkiksi markkinoiden tuottovaateista sekä käytettävästä diskonttauskorosta.

Arvonalentumistestaukset

Liikearvo, keskeneräiset aineettomat hyödykkeet ja taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomat aineettomat hyödykkeet testataan vähintään vuosittain arvonalentumisen varalta. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät on pääosin määritetty käyttöarvoon perustuvilla laskelmissa. Nämä edellyttävät johdon tekemiä arvioita muun muassa tulevasta kassavirroista, diskonttauskorosta sekä talouden yleisestä inflaatio- ja kasvukehityksestä.

Uusien tai uudistettujen IFRS-standardien ja tulkintojen soveltaminen

Seuraavat konsernin liiketoimintaan liittyvät julkistetut uudet tai uudistetut standardit konserni ottaa käyttöön myöhemmillä tilikausilla niiden voimaantulopäivästä lähtien, tai jos voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lähtien.

IFRS 9 *Rahoitusinstrumentit* ja siihen tehdyt muutokset (voimaan 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla) korvaa nykyisen standardin IAS 39: Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen. Uusi standardi muuttaa rahoitusvarojen luokittelua ja arvostamista sekä sisältää uuden luottotappioihin perustuvan arvonalentumismallin. Suojauslaskennassa säilyi edelleen nykyiset kolme suojauslaskentatyyppiä.

Koska uusi IFRS 4 *Vakuutus sopimukset* korvaava standardi IFRS 17 *Vakuutus sopimukset* (IASB:n tekemällä alustavalla päätöksellä voimaan 1.1.2023 alkavilla tilikausilla) tulee vaikuttamaan vakuutusvelkojen arvostukseen, on vakuutusyhtiöille annettu vaihtoehtoja IFRS 9 käyttöönottamiseksi. Yhtiö voi tiettyjen vakuutusvelkojen määrään liittyvien edellytysten täytyessä käyttää ns. väliaikaista vapautusta, jolloin se siirtää IFRS 9 -standardin käyttöönoton alkamaan samanaikaisesti IFRS 17 -standardin kanssa, viimeistään 1.1.2023 alkavalla tilikaudella. Väliaikaista vapautusta saa soveltaa, mikäli konsernin vakuutus toimintaan liittyvien velkojen suhde taseen kokonaisvelkoihin on vähintään yli 90 prosenttia. Soveltaminen on mahdollista myös silloin, kun suhdeluku on vähintään yli 80 prosenttia, mikäli konserni ei merkittävässä määrin harjoita muuta kuin vakuutus toimintaa. Toinen sallittu vaihtoehto oli soveltaa IFRS 9 -standardia 1.1.2018 alkaen, mutta poistaa velkojen ja varojen erilaisista arvostusperiaatteista johtuvat erot tuloslaskelmalla siirtämällä eroista aiheutuvat vaikutukset tuloksesta muihin laajan tuloksen eriin. Konserni on suorittanut analysoinnin väliaikaisen vapautuksen soveltamisen edellytyksistä ja todennut niiden täytyvän. Näin ollen konserni soveltaa vapautusta ja ottaa käyttöön IFRS 9 -standardin samanaikaisesti tulevan IFRS 17 -standardin kanssa. Konserni on aloittanut standardien käyttöönoton analysoinnin myös kaikilta muilta osin, koska uusilla standardeilla tulee olemaan olennainen vaikutus konsernin tilinpäätökseen.

Tilinpäätöksen riskienhallintaliite

1. Riskienhallinnan yleiset periaatteet

Mandatum-ryhmän (Mandatum) yhtiöt toimivat liiketoiminta-alueilla, joissa arvionluonnin erityispiirteinä hyvän asiakaspalvelun ohella ovat riskien hinnoittelu ja riskiportfolioiden aktiivinen hallinta.

Luodakseen arvoa sidosryhmille pitkällä tähtäimellä Mandatumilla tulee olla käytössään seuraavat pääomat:

- Taloudellista joustavuutta riittävän pääomituksen ja likviditeetin muodossa
- Hyvä teknologinen infrastruktuuri
- Tietopääomaa eli kattava oma vakuutusmatemaattinen tilastoaineisto ja analyttiset työkalut, jotta data saadaan muunnettua informaatioksi
- Inhimillistä pääomaa, eli osaavia ja motivoituneita työntekijöitä
- Yhteiskuntasuhdepääomaa hyvinä yhteiskunta- ja asiakassuhteina, jotta eri sidosryhmien muuttuvia tarpeita voitaisiin ymmärtää.

Yhtiötasolla edellä mainittuja pääomia kehitetään jatkuvasti, ja ne ovat käytössä seuraavia riskien hinnoitteluun, riskien ottamiseen ja aktiiviseen riskienhallintaan liittyviä ydintehtäviä toimeenpantaessa.

Vakuutusriskien asianmukainen valinta ja hinnoittelu

- Vakuutusriskit valitaan huolellisesti ja hinnoitellaan niiden riskitason mukaisesti.
- Vakuutustuotteita kehitetään aktiivisesti asiakkaiden muuttuvia tarpeita ja mieltymyksiä ennakkoiden.

Sijoitustransaktioiden huolellinen valinta ja toteutus

- Yksittäisten sijoituskohteiden riski-tuotto-suhteet ja vastuullisuuskysymykset analysoidaan huolellisesti.
- Transaktiot toteutetaan tehokkaasti.

Sijoitussalkkujen ja taseen tehokas hallinta

- Odotettujen tuottojen ja riskien tasapaino sijoitussalkuissa ja taseessa optimoidaan huomioiden vakuutusvelkojen ominaisuudet, sisäisesti arvioitu pääoman tarve, viranomaisen vakavaraisuussääntely ja luottoluokittajien vaatimukset.
- Likviditeettiriskejä hallitaan kohdentamalla riittävä osuus sijoituksista likvideihin sijoitusinstrumentteihin. Osuuden suuruus riippuu pääosin vakuutusvelkojen ominaisuuksista.

Seuraamusriskien tehokas pienentäminen

- Vastapuolten luottotappioriskejä hallitaan valitsemalla sopimusvastapuolet huolellisesti,

käyttämällä vakuuksia ja varmistamalla riittävä hajautus.

- Ylläpidetään korkealaatuisia ja kustannustehokkaita liiketoimintaprosesseja.
- Jatkuvuus- ja toipumissuunnitelmia kehitetään jatkuvasti toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi.

Konsernitasolla riskienhallinnan pääpaino on konsernitasoisessa pääomituksessa ja likviditeetissä. On myös olennaista tunnistaa mahdolliset riskikeskittymät ja ymmärtää, kuinka yhtiöiden raportoidut voitot kehittyisivät eri skenaarioissa. Nämä keskittymät ja korrelaatiot voivatkin vaikuttaa konsernitason pääomitukseen ja likviditeettipuskureihin ja johdon konsernitasoisiin toimenpiteisiin.

Kun yllä mainitut ydintehtävät toteutetaan menestyksekkäästi, tuloksen, riskien ja pääomituksen tasapaino voidaan saavuttaa yhtiö- ja konsernitasolla ja samalla luoda arvoa osakkeenomistajille.

Mandatum-konsernissa erityisesti Mandatum Lifen olemassa oleva laskuperustekorollinen vastuuelva ja sitä kattavat varat ovat eniten pääomaa vaativa liiketoiminnan osa-alue ja tämä liiketoiminta muodostaa suurimman osan Mandatum-konsernin vakavaraisuuspääomavaatimuksesta. Tämän vuoksi seuraavat riskikuvaukset painottuvat pääosin Mandatum Lifen riskialtistumiin.

2. Mandatum Lifen liiketoiminnan riskit

Taseen markkinariskit sekä vakuutusriskeihin lukeutuvat pitkäikäisyys- ja takaisinostoriskit muodostavat Mandatum Lifen merkittävimmät riskit pääomavaateiden kautta tarkasteltuna. Tämän lisäksi operatiiviset riskit ja liiketoimintariskit ovat yhtiön toiminnan ja jatkuvuuden kannalta keskeisiä riskejä.

Henkivakuutusyhtiön liiketoiminta perustuu vakuutustapahtumien ja vakuutustoiminnan vastuisiin sisältyvien riskien kantamiseen ja hallintaan. Vakuutustapahtumien riskit ovat kooltaan ja sattumisajankohdiltaan satunnaisia. Merkittävä osa laskuperustekorokosidonaisen henkivakuutuksen riskeistä ja tuloksesta tulee sijoitustoiminnasta. Pitkällä tähtäimellä sijoitusomaisuuden tuoton on katettava vähintään vakuutuksille luvattu laskuperustekorokko, kohtuusperiaatteen mukaiset asiakashyvytykset ja omistajan tuotto-odotukset. Muut tuloskomponentit ovat vakuutustoiminnan riskiliikkeen ja kustannusliikkeen tulokset. Riskiliikkeen tulos muodostuu vakuutuksenottajilta veloitetusta riskimaksusta vähennettynä toteutuneilla korvauskuluilla. Kustannusliikkeen tulos muodostuu puolestaan vakuutuksenottajilta veloitetusta liikekulukuormituksesta vähennettynä toteutuneilla liikekuluilla.

Kuva 2–1 Sijoitusomaisuuden allokaatio, Mandatum Life 31.12.2021 (vertailuvuoden luvut suluissa)*

Alkuperäisen kannan omaisuus 4 432 Milj. € (4 603)

2.1 Markkinariskit ja niiden hallinta ja valvonta

Markkinariskeillä viitataan rahoitusvarojen ja -velkojen sekä vastuuvelan markkina-arvojen muutosten aiheuttamiin vaikutuksiin Mandatum Lifen tuloksessa tai vakavaraisuudessa. Markkinariskejä tarkastellaan sekä koko taseen riskien kannalta että puhtaasti sijoitusomaisuuden riskien kannalta. Mandatum Lifen markkinariskit aiheutuvat pääasiassa osakesijoituksista sekä korkosijoitusten ja laskuperustekorkoisen vastuuvelan välisestä kokonaiskorkoriskistä.

Markkinariskien hallintaa lähestytään vastuuvelan odotettujen kassavirtojen, korkotason ja voimassa olevan vakavaraisuusarvosuhteen pohjalta.

Kaikille laskuperustekorkoisille vastuuvelan erille yhteinen ominaisuus on laskuperustekorko sekä asiakashyvitykset. Vastuuvelan kassavirrat ovat suhteellisen hyvin ennakoitavissa, koska sopimusten takaisinostot tai ylimääräiset lisäsijoitukset ovat rajoitettuja suurimmassa osassa Mandatum Lifen laskuperustekorkoisia vakuutusia.

Mandatum Lifen hallitus hyväksyy vuosittain sekä eriytettyä omaisuutta että muuta yhtiön sijoitusriskillä olevaa omaisuutta koskevan sijoituspolitiikan. Kyseisessä politiikassa määritetään sijoitustoiminnan periaatteet ja limiitit. Hallituksen hyväksymässä riskienhallintapolitiikassa määritellään tasehallinnan kannalta keskeinen riskinkantokyky malli ja siinä noudatettavat seurantarajat.

Eriytetty omaisuus 801 Milj. € (930)

* Kuvassa 2–1 esitetyt eriytetty omaisuuserien määrät poikkeavat IFRS-taseen erittelistä. Kuvassa 2–1 on mukana Mandatum Lifen omalla riskillä olevat sijoitukset käyvin arvoin, ja omaisuuserät on arvostettu sisältäen esimerkiksi kertyneet korot (ns. dirty value). Kuvassa 2–1 omaisuuserien luokittelu perustuu yhtiön sijoitustoiminnan ohjauksessa sovellettavaan malliin ja esimerkiksi korkorahastot esitetään osana korkosijoituksia, kun ne ovat IFRS-taseessa osakkeissa ja osuuksissa. Konsernin taseessa tehdään myös sisäisten lainojen eliminointi, joiden vaikutus on kuitenkin vähäinen. Kuvassa 2–1 esitetyyn sijoitusomaisuuteen luetaan käteisestä ainoastaan se osa, jota sijoitusorganisaatio hallinnoi. Muissa konserniyhtiöissä kuin Mandatum Lifessa rahoitusvarojen määrä on yhteensä noin 2,0 miljoonaa euroa. Alkuperäisen kannan ja eriytetyn omaisuuden allokaatiot ovat yhteensä 5 233,5 miljoonaa euroa. Kun tästä vähennetään sisäisiä eriä 15,4 miljoonaa euroa, kertyneitä korkoja 21,4 miljoonaa euroa, käteistä 707,6 miljoonaa euroa, lisätään 3,7 miljoonaa euroa johdannaisia ja huomioidaan se, että kiinteistösijoitukset ovat allokaatiolla käyvin arvoin päästään yhteissummaan 4 440,7 miljoonaa euroa. Tämä vastaa konsernitaseen Life ja Muut sopimukset -segmentin rahoitusvarojen ja myytäviksi luokiteltujen varojen summaa.

Mandatum Life on ulkoistanut sijoitustoiminnan hoidon Mandatum Asset Management Oy:lle (MAM) ja MAM tekee päivittäiset sijoituspäätökset, jotka perustuvat sijoituspolitiikassa määritellyille periaatteille ja toimivaltuuksille. Kaikki merkittävimmät sijoituspäätökset – isot allokaatiomuutokset ja sijoitusyksikön toimivaltuudet ylittäviin sijoituksiin liittyvät päätökset – tehdään kuitenkin hallituksen toimesta. Tasehallintakomitea valvoo säännöllisesti sijoituspolitiikassa määriteltujen periaatteiden ja limiittien noudattamista, sekä raportoi sijoitusriskeistä yhtiön hallitukselle. Tasehallintakomitea seuraa myös koko yhtiön vastuuvulkaa ja eriytetyn ryhmäläkekannan vastuuvulkaa kattavien omaisuuserien

riskillisyyttä suhteessa riskinkantokykyyn. Seurantarajojen alittuessa tasehallintakomitea raportoi hallitukselle.

1 Yhtiö vastaanotti Suomi-yhtiöstä sen laskuperustekorollisen ryhmäläkekannan vuonna 2014. Vastaanotetun kannan erityispiirteistä johtuen kyseinen ryhmäläkekanta ja siihen liittyvä varallisuus on eriytetty (eriytetty ryhmäläkekanta tai eriytetty omaisuus) yhtiön muusta taseesta. Eriytetyllä ryhmäläkekannalla on omat voitonjakoa koskevat säännökset, sijoituslimiitit ja tasehallintakomitea. Laskuperustekorollisista veloista, jotka eivät ole osa eriytettyä ryhmäläkekantaa liittyviä velkoja, käytetään tässä riskienhallintaliitteessä nimeä alkuperäiset laskuperustekorolliset velat.

Alkuperäisen laskuperustekorkoisen vastuuvelan katteena olevan sijoitusomaisuuden kokonaistuotto vuonna 2021 oli 10,2 prosenttia (6,5). Eriytetyn ryhmäeläkekannan sijoitusten kokonaistuotto oli 2,9 prosenttia (1,5). Kuvassa 3-1 on esitetty sijoitusaloakaatiot erikseen alkuperäisen ja eriytetyn kannan osalta tilanteen 31.12.2021 ja 31.12.2020 mukaisesti.

2.1.1 Osakeriskit

Osakeriski liittyy osakkeiden arvonvaihtelusta aiheutuviin mahdollisiin tappioihin. Alkuperäisen kannan listatut osakesijoitukset olivat vuodenvaihteessa 1181,7 miljoonaa euroa (1277,2). Eriytetyn kannan listatut osakesijoitukset olivat 51,4 miljoonaa euroa (58,2).

Yhtiön osakesalkkua hoidetaan aktiivisesti. Osakesalkun ja siihen liittyvien johdannaisten aiheuttamat positiot ja riskit eivät saa ylittää sijoituspolitiikassa määritettyjä rajoja. MAM hoitaa pääosin kehittyneiden markkinoiden osakkeista koostuvaa salkkua, kun taas kehittyvien markkinoiden osakesijoituksia hoidetaan edelleen pääosin kolmansien osapuolien hallinnoimien sijoitusten kautta. Kuvassa 2-2 esitetään listattujen osakesijoitusten maantieteellinen jakauma erikseen kummankin kannan osalta.

Kappaleessa 2.2 on lisäksi listattu kymmenen suurinta suoraa osakesijoitusta ja kappaleessa 2.3 on kuvattu suorien listattujen osakesijoitusten jakauma toimialoittain.

2.1.2 Korkosijoituksiin liittyvät riskit

Mandatum Lifen korkosijoituksiin liittyvät riskit ovat markkinakorkojen muutoksiin liittyvä korkoriski ja luottoriskiä omaavien korkosijoitus-

ten luottoriskimarginaalin vaihtelusta seuraava sijoitusten arvon heilahtelu (spread-riski).

Mandatum Lifen merkittävin korkoriski on se, ettei korkosijoituksilla saada vastaavalle vakuutus-tekniiselle vastuuvälille taattua vähimmäistuottoa pitkällä aikavälillä. Tämä riski kasvaa tilanteessa, jossa markkinakorot laskevat ja pysyvät alhaisella tasolla. Sijoituspolitiikan mukaisesti sijoitussalkun muodostamisessa huomioidaan vastuuvelan luonne suhteessa korko- ja inflaatoriskeihin. Vastuuvelan ja korkosijoitusten välistä korkoriskiä valvotaan ja hallitaan jatkuvasti, ja sisäisiin malleihin perustuvilla seurantarajoilla ja niihin liittyvillä toimintaohjeilla turvataan pääomien riittävyyttä erilaisissa markkinatilanteissa.

Alkuperäisen laskuperustekorkoisen vastuuvelan keskimääräinen duraatio (pois lukien sijoitussidonnaiset vastuut) oli vuoden lopussa noin yksitoista vuotta ja eriytetyn vastuuvelan duraatio oli noin yksitoista vuotta.

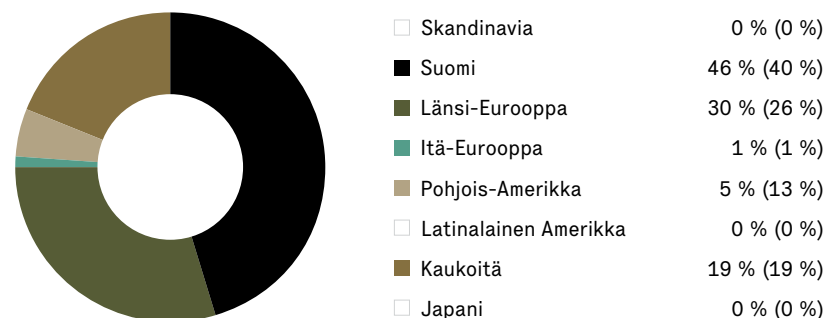
Alkuperäisen laskuperustekorkoisen vastuuvelan katteena olevien korkosijoitusten duraatio per 31.12.2021 oli 2,0 vuotta (2,7) ja eriytetyn omaisuuden duraatio oli 2,5 vuotta (3,1).

Vastuuvelan osalta Mandatum Life on varautunut matalaan korkotasoon muun muassa alentamalla uusien sopimusten laskuperustekorkoa ja täydentämällä vastuuvälkaa alentamalla vastuuvelan diskonttokorkoa. Tämän lisäksi olemassa olevia sopimuksia on muokattu siten, että jälleensijoitusriski on paremmin hallittavissa ja vastuuvälkaa on täydennetty korkotäydennyksillä. Korkotäydennyksistä kerrotaan tarkemmin kappaleessa 2.5.2.

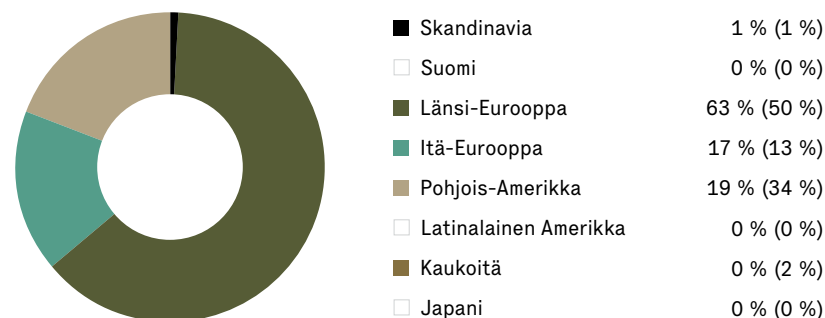
Valtaosa yhtiön korkosijoituksista on tehty yritysten liikkeeseen laskemiin velkainstrument-

Kuva 2-2 Listattujen osakesijoitusten maantieteellinen jakauma, Mandatum Life 31.12.2021 (vertailuvuoden tiedot suluisissa)

Alkuperäinen kanta 1 182 Milj. € (1 277)

Eriytetty kanta 51 Milj. € (58)

teihin, jolloin myös luottoriskimarginaalien levenemisestä seuraava arvomuutosriski eli spread-riski on merkittävä.

Taulukossa 2–3 on esitetty paitsi korkosijoitusten jakauma eri instrumenttityyppien osalta myös näiden keskimääräinen maturiteetti. Maturiteetti kuvaa duraatiota paremmin yhtiön altistumista spread-riskille, varsinkin vaihtuvakorkoisten korkosijoitusten osalta. Taulukossa 2–8 on esitetty sijoitusomaisuus omaisuuslajeittain jaoteltuna toimialan ja luottokelpoisuuden perusteella.

Vuoden 2021 lopussa rahamarkkinasijoitusten osuus alkuperäisen kannan korkosijoituksista nousi 19,7 prosenttiin (16,0) ja investment grade -korkosijoitusten osuus laski 29,0 prosenttiin (32,5). Myös high yield -korkosijoitusten osuus laski 40,6 prosenttiin (41,0). Eriytetyn kannan korkosalkussa rahamarkkinasijoitusten osuus nousi 12,4 prosenttiin (10,0). Investment grade -korkosijoitusten osuus laski 45,7 prosenttiin (51,7). Eriytetyn kannan high yield -korkosijoitusten osuus nousi 30,6 prosenttiin (25,6).

2.1.3 Valuuttakurssiriskit

Mandatum Lifen vakuutuksista syntyvä ensivaikutuksen laskuperustekorkoinen vastuuvetä muodostuu kokonaan euromääräisistä sitoumuksista. Jälleenvakuutuksen osalta syntyy vähäinen määrä valuuttariskiä. Käytännössä yhtiölle syntyy valuuttariskiä sijoitettaessa euroalueen ulkopuolelle. Avoimia valuuttapositioneja hallinnoidaan sijoituspolitiikan limiittien puitteissa. Taulukossa 2–4 esitetään alkuperäisen kannan ja eriytetyn kannan sijoitusten ja vastuuvetä avoin valuuttaposition tilanteen 31.12.2021 ja 31.12.2020 mukaisesti.

2.1.4 Muut markkinariskit

Korko-, osake- ja valuuttariskien lisäksi sijoitusomaisuuteen liittyy kiinteistö-, pääomarahasto- ja muista vaihtoehtoisista sijoituksista nousevat riskit. Sijoituspolitiikassa on määritetty maksimipainot tämän tyyppisille sijoituksille. Vuoden 2021 lopussa näiden sijoitusten yhteenlaskettu osuus alkuperäisen kannan sijoitusomaisuudesta oli 16,4 prosenttia (14,0) ja eriytetyn kannan omaisuudesta 5,2 prosenttia (4,6).

Ulkopuoliset omaisuudenhoitajat hoitavat pääomarahastosijoituksia sekä vaihtoehtoisia sijoituksia. Pääomarahastosalkku on hajautettu rahastojen tyylin ja maantieteellisen alueen mukaan. Vaihtoehtoiset sijoitukset sisältävät sekä suoria sijoituksia yksittäisiin rahastoihin että sijoituksia rahastojen rahastoihin, mikä mahdollistaa riittävän hajautuksen rahastojen ja sijoitustapojen välillä.

MAMin kiinteistöyksikkö vastaa yhtiön kiinteistö-sijoitustoiminnasta. Kiinteistösalkkuun kuuluu suoria ja epäsuoria sijoituksia, kuten kiinteistörahastoja ja kiinteistöyhtiöiden osakkeita, päätetyn allokation mukaisesti. Kiinteistö-sijoitustoiminnan riskejä rajoitetaan hajauttamalla sijoitukset sekä alueellisesti että kiinteistötyypeittäin.

2.2 Sijoitustoiminnan riskikeskittymät

Sijoituspolitiikassa on määritelty rajat sijoituksille yksittäisiin yhtiöihin. Rajoja asetettaessa otetaan huomioon ensisijaisesti oma arvio sijoituskohteen luottoriskillisyydestä ja vastaava sitoutuvan pääoman määrä. Myös sijoituskohteesta saatavilla oleva julkinen informaatio, kuten luottoluokitukset, vaikuttavat sijoituslimiitin enimmäismäärään. Riskikeskittymiä seurataan säännöllisesti.

Taulukko 2–3 Korkosijoitukset instrumenttityypeittäin, Mandatum Life 31.12.2021 ja 31.12.2020

	31.12.2021		31.12.2020	
	Osuus korkosalkusta	Keskimääräinen maturiteetti	Osuus korkosalkusta	Keskimääräinen maturiteetti
Alkuperäisen kannan korkosijoitukset				
Rahamarkkinasijoitukset ja kassavarat	19,7 %	0,0	16,0 %	0,0
Valtioiden joukkovelkakirjalainat	0,0 %	0,0	0,0 %	0,0
Katetut joukkovelkakirjalainat	0,0 %	0,0	0,0 %	0,0
Investment grade joukkovelkakirjalainat ja lainat	29,0 %	2,9	32,5 %	3,6
High yield joukkovelkakirjalainat ja lainat	40,6 %	3,2	41,0 %	3,2
Omaisuusvakuudelliset joukkovelkakirjalainat	0,0 %	0,0	0,0 %	0,0
Heikomman etuoikeuden lainat / Tier 2	4,5 %	2,9	4,1 %	3,9
Heikomman etuoikeuden lainat / Tier 1	6,2 %	4,1	6,3 %	4,7
Korkojohdannaiset	0,0 %	-	0,0 %	-
Yhteensä	100,0 %	2,5	100,0 %	2,9

	31.12.2021		31.12.2020	
	Osuus korkosalkusta	Keskimääräinen maturiteetti	Osuus korkosalkusta	Keskimääräinen maturiteetti
Eriytetyn kannan korkosijoitukset				
Rahamarkkinasijoitukset ja kassavarat	12,4 %	0	10,0 %	0,0
Valtioiden joukkovelkakirjalainat	0,0 %	0,0	0,0 %	0,0
Katetut joukkovelkakirjalainat	0,0 %	0,0	1,4 %	4,0
Investment grade joukkovelkakirjalainat ja lainat	45,7 %	3,3	51,7 %	3,7
High yield joukkovelkakirjalainat ja lainat	30,6 %	3,8	25,6 %	3,6
Omaisuusvakuudelliset joukkovelkakirjalainat	0,0 %	0,0	0,0 %	0,0
Heikomman etuoikeuden lainat / Tier 2	5,0 %	3,1	4,2 %	4,0
Heikomman etuoikeuden lainat / Tier 1	6,3 %	4,3	7,1 %	6,8
Korkojohdannaiset	0,0 %	-	0,0 %	-
Yhteensä	100,0 %	3,1	100,0 %	3,6

Taulukossa 2–5 on kuvattuna markkina- ja luottoriskien keskittymät koko sijoitusomaisuudessa yksittäisten vastapuolten osalta omaisuuslajeittain.

Taulukossa 2–6 näytetään vielä erikseen kymmenen suurinta sijoitusta listattuihin osakkeisiin ja näiden osuus kaikista suorista listatuista osakesijoituksista. Suorien kotimaisten osakesijoitusten lisäksi yhtiö sijoittaa ulkomaisiin osakkeisiin sijoitusrahastojen ja ETF-rahastojen kautta sekä myös suorina osakesijoituksina. Taulukossa 2–7 puolestaan on eritelty keskittymät high yield- ja luottoluokittelemattomiin joukkovelkakirjalainoihin.

2.3 Luottoriskit

Luottoriskit liittyvät mahdollisiin tappioihin tai taloudellisen aseman heikentymiseen, jotka johtuvat arvopapereiden liikkeeseenlaskijoiden, johdannaissopimusten vastapuolten tai muiden velallisten luottokelpoisuudessa tapahtuvista muutoksista. Luottoriskiä aiheutuu sekä sijoituksista että vakuutus- ja jälleenvakuutusopimuksista.

Luottoriskit voivat realisoitua markkina-arvon alentumisena luottomarginaalien muuttuessa epäedullisesti (spread-riski) tai luottotappiina mikäli velkainstrumentin liikkeeseenlaskija tai johdannaissopimusten tai jälleenvakuutusopimusten vastapuoli ei pysty täyttämään taloudellisia velvoitteitaan (luottotappioriski). Nykyisellä sijoitusomaisuudella luottoriskien rooli on merkittävä niin riskiaseman kuin riskienhallinnan käytäntöjenkin osalta.

Sijoitusomaisuuteen liittyvien luottoriskien lisäksi luottoriskiä aiheutuu jälleenvakuutusopimuksista. Nämä luottoriskit syntyvät osittain jälleenvakuuttajilta olevista saamisista ja osittain

Taulukko 2–4 Valuuttapositiot, Mandatum Life 31.12.2021 ja 31.12.2020

Valuuttariskin nettoasema, alkuperäinen kanta, 31.12.2021 ja 31.12.2020

Kotivaluutta, Milj. €	USD	JPY	GBP	SEK	NOK	CHF	DKK	Muut	Netto, yhteensä
Vakuutustekninen vastuovelka	0,0	0,0	0,0	-0,9	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,9
Sijoitukset	502,0	0,0	127,0	60,4	10,1	48,5	24,8	213,9	986,8
Johdannaiset	-483,0	0,0	-124,0	-57,6	-9,0	-42,6	-24,1	-122,4	-862,6
Nettopositio, yhteensä	19,1	0,0	2,9	1,9	1,1	5,9	0,7	91,5	123,2

Kotivaluutta, Milj. €	USD	JPY	GBP	SEK	NOK	CHF	DKK	Muut	Netto, yhteensä
Vakuutustekninen vastuovelka	0,0	0,0	0,0	-1,2	0,0	0,0	0,0	0,0	-1,2
Sijoitukset	580,4	1,7	98,1	62,6	41,2	54,6	18,3	224,9	1 081,9
Johdannaiset	-587,9	-4,0	-95,7	-57,0	-40,1	-51,8	-20,0	-118,2	-974,6
Nettopositio, yhteensä	-7,5	-2,3	2,4	4,4	1,1	2,8	-1,7	106,8	106,1

Valuuttariskin nettoasema, eriytetty kanta, 31.12.2021 ja 31.12.2020

Kotivaluutta, Milj. €	USD	JPY	GBP	SEK	NOK	CHF	DKK	Muut	Netto, yhteensä
Vakuutustekninen vastuovelka	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sijoitukset	36,3	0,0	18,4	0,0	0,4	6,6	1,4	0,3	63,5
Johdannaiset	-34,9	0,0	-17,8	0,0	0,0	-5,8	-1,3	0,0	-59,8
Nettopositio, yhteensä	1,4	0,0	0,6	0,0	0,4	0,8	0,0	0,3	3,6

Kotivaluutta, Milj. €	USD	JPY	GBP	SEK	NOK	CHF	DKK	Muut	Netto, yhteensä
Vakuutustekninen vastuovelka	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sijoitukset	36,8	0,0	13,3	0,0	6,3	6,3	0,0	1,4	64,0
Johdannaiset	-36,4	0,0	-13,1	0,0	-6,0	-4,6	0,0	0,0	-60,2
Nettopositio, yhteensä	0,4	0,0	0,2	0,0	0,3	1,7	0,0	1,4	3,9

Taulukko 2–5 Suurimmat keskittymät yksittäisten vastapuolten osalta omaisuuslajeittain, koko sijoitusomaisuus, Mandatum Life 31.12.2021 ja 31.12.2020

Liikkeeseenlaskija, Milj. €	Markkina-arvo yhteensä	% sijoitus-omaisuudesta	Kassavarat ja lyhytaikaiset korkosijoitukset	Pitkäaikaiset korkosijoitukset, yhteensä	Pitkäaikaiset korkosijoitukset: Valtioiden takaamat	Pitkäaikaiset korkosijoitukset: Katetut joukkolainat	Pitkäaikaiset korkosijoitukset: Seniorivelka	Pitkäaikaiset korkosijoitukset: Tier 1 ja Tier 2	Osakesijoitukset	Vakuudella kattamaton osuus johdannaisista
BNP Paribas	208,4	0,0	181,5	26,9	0,0	0,0	26,9	0,0	0,0	0,0
Nordea Bank	204,0	0,0	180,1	23,8	0,0	0,0	5,1	18,7	0,0	0,0
Skandinaviska Enskilda Banken	151,0	0,0	147,2	3,7	0,0	0,0	0,0	3,7	0,0	0,0
Danske Bank	94,9	0,0	76,6	18,3	0,0	0,0	11,1	7,2	0,0	0,0
Vattenfall	81,6	0,0	0,0	81,6	0,0	0,0	0,0	81,6	0,0	0,0
Vaisala	78,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	78,1	0,0
Fortum	51,1	0,0	0,0	27,4	0,0	0,0	27,4	0,0	23,8	0,0
OP Pohjola	48,8	0,0	0,0	48,8	0,0	0,0	37,0	11,8	0,0	0,0
Trevian Finland Properties I	46,1	0,0	0,0	46,1	0,0	0,0	46,1	0,0	0,0	0,0
UPM-Kymmene	43,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	43,9	0,0
10 suurinta keskittymää yhteensä	1 007,8	0,2	585,5	276,7	0,0	0,0	153,6	123,1	145,7	0,0
Muut	4 225,6	0,8								
Sijoitusomaisuus yhteensä	5 233,5	1,0								

Markkina- ja luottoriskien keskittymät yksittäisten vastapuolten osalta omaisuuslajeittain, koko sijoitusomaisuus, 31.12.2020

Liikkeeseenlaskija, Milj. €	Markkina-arvo yhteensä	% sijoitus-omaisuudesta	Kassavarat ja lyhytaikaiset korkosijoitukset	Pitkäaikaiset korkosijoitukset, yhteensä	Pitkäaikaiset korkosijoitukset: Valtioiden takaamat	Pitkäaikaiset korkosijoitukset: Katetut joukkolainat	Pitkäaikaiset korkosijoitukset: Seniorivelka	Pitkäaikaiset korkosijoitukset: Tier 1 ja Tier 2	Osakesijoitukset	Vakuudella kattamaton osuus johdannaisista
BNP Paribas	185,3	0,0	157,7	27,6	0,0	0,0	27,6	0,0	0,0	0,0
Nordea Bank	156,4	0,0	125,9	30,4	0,0	0,0	5,2	25,3	0,0	0,0
Danske Bank	130,7	0,0	111,6	18,3	0,0	0,0	11,1	7,2	0,0	0,8
Skandinaviska Enskilda Banken	120,6	0,0	117,1	3,4	0,0	0,0	0,0	3,4	0,0	0,0
Vattenfall	82,4	0,0	0,0	82,4	0,0	0,0	0,0	82,4	0,0	0,0
Vaisala	59,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	59,1	0,0
OP Pohjola	56,8	0,0	0,0	56,8	0,0	0,0	39,4	17,4	0,0	0,0
Evergood 4 ApS	52,7	0,0	0,0	52,7	0,0	0,0	52,7	0,0	0,0	0,0
TDC	51,3	0,0	0,0	51,3	0,0	0,0	51,3	0,0	0,0	0,0
Lassila & Tikanoja	47,8	0,0	0,0	3,1	0,0	0,0	3,1	0,0	44,8	0,0
10 suurinta keskittymää yhteensä	943,2	0,2	512,4	326,1	0,0	0,0	190,3	135,7	103,9	0,8
Muut	4 591,1	0,8								
Sijoitusomaisuus yhteensä	5 534,4	1,0								

Taulukko 2–6 Kymmenen suurinta suorien listattujen osakesijoitusten keskittymää, koko sijoitusomaisuus, Mandatum Life 31.12.2021 ja 31.12.2020

10 suurinta listattua osakesijoitusta	Markkina-arvo yhteensä, Milj. €	% kaikista suorista listatuista osakesijoituksista
Vaisala	78,1	9,9 %
UPM-Kymmene	43,9	5,5 %
Lassila & Tikanoja	40,0	5,0 %
Terveystalo	37,0	4,7 %
F-Secure	33,7	4,3 %
Caverion	33,2	4,2 %
Musti Group	32,5	4,1 %
Uponor	30,9	3,9 %
Metso Outotec	29,0	3,7 %
Nanoform Finland	26,9	3,4 %
10 suurinta keskittymää yhteensä	385,1	48,6 %
Muut suorat listatut osakesijoitukset	407,3	51,4 %
Suorat listatut osakesijoitukset yhteensä	792,4	100,0 %

10 suurinta listattua osakesijoitusta	Markkina-arvo yhteensä, Milj. €	% kaikista suorista listatuista osakesijoituksista
Vaisala	59,1	6,6 %
Lassila & Tikanoja	44,8	5,0 %
Tikkurila	44,1	5,0 %
UPM-Kymmene	40,0	4,5 %
Nanoform Finland	33,3	3,7 %
Musti Group	31,4	3,5 %
Terveystalo	31,3	3,5 %
Uponor	30,6	3,4 %
Caverion	30,2	3,4 %
F-Secure	26,0	2,9 %
10 suurinta keskittymää yhteensä	370,9	41,6 %
Muut suorat listatut osakesijoitukset	520,5	58,4 %
Suorat listatut osakesijoitukset yhteensä	891,4	100,0 %

Taulukko 2–7 Kymmenen suurinta high yield- sekä luottoluokittelematonta korkosijoituskeskittymää, koko sijoitusomaisuus, Mandatum Life 31.12.2021 ja 31.12.2020

10 suurinta suoraa sijoitusta high yield- ja luottoluokittelemattomiin korkoinstrumentteihin	Luokitus	Markkina-arvo yhteensä, Milj. €	% kaikista suorista korkosijoituksista
Trevian Finland Properties I	NR	46,1	1,5 %
TDC	B	43,2	1,4 %
Pohjolan Voima	NR	37,4	1,2 %
Sponda	NR	35,0	1,1 %
Teollisuuden Voima	BB	28,4	0,9 %
EQ FIN Real Estate	NR	26,0	0,8 %
Granite DEBTCO 9 LTD	NR	25,8	0,8 %
Huhtamäki	NR	23,0	0,7 %
EG Group	B-	18,9	0,6 %
Intrum	BB	18,3	0,6 %
10 suurinta keskittymää yhteensä		302,2	9,8 %
Muut suorat korkosijoitukset		2 789,1	90 %
Suorat korkosijoitukset yhteensä		3 091,2	100 %

10 suurinta suoraa sijoitusta high yield- ja luottoluokittelemattomiin korkoinstrumentteihin	Luokitus	Markkina-arvo yhteensä, Milj. €	% kaikista suorista korkosijoituksista
Evergood 4 ApS	B+	52,7	1,6 %
TDC	B	51,3	1,5 %
Trevian Finland Properties I	NR	46,9	1,4 %
Sponda	NR	44,6	1,3 %
Pohjolan Voima	NR	36,7	1,1 %
Teollisuuden Voima	BB	27,2	0,8 %
Special Investment Fund eQ Finnish Real Estate	NR	25,3	0,8 %
Huhtamäki	NR	23,0	0,7 %
YIT	NR	20,5	0,6 %
European Directories BondCo	NR	20,5	0,6 %
10 suurinta keskittymää yhteensä		348,6	10,5 %
Muut suorat korkosijoitukset		2 974,6	90 %
Suorat korkosijoitukset yhteensä		3 323,2	100 %

jälleenvakuutetusta vastuuvelan osasta. Yhtiön osalta jälleenvakuuttajiin liittyvät luottoriskit ovat sijoituksiin liittyvän luottoriskin rinnalla vähäisiä.

Sijoitusomaisuuden merkittävien toimiala-keskittymä ovat sijoitukset rahoitustoimialan korkoinstrumentteihin.

2.3.1 Luottoriskien hallinta

Suorien velkasijoitusten valinta perustuu ensisijaisesti yksittäisten joukkovelkakirjojen valitsemiseen ja toissijaisesti ylhäältä alas johdettuun allokaatioon. Tämä sijoitustyylisi saattaa johtaa tilanteisiin, joissa sijoitussalkku ei ole täysin rahoitusteorian mukaisesti hajautettu, mutta sisältää perusteellisesti riski-tuotto-suhteeseen keskittyneen analysoituja sijoituksia. Seuraavia seikkoja pidetään kriittisinä menestystekijöinä velkasijoitusten valinnassa:

- Mahdolliset sijoitukset tulee ymmärtää täysin. Liikkeeseenlaskijan tai vastapuolen luottokelpoisuus arvioidaan yhdessä instrumentteihin liittyvien vakuuksien ja muiden rakenteellisten yksityiskohtien kanssa. Vaikka ulkopuolisia luottoluokituslaitosten antamia luottoluokituksia käytetään sisäisen arvioinnin tukena, sisäisesti tehdyt arviot ovat aina tärkeimpiä päätöksentekoon vaikuttavia tekijöitä. Analyysien tekemisessä tarvittavaa osaamista ja resursseja on kehitetty sijoitusyksikössä jatkuvasti viime vuosien aikana.
- Kun yksittäisen instrumentin ominaisuudet ymmärretään ja instrumenttiin liittyvän tuottopotentialin ja riskien katsotaan olevan tasapainossa, sijoitustransaktio tulee olla toteutettavissa lyhyellä varoitusaajalla instrumenttityypistä riippumatta. Tämä luo painetta

Taulukko 2-8 Luottoriskipositio omaisuuslajeittain, toimialasektoreittain ja luottoluokittain, Mandatum Life koko sijoitusomaisuus 31.12.2021

Milj. €	Luokitus					Luokittelenoton	Korkosijoitukset yhteensä	Listatut osakkeet	Muut	Vastapuoliriski	Yhteensä	Muutos tilanteesta 31.12.2020	
	AAA	AA+ - AA-	A+ - A-	BBB+ - BBB-	BB+ - C								D
Perusteellisuus	0,0	0,0	0,0	14,9	32,9	0,0	11,2	59,0	74,1	0,0	0,0	133,1	-76,8
Pääomahyödykkeet	0,0	0,0	4,2	2,1	54,5	0,0	24,8	85,6	126,1	0,0	0,0	211,7	-10,4
Kulutustavarat	0,0	3,2	17,5	79,2	112,2	0,0	26,8	238,9	155,2	0,0	0,0	394,2	-58,5
Energia	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	49,0	49,0	9,8	0,3	0,0	59,1	0,4
Rahoitus	0,0	207,4	590,8	444,9	87,5	0,0	24,2	1 354,8	12,4	5,4	0,0	1 372,6	-120,6
Valtiot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Valtioiden takaamat jvk-lainat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Terveydenhuolto	0,0	0,0	1,6	23,4	144,7	0,0	19,9	189,5	119,6	0,0	0,0	309,1	30,3
Vakuutus	0,0	0,0	16,1	41,3	0,0	0,0	23,0	80,4	9,0	1,0	0,0	90,4	10,7
Media	0,0	0,0	0,0	0,0	4,8	0,0	3,0	7,8	0,0	0,0	0,0	7,8	-6,9
Pakkaus	0,0	0,0	0,0	0,0	6,0	0,0	23,0	29,0	6,5	0,0	0,0	35,5	-7,9
Julkinen sektori, muut	0,0	0,0	22,9	0,0	0,0	0,0	0,0	22,9	0,0	0,0	0,0	22,9	-0,7
Kiinteistöala	0,0	0,0	0,0	96,8	0,0	0,0	139,5	236,3	0,0	182,0	0,0	418,3	-37,6
Palvelut	0,0	0,0	0,0	66,8	185,4	0,0	67,3	319,4	75,0	3,0	0,0	397,4	-16,2
Teknologia ja elektroniikka	0,0	0,0	0,0	17,1	9,5	0,0	25,3	52,0	162,0	0,0	0,0	213,9	-34,3
Telekommunikaatio	0,0	0,0	8,2	45,7	69,5	0,0	0,0	123,5	0,5	0,0	0,0	123,9	-15,0
Liikenne	0,0	0,0	2,1	10,6	0,0	0,0	6,0	18,7	18,5	0,0	0,0	37,2	-9,4
Yhdyskuntapalvelut	0,0	1,4	0,0	62,6	110,0	0,0	0,0	174,1	23,8	0,0	0,0	197,9	5,7
Muut	0,0	0,0	0,0	0,0	18,9	0,0	31,4	50,4	0,0	15,8	0,0	66,2	22,4
Arvopaperistetut joukkovelkakirjat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Vakuudelliset joukkovelkakirjat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-11,9
Sijoitusrahastot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	139,3	139,3	440,7	562,3	0,0	1 142,4	35,6
Vastapuolilyhteisö	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	0,0	212,0	663,3	905,4	836,0	0,0	613,8	3 230,6	1 233,1	769,8	0,0	5 233,5	-300,9
Muutos tilanteesta 31.12.2020	-12,9	-0,9	-26,5	-135,6	-37,8	0,0	-64,9	-278,6	-102,3	81,0	-1,0	-300,9	

luottolimiittirakenteisiin ja toimintatapoihin, joiden tulee olla samanaikaisesti

- ii. tarpeeksi joustavia nopean päätöksenteon mahdollistamiseksi instrumenttityypistä riippumatta,
- iii. hyvin rakennettuja, jotta voidaan varmistua siitä, että sijoitusvaihtoehtojen arviointi suoritetaan huolellisesti huomioiden sijoitustyyppille ominaiset piirteet ja riskit, ja
- iv. näiden tulee rajoittaa yksittäisiä yhtiöitä koskevien riskien enimmäismäärä siten, että se on tasapainossa riskinottohalukkuuden kanssa. Viime vuosien aikana luottolimiittirakenteet ja -toimintatavat ovat olleet erityisesti huomion kohteena yhtiöiden sijoituspolitiikkoja kehitettäessä.

Yksittäisiä yhtiöitä ja tuotteita koskevia luottoriskien kokonaismääriä seurataan säännöllisesti ei-toivottujen keskittymien tunnistamiseksi. Luottoriskiasemat raportoidaan säännöllisesti tasehallintakomitealle ja hallitukselle esimerkiksi toimialoittain sekä omaisuuslajeittain ja korkosijoitusten osalta luottoluokitusluokittain. Myös yksittäisten liikkeeseenlaskijoiden ja vastapuolien luottoluokituksia seurataan jatkuvasti.

Johdannaissopimusten vastapuoliriskin hallitsemiseksi ja pienentämiseksi käytetään kahdenvälisiä ISDA- ja CSA-sopimuksia.

2.4 Likviditeettiriski

Likviditeettiriski on riski siitä, ettei yhtiö pystyisi realisoimaan sijoituksiaan tai muita omaisuuseriään pystyäkseen suoriutumaan maksuvelvoitteista niiden erääntyessä.

Suhteellisen pieni osa henkivakuutusvastausta on takaisinostettavissa, mikä tekee mahdolliseksi antaa luotettavia, lyhyen aikavälin korvausnusteita. Tämän lisäksi varat ovat likvidejä, joten likviditeettiriski ei ole nykyisellään merkittävä. Yksityiskohtaisempi kuvaus Mandatum-ryhmän likviditeettiriskistä löytyy kappaleesta 4.2.

2.5 Vakuutusriskit

Henkivakuutustoiminnan vakuutusriskit sisältävät biometriset riskit sekä muut henkivakuutustoiminnan riskit kuten takaisinostoriskin ja kustannusriskin. Vastuuvelan diskonttokorkoon liittyvä riski on osa yhtiön markkinariskejä, mutta se liittyy myös keskeisesti vakuutus tuotteisiin ja käsitellään siitä syystä tässä yhteydessä. Tässä osiossa käsitellään näiden henkivakuutustoiminnan riskien kehitystä vuonna 2021. Lisäksi osiossa esitellään vakuutusriskejä koskevat keskeiset riskienhallintaperiaatteet.

2.5.1 Biometriset riskit

Henkivakuutustoiminnan biometriset riskit syntyvät pääasiassa siitä, että vakuutetuille tulisi korvattavaksi enemmän kuolemantapausta-, työkyvyttömyys- tai sairauskulukorvauksia tai että eläkevakuutuksissa eläkkeitä tultaisiin maksamaan vakuutetuille pidempään (pitkäikäisyysriski) kuin yhtiö ennakoivasti hinnoitteluhetkellä. Tapauksia, joissa yksittäinen voimakkaasti vaikuttava tapahtuma tai tapahtumasarja aiheuttaa merkittävän eron toteutuneiden korvausten ja odotettujen maksujen välillä, kutsutaan katastrofiriskiksi.

Sopimusten pitkäkestoisuus ja se, että yhtiön oikeus muuttaa vakuutusehtoja ja -maksuja on rajoitettu, kasvattaa biometrisiä riskejä. Mikäli vakuutusmaksut osoittautuvat riittämättömiksi, eivätkä ne ole muutettavissa, vastuuvulkaa täydennetään odotettavissa olevaa tappiota vastaavalla määrällä.

Taulukossa 2–10 esitetään yhtiön ensivakuutuksen riskiliikkeen tulos ilman Baltian liiketoiminnan tulosta. Toteutuneen korvausmenon suhde laskuperusteiden mukaiseen korvausmenoon oli 68 prosenttia vuonna 2021 (73). Taulukosta voi myös arvioida riskiliikkeen herkkyyttä. Esimerkiksi henkivakuutuksen osalta kuolevuuden kaksinkertaistuminen nostaisi maksetut korvaukset 12,1 miljoonasta eurosta 24,2 miljoonaan euroon. Baltian liiketoiminnan osalta riskiliikkeen tulos oli 1,6 miljoonaa euroa (1,5).

Pitkäikäisyysriski on yhtiön biometrisistä riskeistä merkittävin. Laskuperustekorollinen ryhmäeläkekanta muodostaa suurimman osan pitkäikäisyysriskistä. Laskuperustekorolliset ryhmäeläkkeet ovat olleet uusilta jäseniltä pääosin suljettuja useiden vuosien ajan, ja tämän vuoksi jäsenten keski-ikä on suhteellisen korkea, lähes 70 vuotta. Sijoitussidonnaisten ryhmäeläkkeiden ja yksilöllisten eläkevakuutusten kannassa pitkäikäisyysriski ei ole niin merkittävä, sillä vakuutukset ovat pääsääntöisesti määräaikaaisia, ja niihin liittyvät henkivakuutukset pienentävät pitkäikäisyysriskiä.

Pitkäikäisyysriskin osalta vuotuista riskiliikkeen tulosta ja kuolleisuustrendiä analysoidaan säännöllisesti. Eriytetyn ryhmäeläkekannan osalta vastuuvulnan laskennassa käytettyä elinajan

odotetta tarkistettiin vuonna 2014 ja muun ryhmäeläkekannan osalta vuosina 2002 ja 2007. Yhteensä muutokset kasvattivat vuoden 2021 vastuuvulkaa 71,0 miljoonalla eurolla (78,3), sisältäen eriytetyn ryhmäeläkekannan 58,2 miljoonan euron (64,8) kuolevuustäydennyksen. Näiden muutosten jälkeen ryhmäeläkkeen kumulatiivinen kuolleisuus on ollut ylijäämäinen. Vuoden 2021 pitkäikäisyyden riskiliike oli ryhmäeläkevakuutuksien osalta 11,3 miljoonaa euroa (11,6) voitollinen, kun huomioidaan täydennysvastuiden 7,3 miljoonan euron (7,8) purku.

Henkivakuutuksen kuolevuusliike on voitollista. Merkittävimpana kuolevuusliikkeen heikkenemiseen vaikuttavana riskinä nähdään mahdollinen pandemia, tosin vallitseva Covid-19-pandemia ei ole juurikaan heikentävästi vaikuttanut yhtiön kuolevuusliikkeen kehitykseen. Tässä taustalla on pitkälti se, että taudin vaikutukset kohdistuvat enemmän iäkkäisiin henkilöihin, ja näillä ei yleensä enää riskihenkivakuutuksia ole.

Muiden biometrinen riskien osalta riskiliike on ollut kokonaisuutena voitollista, vaikka eri riskien välillä on voimakasta vaihtelua. Työkyvyttömyys- ja sairauskuluvakuutuksissa riskiä pienentää pitkällä aikavälillä se, että yhtiöllä on oikeus korottaa vakuutusmaksuja olemassa olevien sopimusten osalta, mikäli vakuutuskorvausten määrässä tapahtuu epäsuotuisaa kehitystä.

Yhtiön vakuutuskanta on suhteellisen hyvin hajautunut, eikä sisällä merkittäviä riskikeskittymiä. Yhtiön ottamalla katastrofijälleenvakuutuksella pienennetään mahdollisten riskikeskittymien merkitystä entisestään.

Taulukko 2–10 Omalla vastuulla olevan riskiliikkeen korvaussuhteita 2021 ja 2020 ilman Baltian liiketoiminnan osuutta, Mandatum Life

Milj. €	2021			2020		
	Riskitulo	Korvausmenot	Korvaussuhde	Riskitulo	Korvausmenot	Korvaussuhde
Henkivakuutus	47,3	17,3	37 %	47,4	24,2	44 %
Kuolevuus	28,2	12,1	43 %	28,5	14,3	36 %
Sairastavuus ja työkyvyttömyys	19,1	5,3	28 %	19,0	9,9	52 %
Eläkevakuutus	83,5	72,1	86 %	87,8	74,7	95 %
Yksilöllinen eläke	14,0	14,6	104 %	14,4	13,7	95 %
Ryhmäeläke	69,4	57,4	83 %	73,4	61,0	83 %
Kuolevuus (pitkäikäisyys)	67,9	56,6	83 %	71,5	59,9	84 %
Työkyvyttömyys	1,6	0,9	54 %	1,9	1,1	59 %
Yhteensä	130,8	89,4	68 %	135,2	99,0	73 %

2.5.2 Vastuuvelan diskonttaus korkoon liittyvä riski

Vastuuvelan diskonttaus korkoon liittyvä riski on merkittävin vastuuvelan riittävyyteen vaikuttava riski. Sopimuksiin sisältyvä laskuperustekorko on päätetty koko sopimusajalle. Tämän johdosta markkinakorkojen ja odotettujen sijoitustuottojen laskiessa saatetaan joutua tilanteeseen, jossa vastuuvelkaa on täydennettävä.

Suurimmassa osassa alkuperäisistä laskuperustekorollisista sopimuksista taattu korko on 3,5 prosenttia. Suomessa ennen vuotta 1999 myydyissä yksilöllisissä vakuutuksissa laskuperustekorko on 4,5 prosenttia, joka on myös määräysten mukainen korkein sallittu diskonttaus korko. Näiden vakuutusten vastuuvelan diskonttaus korko on alennettu 3,5 prosenttiin. Tästä johtuen vastuuvelkaa on

täydennetty 32,4 miljoonalla eurolla vuonna 2021 (35,0). Lisäksi 241,6 miljoonaa euroa on varattu vuosille 2022–2025 vastuuvelan laskuperustekorkoväen alentamiseksi 0,25 prosenttiin ja vuoden 2026 osalta 0,75 prosenttiin. Kokonaisuutena yhtiö on täydentänyt alkuperäisen laskuperustekorollisen vakuutuskannan vastuuvelkaa 274,0 miljoonan euron (218,1) suuruisella korkotäydennyksellä.

Eriytetyn ryhmäeläkekannan vakuutus- sopimusten laskuperustekorko on pääosin 3,5 prosenttia. Riskienhallinnan näkökulmasta tärkeämpää on se, että vastuuvelan diskonttaus- korko on 0,0 prosenttia. Eriytetyn kannan 3,5 prosentilla diskontattu perusvastuu on 485,1 miljoonaa euroa (565,1) ja diskonttauskoron 0,0 prosenttiin alentavan korkotäydennyksen määrä on 183,5 miljoonaa euroa (232,3). Tulevien lisäetu-

jen täydennyksellä on merkittävä rooli eriytetyn kannan riskienhallinnassa. Tämä täydennys on yhteensä 82,4 miljoonaa euroa (77,7), joka voidaan käyttää kattamaan mahdollisia sijoitustappioita tai rahoittamaan mahdollisia muutoksia eriytetyn vastuuvelan diskonttauskorossa.

Kuhunkin vakuutuslajiin ja laskuperustekorollisiin liittyvät vastuuvelat on esitetty taulukossa 2–11. Taulukossa näkyy myös kunkin luokan vastuuvelan muutos vuonna 2021.

2.5.3 Muut vakuutusriskit

Muista vakuutusriskeistä merkittävimpiä ovat vakuutuksenottajien käyttäytymiseen liittyvät epävarmuustekijät. Asiakkailta on oikeus lopettaa vakuutusmaksujen maksaminen tai mahdollisuus lopettaa vakuutussopimus ennenaikaisesti

(takaisinostoriski). Keskeytys- ja takaisinostomäärien pitäminen alhaisella tasolla on keskeinen menestystekijä erityisesti sijoitussidonnaisen liiketoiminnan kustannusliikkeen kannalta. Tasehallinnan riskien kannalta takaisinostoriski on vähemmän merkittävä, koska noin 85 prosenttia laskuperustekorollisesta vastuuvelasta muodostuu eläkevakuutuksista, joissa takaisinosto on mahdollinen ainoastaan poikkeustapauksissa. Tasehallinnan kannalta todellista takaisinostoriskiä on näin ollen vain laskuperustekorollisissa sijoitusvakuutuksissa ja kapitalisaatiosopimuksissa, joiden vastuuvelan yhteismäärä on kuitenkin noin 5 prosenttia koko laskuperustekorollisesta vastuuvelasta. Vastuuvelan täydennyksiä ei myöskään makseta takaisinoston yhteydessä, mikä osaltaan pienentää laskuperustekorolliseen kantaan liittyvää takaisinostoriskiä.

2.5.4 Vakuutusriskien hallinta ja valvonta

Henkivakuutuksien biometrisiä riskejä rajoitetaan huolellisella vastuuvallinnalla, riski- ja kustannusvastaavalla hinnoittelulla, asettamalla ylärajoja myönnettäville turville sekä jälleenvakuutuksella. Vakuutusriskien komitea monitoroi yhtiön vakuutusriskien hallinnan kattavuutta ja asianmukaisuutta.

Vakuutusriskeihin liittyvä vastuuvallinta on osa yhtiön päivittäistä toimintaa. Mandatum Lifen vastuuvallintapolitiikassa on määritetty periaatteet riskin valinnalle ja limitit vakuutettaville summille. Hallitus hyväksyy vastuuvallintapolitiikan, vakuutussopimusten hinnoittelun ja vastuuvelan laskennan keskeisimmät periaatteet.

Taulukko 2–11 Vastuuvelan muutoksen analyysi ennen jälleenvakuuttajien osuutta, Mandatum Life

Milj. €	Velka 2020	Maksut	Korvaukset	Kuormitustulo	Takuutuotot	Asiakashyvitykset	Muut	Velka 2021	Osuus %
Mandatum Life									
Sijoitussidonnainen pl. Baltia	8 599,8	1 255,8	-712,8	-94,1	0,0	0,0	1 476,7	10 525,5	75 %
Yksilöllinen eläkevakuutus	1 575,5	54,0	-22,8	-21,1	0,0	0,0	191,9	1 777,5	13 %
Henkivakuutus	2 285,2	110,7	-134,7	-20,2	0,0	0,0	254,3	2 495,3	18 %
Kapitalisaatiosopimukset	3 518,3	999,4	-515,7	-29,2	0,0	0,0	748,2	4 721,0	34 %
Ryhmäeläkevakuutus	1 220,7	91,7	-39,6	-23,5	0,0	0,0	282,4	1 531,7	11 %
Laskuperustekorollinen ja muut pl. Baltia	3 509,5	95,2	-370,7	-30,4	90,0	12,2	-69,4	3 236,4	23 %
Eriytetty ryhmäeläkekanta	875,1	2,2	-48,3	-0,8	18,5	12,2	-107,9	751,0	5 %
Laskuperustekorko 3,5 %	565,1	2,2	-48,3	-0,8	18,5	12,2	-63,8	485,1	3 %
Korkotäydennys (3,5 % → 0,0 %)	232,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-48,8	183,5	1 %
Tulevien lisätujen vastuu	77,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,7	82,4	1 %
Ryhmäeläkevakuutus	1 525,4	23,4	-171,1	-3,3	45,0	0,0	-22,4	1 396,9	10 %
Laskuperustekorko 3,5 %	1 233,5	0,0	-135,1	-1,6	41,3	0,0	-9,5	1 128,6	8 %
Laskuperustekorko 2,5 %, 1,5 % tai 0,0 %	291,9	23,4	-36,0	-1,7	3,7	0,0	-12,9	268,3	2 %
Yksilöllinen eläkevakuutus	609,4	4,6	-123,5	-3,2	21,7	0,0	41,1	550,1	4 %
Laskuperustekorko 4,5 %	430,3	2,7	-64,7	-2,3	17,3	0,0	-6,2	377,1	3 %
Laskuperustekorko 3,5 %	116,2	1,5	-14,0	-0,6	3,6	0,0	5,6	112,3	1 %
Laskuperustekorko 2,5 % tai 0,0 %	62,9	0,4	-44,8	-0,3	0,7	0,0	41,8	60,7	0 %
Yksilöllinen henkivakuutus	133,3	30,4	-17,7	-9,4	4,6	0,0	-11,4	129,9	1 %
Laskuperustekorko 4,5 %	47,7	3,8	-2,2	-1,1	2,1	0,0	-1,2	49,1	0 %
Laskuperustekorko 3,5 %	66,3	8,5	-7,9	-2,8	2,2	0,0	-3,2	63,2	0 %
Laskuperustekorko 2,5 % tai 0,0 %	19,4	18,1	-7,7	-5,5	0,2	0,0	-7,0	17,6	0 %
Kapitalisaatiosopimukset	25,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,0	27,8	0 %
Laskuperustekorko 3,5 %	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0 %
Laskuperustekorko 2,5 % tai 0,0 %	25,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,0	27,8	0 %
Tulevien lisätujen vastuu	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0	0 %
Korkotäydennys	218,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	55,9	274,0	2 %
Kuolevuustäydennys	78,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-7,3	71,0	1 %
Tuleva jälleenvakuutus	1,5	0,1	-0,2	0,0	0,0	0,0	-0,2	1,1	0 %
Muu velka	42,5	34,5	-9,8	-13,8	0,1	0,0	-19,0	34,6	0 %
Mandatum Life pl. Baltia	12 109,3	1 351,0	-1 083,4	-124,6	89,9	12,2	1 407,4	13 761,9	99 %
Baltia	177,0	24,8	-15,6	-5,1	0,4	0,0	15,0	196,4	1 %
Sijoitussidonnainen	165,4	22,6	-13,3	-4,4	0,0	0,0	15,7	186,1	1 %
Muut	11,6	2,2	-2,3	-0,8	0,4	0,0	-0,7	10,3	0 %
Mandatum Life -konserni yhteensä	12 286,3	1 375,8	-1 099,0	-129,6	90,3	12,2	1 422,2	13 958,3	100 %

Jälleenvakuutuksella rajoitetaan erityisesti yksittäisiä kuolevuus- ja pysyvän työkyvyttömyyden riskejä. Hallitus päättää vuosittain suurimista omalla vastuulla pidettävistä korvausmääristä. Yhtiössä tämä määrä on 1,5 miljoonaa euroa vakuutettua kohden. Mahdollisten katastrofien vaikutusten pienentämiseksi yhtiöllä on käytössä katastrofisuoja.

Riskiliikkeen tulosta seurataan tiiviisti ja maksutason riittävyttä arvioidaan vähintään vuosittain perusteellisesti. Yhtiö mittaa riskinvalinnan tehokkuutta ja hinnoittelun riittävyttä keräämällä tietoa toteutuneesta korvausmenosta kultakin tuote- ja riskialueelta. Toteutunutta korvausmenoa verrataan vakuutusmaksuja asetettaessa oletettuihin ennusteisiin kunkin eri riskiturvan osalta. Kustannusriskiä hallinnoidaan seuraamalla liikekuluja, kehittämällä yhtiön toiminnan tehokkuutta ja käyttämällä sellaista liikekulukuormitusrakennetta, josta saadaan tuloja läpi vakuutuksen elinkaaren.

Vastuuvulkaa analysoidaan ja mahdollisia täydennystarpeita arvioidaan säännöllisesti. Vastuuvulkaan liittyviä keskeisimpiä oletuksia tarkistetaan vuosittain. Vastuiden riittävyttä testataan neljännesvuosittain. Näihin vastuuvelan ja riskiliikkeen analyysiin perustuen asetetaan hinnat uusille vakuutus sopimuksille sekä päivitetään vastuuvainapolitiikka ja vastuuvelan laskennassa käytetyt oletukset.

3. Mandatum Asset Managementin liiketoiminnan riskit

MAMin merkittävin riskialue on operatiiviset riskit, minkä vuoksi operatiivinen riskienhallinta

on tärkeä osa yhtiön riskienhallintaa. Operatiivisten riskien lisäksi MAM altistuu likviditeettiriskille. MAMin liiketoiminta rahoitetaan omaisuudenhoidon tuotoilla, joka koostuu asiakkaiden ja kumppaneiden maksamista omaisuudenhoidon palkkiotuotoista. MAM ei ole rahoittanut toimintaansa ulkoisella rahoituksella, joten yhtiöllä ei ole siihen liittyviä riskejä, kuten korkoriskiä, valuuttakurssiriskiä tai jälleenrahoitusriskiä. MAM hallitsee likviditeettiriskiä seuraamalla likviditeettiasemaansa säännöllisesti ja ylläpitämällä likviditeettipuskuria. MAM seuraa myös likviditeettiasemaansa sääntelyn tuomien likviditeettivaatimusten näkökulmasta.

MAM altistuu myös keskittymäriskille asiakasportfolionsa kautta, sillä suurin osa sen asiakkaista ovat Sampo-konsernin yhtiöitä. Mandatum Life on MAMin suurin asiakas palkkiotuotoilla mitattuna. Keskittymäriskiä ei kuitenkaan pidetä merkittävänä, koska Mandatum Life ja MAM ovat kummatkin Sampo-konsernin yhtiöitä.

MAM ei käy kauppaa omaan lukuunsa, joten se ei ole alttiina markkinariskille, joka aiheutuisi sen omasta kaupankäynnistä. MAMin palkkiotuotot ovat kuitenkin vahvasti sidoksissa sen hallinnoimien omaisuuserien arvoon, ja palkkiotuottojen kautta MAM altistuu markkinariskille. MAMin hallinnoimat omaisuuserät ovat kuitenkin hyvin hajautettuja sekä omaisuusluokittain että toimialoittain, mutta myös maantieteellisesti.

4. Mandatum-konserni

4.1 Liikekuluriski

Mandatum on altistunut lisäksi kustannusriskeille, jotka ovat riskejä siitä, että tulevat

liikekulut ylittäisivät vakuutusten ja palveluiden hinnoittelussa oletetun tason. Kustannusriskiä lisää se, että henkivakuutus toiminnassa vakuutusten ehtoja ja vakuutusmaksuja ei useimmiten voida muuttaa vakuutuksen elinkaaren aikana. Keskeisenä haasteena on vakuutusten ja palveluiden hoitamiseen liittyvien prosessien kustannusten sekä moninaiseen IT-arkkitehtuuriin liittyvien kustannusten pitäminen hyväksyttävällä tasolla. Vuonna 2021 konsernin operatiivinen tulos (palkkiotuotot vähennettynä liikekuluilla) oli 44,9 miljoonaa euroa (26,6). Mandatum ei jaksota vakuutusten hankintakuluja. Kuvassa 4-1 on esitetty konsernin operatiivinen tulos vuosilta 2012–2021. Kuvassa vuoden 2020 ja sitä

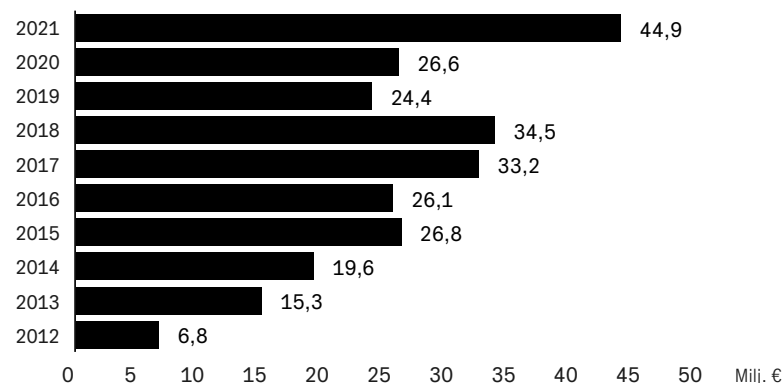
aikaisempien vuosien operatiivinen tulos vastaa Mandatum Life -konsernin lukuja.

4.2 Likviditeettiriski

Likviditeettiriskillä on suhteellisen vähän merkitystä Mandatum-konsernissa. Merkittävin vaikutus tällä on Mandatum Lifessa, mutta pääsääntöisesti henkivakuutusyhtiön laskurustekorkoisessa vakuutus kannassa velat ovat verrattain hyvin ennustettavia ja riittävä osa niitä vastaavista sijoitusvaroista on käteistä tai lyhytaikaisia rahamarkkinasijoituksia.

Henkivakuutusyhtiöissä yleisesti ottaen suuri muutos takaisinostojen määrässä voisi vaikuttaa likviditeettiasemaan. Mandatum Lifessa kuitenkin

Kuva 4-1 Mandatumin operatiivinen tulos 2012–2021

vain suhteellisen pieni määrä vakuutus sopimuk-
sista voidaan takaisinostaa enneaikaisesti ja sen
vuoksi korvauskuluista aiheutuvat lyhyen aikavälin
kassavirrat on mahdollista ennustaa hyvin tarkasti.

Vastuuvelan sekä rahoitusvarojen ja -velkojen
maturiteetit on esitetty taulukossa 4–2. Taulukossa
esitetään rahoitustarve, joka aiheutuu rahoitus-
varojen ja -velkojen sekä vastuuvelan odotetuista
kassavirroista.

Kuten edellä on mainittu MAMin osalta likvi-
diteettiriski liittyy enemmän yhtiön kustannusten
maksamiseen ja erityisesti kun merkittävä osa
kustannuksista liittyy konsernin sisäisiin veloituk-

siin, niin konsernin kannalta MAMin toimintaan
liittyvä likviditeettiriski on erittäin vähäinen. Tätä
korostaa se, että MAMin pääomitus on järjestetty
oman pääoman ehtoisilla varoilla.

4.3 Valuuttariski

Valuuttariski voidaan jakaa transaktioriskiin ja
translaatoriskiin. Mandatum-konserni on alttiina
transaktioriskille, jolla tarkoitetaan valuuttariskiä,
joka syntyy sopimus pohjaisista ulkomaan-
valuutan määräisistä kassavirroista lähinnä
henkivakuutusyhtiössä.

Mandatum-konsernissa transaktioriskiä
syntyy Mandatum Lifen sijoituksista muihin
valuuttoihin kuin euroon, koska Mandatum Lifen
vastuuvelka on euromääräistä (pl. jälleenvakuutus,
jonka merkitys vähäinen). Avoimia valuuttaposi-
tioita hallinnoidaan sallittujen limiittien puitteissa.

Mandatum-konsernin transaktioriskipositio
vastaavaa siis edellä taulukossa 2–4 kuvattua
Mandatum Lifen valuuttaposiitiota.

Taulukko 4–2 Kassavirrat sopimukseen perustuvan maturiteetin mukaan, Mandatum-konserni, 31.12.2021

Milj. €	Kirjanpitoarvo			Kassavirta							
	Kirjanpitoarvo yhteensä	Kirjanpitoarvo – ilman sopimuk- sellista eräpäivää	Kirjanpitoarvo – Sopimukseen perus- tuva maturiteetti	2022	2023	2024	2025	2026	2027–2036	2037–	
Rahoitusvarat	5 310,0	2 871,6	2 438,4	223,2	300,9	704,2	605,5	419,1	451,4	0,0	
Rahoitusvarat (muut kuin johdannaiset)	5 306,0	2 871,6	2 434,4	219,4	300,9	704,2	605,5	419,1	451,4	0,0	
Koronvaihtosopimukset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Valuuttajohdannaiset	4,0	0,0	4,0	3,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Rahoitusvelat	458,8	0,0	458,8	-37,8	-8,8	-259,2	-4,7	-4,8	-52,1	-171,6	
Rahoitusvelat (muut kuin johdannaiset)	427,8	0,0	427,8	-8,7	-8,8	-259,2	-4,7	-4,8	-52,1	-171,6	
Koronvaihtosopimukset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Valuuttajohdannaiset	31,1	0,0	31,1	-29,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Vuokrasopimusvelat	22,5	0,0	22,5	-1,6	-1,6	-1,6	-1,6	-1,6	-14,4	0,0	
Nettovastuuvelka	2 706,8	0,0	2 706,8	-215,3	-232,4	-239,3	-221,6	-205,4	-1 300,0	-819,9	

* Taulukossa rahoitusvarat ja -velat on jaettu sopimuksiin, joiden maturiteetti on sopimuksessa määritetty sekä muihin sopimuksiin. Muiden sopimusten kassavirtaprofiilin esittämisen sijasta niille esitetään ainoastaan kirjanpitoarvo. Lisäksi taulukossa on esitetty vastuuvelan odotetut kassavirrat jälleenvakuutuksen jälkeen. Erien luonteesta johtuen näihin lukuihin liittyy epävarmuutta.

Mandatum-konsernilla on melko vähäinen määrä rahoitusvelkoja ja näin ollen jälleenvakuutusriski on suhteellisen pieni.

Segmentti-informaatio

Mandatum -konsernin segmenttiraportointi perustuu tuoteryhmä- sekä liiketoimintajakoon. Raportoitavat segmentit ovat sijoitussidonnaiset sopimukset, muut sopimukset sekä omaisuudenhoitoratkaisut.

Tuoteryhmien riskit poikkeavat toisistaan sijoitusriskien osalta. Segmenttien tulokset raportoidaan yhtiön johdolle osana johdon raportointia.

Segmentille sijoitussidonnaiset sopimukset on kohdistettu sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset ja näiden tuotto

mukaan lukien Mandatum Lifen rahastoyhtiöiltä saamat palkkiot. Liikekustannusten, mukaan lukien poistot, ja aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden allokointi segmenteille on laadittu yhtiön sisäisen kustannuslaskennan avulla.

Segmenttien ja yhtiöiden välisten kotimaisten ja rajat ylittävien liiketoimien hinnoittelussa on sovellettu markkinaehtoperiaatetta. Hinnoittelu perustuu OECD:n siirtohinnoitteluohjeistukseen sekä EU:n siirtohinnoitteludokumentoinnista antamaan käytännesääntöön.

Konsernin laaja tuloslaskelma liiketoimintasegmenteittäin 2021

Milj. €	Mandatum Life Sijoitus- sidonnaiset sopimukset	Mandatum Life Muut sopimukset	Mandatum Asset Management	Eliminoinnit & liiketoiminnoille kohdistamattomat erät	Konserni
Vakuutusmaksutulo	1 278,4	88,6	0,0	0,0	1 367,0
Sijoitustoiminnan nettotuotot ¹	1 448,1	337,2	0,0	1,9	1 787,2
Liiketoiminnan muut tuotot		25,5	49,7	-35,0	40,2
Korvaukset	-726,1	-401,0	0,0	0,0	-1 127,0
Vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos ²	-1 875,9	233,9	0,0	0,0	-1 642,1
Henkilöstökulut	-46,6	-6,3	-12,5	0,0	-65,4
Liiketoiminnan muut kulut	-40,4	-56,1	-18,9	30,8	-84,6
Konserniavustus Sampo Oyj:lle	0,0	0,0	-15,0	0,0	-15,0
Rahoituskulut		-16,0	-0,1	2,3	-13,8
Osuus osakkuusyritysten voitoista/ tappioista		0,6	0,0	0,0	0,6
Voitto ennen veroja	37,6	206,4	3,2	0,0	247,1
Verot	-7,5	-42,8	-0,6	0,0	-50,9
Vähemmistöosuus	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1
Tilikauden voitto	30,1	163,7	2,6	0,0	196,3

Milj. €	Mandatum Life Sijoitus- sidonnaiset sopimukset	Mandatum Life Muut sopimukset	Mandatum Asset Management	Eliminoinnit & liiketoiminnoille kohdistamattomat erät	Konserni
Tilikauden muut laajan tuloksen erät					
Varjolaskenta		5,4			
Myytävissä olevat rahoitusvarat		126,2			
Rahavirtojen suojaus		0,0			
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot		-25,2			
Tilikauden muut laajan tuloksen erät yhteensä nettona verojen jälkeen					106,4
TILIKAUDEN LAAJA TULOS					
302,6					
Tilikauden voitosta					
Emoyhtiön omistajien osuus					196,2
Määräysvallattomien osuus					0,1
Tilikauden laajasta tuloksesta					
Emoyhtiön omistajien osuus					196,2
Määräysvallattomien osuus					0,1

¹ Mandatum Life Muut sopimukset pitää sisällään vanhan segmentin mukaisen Mandatumin osuuden eriytetyn kannan sijoitustoiminnan tuloksesta 11,3 miljoonaa euroa.

² Mandatum Life Sijoitussidonnaiset sopimukset -segmentissä on huomioitu vastuun siirtyminen sijoitussidonnaisten ja laskuperustekorollisten sopimusten välillä.

Siirtyminen kasvattaa sijoitussidonnaisten sopimusten erää 'vakuutus- ja sijoitussopimusten velkojen muutos' 82,2 miljoonaa euroa (9,6), vähentäen muut sopimukset -segmentin vastaavaa erää 40,4 miljoonaa euroa (0,4) ja vähentäen eriytetyn kannan osuutta 41,8 miljoonalla eurolla (-9,3).

Konsernin laaja tuloslaskelma liiketoimintasegmenteittäin 2020

Milj. €	Mandatum Life Sijoitus- sidonnaiset sopimukset	Mandatum Life Muut sopimukset	Mandatum Asset Management	Eliminoinnit & liiketoiminnoille kohdistamattomat erät	Konserni
Vakuutusmaksutulo	962,2	88,6	0,0	0,0	1 050,8
Sijoitustoiminnan nettotuotot ¹	416,4	172,9	0,0	-2,6	586,7
Liiketoiminnan muut tuotot		7,3	18,4	0,0	25,7
Korvaukset	-717,5	-371,6	0,0	0,0	-1 089,1
Vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos ²	-558,6	286,1	0,0	0,0	-272,5
Henkilöstökulut	-30,6	-16,7	-5,7	0,0	-53,0
Liiketoiminnan muut kulut	-40,3	-29,8	-8,9	0,0	-79,0
Konserniavustus Sampo Oyj:lle		-1,8	-1,6		-3,4
Rahoituskulut		-12,2	-0,1	-0,2	-12,4
Osuus osakkuusyritysten voitoista/ tappioista		0,0	0,0	0,0	0,0
Voitto ennen veroja	31,6	122,8	2,3	-2,8	153,9
Verot	-6,3	-30,4	-0,1	0,0	-36,8
Vähemmistöosuus	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tilikauden voitto	25,3	92,5	2,1	-2,8	117,0

Milj. €	Mandatum Life Sijoitus- sidonnaiset sopimukset	Mandatum Life Muut sopimukset	Mandatum Asset Management	Eliminoinnit & liiketoiminnoille kohdistamattomat erät	Konserni
Tilikauden muut laajan tuloksen erät					
Varjolaskenta		0,8			
Myytavissä olevat rahoitusvarat		119,1			
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot		-23,8			
Tilikauden muut laajan tuloksen erät yhteensä nettona verojen jälkeen					96,1
TILIKAUDEN LAAJA TULOS					213,2
Tilikauden voitosta					
Emoyhtiön omistajien osuus					117,0
Määräysvallattomien osuus					0,0
Tilikauden laajasta tuloksesta					
Emoyhtiön omistajien osuus					213,2
Määräysvallattomien osuus					0,0

¹ Mandatum Life Muut sopimukset pitää sisällään vanhan segmentin mukaisen Mandatumin osuuden eriytetyn kannan sijoitustoiminnan tuloksesta 4,8 miljoonaa euroa.

² Mandatum Life sijoitussidonnaiset sopimukset -segmentissä on huomioitu vastuun siirtyminen sijoitussidonnaisten ja laskuperustekorollisten sopimusten välillä.

Siirtyminen kasvattaa sijoitussidonnaisten sopimusten erää 'vakuutus- ja sijoitussopimusten velkojen muutos' 82,2 miljoonaa euroa (9,6), vähentäen muut sopimukset -segmentin vastaavaa erää 40,4 miljoonaa euroa (0,4) ja vähentäen eriytetyn kannan osuutta 41,8 miljoonalla eurolla (-9,3).

Konsernitase liiketoimintasegmenteittäin 2021

Milj. €	Mandatum Life Sijoitussidonnaiset sopimukset	Mandatum Life Muut sopimukset	Mandatum Asset Management	Eliminoinnit	Konserni
Varat					
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	2,4	25,1	0,1	0,0	27,6
Sijoituskiinteistöt	0,0	129,4	0,0	0,0	129,4
Aineettomat hyödykkeet	5,0	3,0	46,3	0,0	54,3
Sijoitukset osakkuusyrityksissä	0,0	1,3	0,0	0,0	1,3
Rahoitusvarat	0,0	4 430,3	0,9	-3,8	4 427,4
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset	10 557,6	0,0	0,0	0,0	10 557,6
Saamiset jälleenvakuutus sopimuksista	0,0	1,5	0,0	0,0	1,5
Muut varat	0,0	161,7	18,9	-23,6	157,0
Käteiset varat	0,0	876,6	41,5	0,0	918,1
Myytäväksi luokitellut varat ¹	186,1	10,3	0,0	0,0	196,4
Varat yhteensä	10 751,2	5 639,3	107,6	-27,4	16 470,6

Milj. €	Mandatum Life Sijoitussidonnaiset sopimukset	Mandatum Life Muut sopimukset	Mandatum Asset Management	Eliminoinnit	Konserni
Velat					
Velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista	0,0	3 236,4	0,0	0,0	3 236,4
Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista	10 525,5	0,0	0,0	0,0	10 525,5
Rahoitusvelat	0,0	378,5	0,0	-3,8	374,7
Laskennalliset verovelat	0,0	158,4	0,2	0,0	158,6
Muut velat	47,2	255,9	30,5	-92,7	240,9
Myytäväksi luokiteltuihin varoihin liittyvät velat	186,1	10,3	0,0	0,0	196,4
Velat yhteensä	10 758,8	4 039,5	30,8	-96,5	14 732,5
Oma pääoma					
Osakepääoma					5,0
Rahastot					1 174,2
Kertyneet voittovarot					558,9
Emoyhtiön omistajien osuus					1 738,1
Määräysvallattomien osuus					0,0
Oma pääoma yhteensä					1 738,1
Oma pääoma ja velat yhteensä					
					16 470,6

¹ Myytävät varat koskevat Baltian liiketoimintaa.

Konsernitase liiketoimintasegmenteittäin 2020

Milj. €	Mandatum Life Sijoitussidonnaiset sopimukset	Mandatum Life Muut sopimukset	Mandatum Asset Management	Eliminoinnit	Konserni
Varat					
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	2,6	27,1	0,0	0,0	29,6
Sijoituskiinteistöt	0,0	133,7	0,0	0,0	133,7
Aineettomat hyödykkeet	0,5	4,0	2,1	0,0	6,6
Sijoitukset osakkuusyrityksissä	0,0	0,6	0,0	0,0	0,6
Rahoitusvarat	0,0	4 832,1	0,0	7,0	4 839,1
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset	8 805,3	0,0	0,0	0,0	8 805,3
Saamiset jälleenvakuutus sopimuksista	0,0	1,0	0,0	0,0	1,0
Muut varat	0,2	107,4	3,7	-4,2	107,1
Käteiset varat	0,0	669,6	12,8	0,0	682,4
Varat yhteensä	8 808,5	5 775,4	18,6	2,8	14 605,4

Milj. €	Mandatum Life Sijoitussidonnaiset sopimukset	Mandatum Life Muut sopimukset	Mandatum Asset Management	Eliminoinnit	Konserni
Velat					
Velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista	0,0	3 521,1	0,0	0,0	3 521,1
Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista	8 765,2	0,0	0,0	0,0	8 765,2
Rahoitusvelat	0,0	352,4	0,0	0,0	352,4
Laskennalliset verovelat	0,0	138,8	0,0	0,0	138,8
Muut velat	46,3	175,1	5,7	19,8	246,9
Velat yhteensä	8 811,6	4 187,4	5,7	19,8	13 024,5
Oma pääoma					
Osakepääoma					40,4
Rahastot					663,1
Kertyneet voittovarot					877,5
Emoyhtiön omistajien osuus					1 580,9
Määräysvallattomien osuus					0,0
Oma pääoma yhteensä					1 580,9
Oma pääoma ja velat yhteensä					
					14 605,4

Tuloslaskelman liitetiedot

1. Vakuutusmaksut

Vakuutusmaksutulo

Milj. €	2021	2020
Vakuutusopimuksista		
Vakuutusopimukset	371,6	342,7
Jälleenvakuutusopimukset	0,1	0,3
Vakuutusmaksutulo yhteensä, brutto	371,7	342,9
Jälleenvakuuttajien osuus	-8,8	-8,2
Vakuutusmaksutulo yhteensä, netto	362,9	334,8
Sijoitusopimuksista	1004,1	716,0
Vakuutusmaksutulo yhteensä*	1 367,0	1050,8

* Vakuutusmaksuvastuun muutos esitetään liitteessä no 4, 'Vakuutus- ja sijoitusopimusvelkojen muutos'.

Vakuutusmaksutulon jakautuminen

Milj. €	2021	2020
Vakuutusopimuksista		
Vakuutusmaksutulo sopimuksista, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen osuuteen ylijäämästä	95,7	97,2
Vakuutusmaksutulo sijoitussidonnaisista vakuutusopimuksista	274,4	244,3
Vakuutusmaksutulo muista sopimuksista	1,6	1,2
Yhteensä	371,6	342,7
Jälleenvakuutusopimukset	0,1	0,3
Sijoitusopimuksista		
Maksutulo sopimuksista, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen osuuteen ylijäämästä	0,0	0,0
Maksutulo sijoitussidonnaisista sopimuksista	1 004,1	716,0
Yhteensä	1 004,1	716,0
Vakuutus- ja sijoitusopimukset yhteensä	1 375,8	1 059,0

Milj. €	2021	2020
Jälleenvakuuttajien osuus	-8,8	-8,2
Vakuutusmaksutulo yhteensä	1 367,0	1 050,8
Ensivakuutusmaksut maantieteellisen segmentin mukaisesti		
Suomi	1 350,9	1 036,9
Baltian maat	24,8	21,8
Yhteensä	1 375,7	1 058,7

Kerta- ja jatkuvat vakuutusmaksut ensivakuutuksesta

Jatkuvat vakuutusmaksut, vakuutusopimukset	258,4	247,0
Kertamaksut, vakuutusopimukset	113,3	95,7
Kertamaksut, sijoitusopimukset	1 004,1	716,0
Yhteensä	1 375,7	1 058,7

Ensivakuutuksen maksutulo vakuutuslajeittain

Maksutulo vakuutusopimuksista

Henkivakuutus		
Sijoitussidonnainen yksilöllinen henkivakuutus	128,6	106,8
Muu yksilöllinen henkivakuutus	46,2	45,2
Työntekijäin ryhmähenkivakuutus	8,2	9,7
Muu ryhmähenkivakuutus	12,7	13,6
Yhteensä	195,7	175,3
Eläkevakuutus		
Sijoitussidonnainen yksilöllinen eläkevakuutus	54,0	53,9
Muu yksilöllinen eläkevakuutus	4,6	5,6
Sijoitussidonnainen ryhmäeläkevakuutus	91,7	83,5
Muu ryhmäeläkevakuutus	25,6	24,4
Yhteensä	175,9	167,4
Yhteensä	371,6	342,7

Milj. €	2021	2020
Maksutulo sijoitussopimuksista		
Kapitalisaatiosopimukset		
Sijoitussidonnainen kapitalisaatiosopimus	1 004,1	716,0
Muu kapitalisaatiosopimus	0,0	0,0
Yhteensä	1 004,1	716,0
Maksutulo vakuutus- ja sijoitussopimuksista yhteensä	1 375,7	1 058,7

2. Sijoitustoiminnan nettotuotot

Milj. €	2021	2020
Rahoitusvaroista		
Johdannaissopimuksista		
Voitot/tappiot	-39,6	26,2
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevista sijoituksista		
Saamistodistukset		
Korkotuotot	26,2	8,1
Voitot/tappiot	24,6	7,7
Osakkeet		
Voitot/tappiot	1 297,2	316,3
Osinkotuotot	75,8	49,4
Lainat ja muut saamiset		
Korkotuotot	-1,8	-2,4
Muut rahoitusvarat		
Voitot/tappiot	1,9	13,5
Muut varat		
Voitot/tappiot	1,2	4,3
Yhteensä	1 425,0	396,9
Lainoista ja muista saamisista		
Korkotuotot	3,4	2,4
Voitot/tappiot	3,2	-4,1
Yhteensä	6,6	-1,7

Milj. €	2021	2020
Myytävässä olevista rahoitusvaroista		
Saamistodistukset		
Korkotuotot	69,3	72,4
Voitot/tappiot	23,7	-1,8
Arvon alentumistappiot	-3,9	3,9
Osakkeet		
Voitot/tappiot	204,1	121,9
Arvon alentumistappiot	-7,7	-90,4
Osinkotuotot	107,8	49,9
Yhteensä	393,2	155,9
Yhteensä rahoitusvaroista	1 785,2	577,3
Muista varoista		
Sijoituskiinteistöt	0,3	0,0
Voitot/tappiot	-8,6	-2,2
Arvon alentumistappiot	2,5	2,6
Muut		
Yhteensä muista varoista	-5,8	0,3
Palkkiotuotot, netto		
Omaisuu denhoito	-24,0	-14,1
Palkkiotuotot	31,8	23,1
Yhteensä	7,8	9,0
Sijoitustoiminnan nettotuotot yhteensä	1 787,2	586,7

Sijoitustoiminnan nettotuotot yhteensä

Voitot/tappiot myytävissä olevista rahoitusvaroista sisältävät 253,8 miljoonaa euroa (94,2) käyvän arvon rahastosta tilikauden tulokseen kirjattua arvostusta.

Muut tuotot ja kulut muodostuvat kiinteistösijoitusten vuokrista, hoitovastikkeista ja poistoista.

Kaikki sijoituksista aiheutuvat tuotot ja kulut sisältyvät sijoitustoiminnan nettotuottoihin. Voitot/tappiot sisältävät myyntivoitot ja -tappiot sekä realisoituneet että realisoitumattomat arvostuserot sekä kurssivoitot ja -tappiot.

Myytävissä olevien rahoitusvarojen realisoitumattomat arvostuserot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään käyvän arvon rahastossa omassa pääomassa.

Käyvän arvon rahaston muutokset on eritelty oman pääoman muutoslaskelmassa.

3. Korvaukset

Korvaukset sisältävät kaikki vakuutus- ja sijoitussopimusten korvaukset.

Mij. €	Maksetut korvaukset		Korvausvastuun muutos		Korvauskulut	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Vakuutusopimukset						
Henkivakuutus						
Vakuutukset, jotka ovat oikeutettuja harkinnanvaraiseen voitonjakoon	-29,6	-33,2	5,0	1,7	-24,6	-31,5
Muut vakuutukset	-0,2	-0,1	0,0	0,0	-0,2	-0,1
Sijoitussidonnaiset vakuutukset	-145,2	-185,6	0,2	1,4	-145,0	-184,2
Yhteensä	-175,0	-218,9	5,1	3,1	-169,8	-215,8
Eläkevakuutus						
Vakuutukset, jotka ovat oikeutettuja harkinnanvaraiseen voitonjakoon	-342,9	-370,8	175,5	137,0	-167,4	-233,8
Sijoitussidonnaiset vakuutukset	-62,4	-43,0	-210,8	-112,4	-273,2	-155,4
Yhteensä	-405,3	-413,8	-35,3	24,5	-440,6	-389,2
Jälleenvakuutus						
	-0,2	-0,5	0,3	1,4	0,0	0,9
Yhteensä	-580,5	-633,2	-29,9	29,0	-610,4	-604,2
Jälleenvakuuttajien osuus	1,4	1,5	0,5	0,3	1,9	1,8
Vakuutusopimukset yhteensä	-579,1	-631,7	-29,4	29,3	-608,5	-602,4
Sijoitussopimukset						
Kapitalisaatiosopimukset						
Vakuutukset, jotka ovat oikeutettuja harkinnanvaraiseen voitonjakoon	0,0	-0,1	-	-	0,0	-0,1
Sijoitussidonnaiset vakuutukset	-518,5	-486,6	-	-	-518,5	-486,6
Yhteensä	-518,5	-486,7	-	-	-518,5	-486,7
Korvaukset yhteensä	-1 097,6	-1 118,4	-29,4	29,3	-1 127,0	-1 089,1

Maksetut korvaukset korvauslajeittain

Milj. €	2021	2020
Vakuutus sopimukset		
Henkivakuutus		
Takaisinostot	-2,6	-3,6
Kuolemantapauskorvaukset	-12,3	-14,2
Säästösummien takaisinmaksut	-3,6	-5,1
Vahingon selvittelykulut	-1,6	0,0
Muut	-9,6	-10,4
Yhteensä	-29,8	-33,2
Sijoitussidonnainen henkivakuutus		
Takaisinostot	-92,8	-127,2
Kuolemantapauskorvaukset	-47,0	-48,7
Säästösummien takaisinmaksut	-5,3	-9,7
Yhteensä	-145,2	-185,6
Eläkevakuutus		
Maksetut eläkkeet	-337,2	-363,8
Takaisinostot	-1,1	-0,6
Kuolemantapauskorvaukset	-4,7	-6,4
Yhteensä	-342,9	-370,8

Milj. €	2021	2020
Sijoitussidonnainen eläkevakuutus		
Maksetut eläkkeet	-45,0	-31,1
Takaisinostot	-8,7	-6,8
Kuolemantapauskorvaukset	-8,7	-5,2
Yhteensä	-62,4	-43,0
Jälleenvakuutus sopimukset	-0,2	-0,5
Yhteensä	-580,5	-633,1
Jälleenvakuuttajien osuus	1,4	1,5
Vakuutus sopimukset yhteensä	-579,1	-631,6
Sijoitus sopimukset		
Kapitalisaatiosopimukset		
Takaisinostot	0,0	-0,1
Yhteensä	0,0	-0,1
Sijoitus sopimukset		
Sijoitussidonnaiset kapitalisaatiosopimukset		
Takaisinostot	-518,5	-486,5
Säästösummien takaisinmaksut	-0,1	-0,1
Yhteensä	-518,5	-486,6
Sijoitus sopimukset yhteensä	-518,5	-486,7
Maksetut korvaukset, brutto	-1 099,0	-1 119,8
Maksetut korvaukset, netto	-1 097,6	-1 118,4

4. Vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos

Milj. €	2021	2020
Vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos		
Vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos		
Henkivakuutus		
Sopimukset, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen voitonjakoon	0,0	9,6
Muut sopimukset	-0,1	0,2
Sijoitussidonnaiset sopimukset	-224,2	-8,8
Yhteensä	-224,3	1,0
Eläkevakuutus		
Sopimukset, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen voitonjakoon	95,6	255,8
Sijoitussidonnaiset sopimukset	-302,1	-173,5
Yhteensä	-206,5	82,3
Yhteensä	-430,8	83,3
Jälleenvakuuttajien osuus	0,5	-0,2
Vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos yhteensä, netto	-430,3	83,6

Milj. €	2021	2020
Sijoitussopimusvelkojen muutos		
Kapitalisaatiosopimusvelkojen muutos		
Sopimukset, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen voitonjakoon	-2,0	-1,0
Sijoitussidonnaiset sopimukset	-1 209,3	-354,8
Sijoitussopimusvelkojen muutos yhteensä	-1 211,3	-355,8
Vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos yhteensä, brutto	-1 642,1	-272,5

5. Henkilöstökulut

Milj. €	2021	2020
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-49,0	-43,4
Käteisvaroina toteutetut osakeperusteiset maksut	-4,9	-0,3
Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt	-7,9	-6,5
Muut henkilösivukulut	-3,5	-2,8
Yhteensä	-65,4	-53,0

Lisätiedot osakeperusteisista maksuista esitetään liitetiedossa 32 Kannustinjärjestelmät.

6. Liiketoiminnan muut kulut

Milj. €	2021	2020
Tietohallintokulut	-24,5	-25,7
Muut henkilöstökulut	-1,8	-1,2
Markkinointikulut	-4,1	-4,5
Poistot	-4,7	-4,1
Vuokrat	-1,7	-2,3
Ensivakuutuksen palkkiot	-4,1	-2,2
Tulevan jälleenvakuutuksen palkkiot	0,0	-0,6
Annetun jälleenvakuutuksen palkkiot	5,8	5,4
Komissiot	-28,3	-25,1
Työntekijäin ryhmähenkivakuutuksen kulut	-1,9	-2,2
Vieraat konsulttipalkkiot	-1,3	-0,9
Muut	-33,0	-19,0
Yhteensä	-99,6	-82,3

Erä Muut sisältää muun muassa kulut viestinnästä, ulkopuolisista palveluista sekä muista hallintokuluista.

Toimintokohtaiset kulut

Milj. €	2021	2020
Vakuutus- ja sijoitussopimusten hankintamenot		
Ensivakuutuksen palkkiot	-4,1	-2,2
Tulevan jälleenvakuutuksen palkkiot ja voitto-osuudet	0,0	-0,6
Muut hankintamenot	-20,8	-23,6
Vakuutus- ja sijoitussopimusten hoitokulut	-84,1	-65,9
Hallintokulut	-12,7	-15,2
Menevän jälleenvakuutuksen palkkiot ja voitto-osuudet	5,8	5,4
Sijoitustoiminnan hoitokulut	0,8	-0,4
Korvaustoiminnan hoitokulut	-6,1	-6,1
Liiketoiminnan muut kulut	-43,7	-26,7
Yhteensä	-165,0	-135,3

7. Rahoitusvarat ja -velat

Taulukko sisältää taseen Rahoitusvarat lukuunottamatta sijoitussidonnaisiin sopimuksiin liittyviä rahoitusvaroja.

Rahoitusvarat ja -velat on luokiteltu IAS 39.9:n mukaisiin kategorioihin. Taulukossa on esitetty myös rahoitusvaroihin ja -velkoihin liittyvät korkotuotot ja -kulut, tuloslaskelmaan kirjatut realisoituneet ja realisoitumattomat voitot ja tappiot, arvonalentumistappiot sekä osinkotuotot.

Siirtyviä korkosaamisia ja siirtyviä korkovelkoja ei ole sisällytetty rahoitusvaroihin ja -velkoihin. Siirtyvät korkosaamiset olivat 21,6 miljoonaa euroa (23,7) ja siirtyvät korkovelat 1,9 miljoonaa euroa (1,9).

Milj. €	2021				
	Kp-arvo	Korkotuotot/ Korkokulut	Voitot/ tappiot	Arvonal. tappiot	Osinko- tuotot
RAHOITUSVARAT					
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat					
Johdannaissopimukset	3,7	-6,5	-33,1		
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyt rahoitusvarat	0,2				
Lainat ja muut saamiset	85,5	3,4	5,8	-8,6	
Myytävässä olevat rahoitusvarat	4 348,5	69,3	227,8	-11,6	107,8
Rahoitusvarat yhteensä	4 437,8	66,2	200,4	-20,2	107,8

Milj. €	2021				
	Kp-arvo	Korkotuotot/ Korkokulut	Voitot/ tappiot	Arvonal. tappiot	Osinko- tuotot
RAHOITUSVELAT					
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat					
Johdannaissopimukset	29,0	-	-	-	-
Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat	345,6	-13,3	-	-	-
Rahoitusvelat yhteensä	374,7	-13,3	-	-	-

Milj. €	2020				
	Kp-arvo	Korkotuotot/ Korkokulut	Voitot/ tappiot	Arvonal. tappiot	Osinko- tuotot
RAHOITUSVARAT					
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat					
Johdannaissopimukset	24,5	-11,8	38,0	-	-
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyt rahoitusvarat	-	-	-	-	-
Lainat ja muut saamiset	58,5	2,4	-1,5	-2,2	-
Myytavissä olevat rahoitusvarat	4 756,0	72,4	120,1	-86,4	49,9
Rahoitusvarat yhteensä	4 839,1	62,9	156,6	-88,7	49,9

Milj. €	2020				
	Kp-arvo	Korkotuotot/ Korkokulut	Voitot/ tappiot	Arvonal. tappiot	Osinko- tuotot
RAHOITUSVELAT					
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat					
Johdannaissopimukset	3,2	-	-	-	-
Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat	349,2	-12,2	-	-	-
Rahoitusvelat yhteensä	352,4	-12,2	-	-	-

Taseen liitetiedot

8. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Milj. €	2021				2020			
	Käyttöoikeus-omaisuuserät*	Maa-alueet ja rakennukset	Koneet ja kalusto	Yhteensä	Käyttöoikeus-omaisuuserät*	Maa-alueet ja rakennukset	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.	24,0	2,0	3,6	29,6	11,0	2,9	2,1	14,3
Lisäykset	0,0	0,0	0,2	0,2	-1,7	0,0	1,1	25,7
Vähennykset	0,0	0,0	0,0	0,0	-9,3	0,0	0,0	-9,3
Poistot	-1,6	0,0	-0,5	-2,2	-0,5	0,0	-0,5	-1,1
Kirjanpitoarvo 31.12.	22,4	2,0	3,3	27,6	24,0	2,9	2,7	29,6
31.12.								
Hankintameno	26,3	2,9	11,9	41,0	26,3	2,9	11,7	40,8
Kertyneet poistot	-3,9	-0,9	-8,6	-13,4	-2,2	-0,8	-8,1	-11,2
Kirjanpitoarvo 31.12.	22,4	2,0	3,3	27,6	24,0	2,0	3,6	29,6

Tase-erä koneet ja kalusto sisältää laitteet ja toimistokalusteet.

* Konserni on vuokralleottajana useissa vuokrasopimuksissa, jotka koskevat toimistotiloja, autoja sekä toimistolaitteita. Käyttöoikeusomaisuuserät sisältävät konsernin toimitilavuokrasopimukset.

Konserni vuokraa pääsääntöisesti tilat omaan käyttöön. Vuokrasopimusajat vaihtelevat 2–5 vuoden välillä. Useimmat sopimukset sisältävät mahdollisuuden uusia sopimusvuokra-ajan päättyessä.

Vuokramaksut ovat yleisesti sidottuja kuluttajahintaindeksin muutoksiin.

Liitteessä 28 Muut velat on annettu laajemmin lisätietoa konsernin vuokrasopimuksista.

9. Sijoituskiinteistöt

Milj. €	2021	2020
1.1.		
Hankintameno	238,4	237,5
Kertyneet poistot	-70,9	-67,5
Kertyneet arvonalentumiset	-33,9	-33,9
Kirjanpitoarvo 1.1.	133,7	136,1
Kirjanpitoarvo 1.1.	133,7	136,1
Lisäykset	7,8	3,1
Vähennykset	-0,1	-2,3
Poistot	-3,4	-3,3
Arvonalentumistappiot	-8,6	0,0
Kirjanpitoarvo 31.12.	129,4	133,7
31.12.		
Hankintameno	246,1	238,4
Kertyneet poistot	-74,3	-70,9
Kertyneet arvonalentumiset	-42,4	-33,9
Kirjanpitoarvo 31.12.	129,4	133,7
Vuokratuotot sijoituskiinteistöistä	14,7	15,9
Sijoitusomaisuuteen sisältyvät muulla sopimuksella vuokralle annetut kiinteistöt		
Ei-purettavissa olevat vähimmäisvuokrat		
Yhden vuoden kuluessa	7,3	7,9
Yli yhden vuoden ja enintään viiden vuoden kuluttua	10,0	12,8
Yli viiden vuoden kuluttua	0,8	0,7
Yhteensä	18,1	21,3
Kaudella tuloutetut muuttuvat vuokrat yhteensä	0,0	0,1

Milj. €	2021	2020
Kiinteistökulut		
Välittömät hoitokulut kiinteistöistä, jotka ovat kerryttäneet vuokratuottoa kaudella	-6,5	-6,6
Välittömät hoitokulut kiinteistöistä, jotka eivät ole kerryttäneet vuokratuottoa kaudella	-2,3	-2,3
Yhteensä	-8,8	-8,9
Sijoituskiinteistöjen käypä arvo 31.12.	176,7	170,7

Sijoituskiinteistöjen käyvät arvot on arvioitu kokonaisuudessaan itse markkinoilta saadun vertailuaineiston perusteella.

Sijoituskiinteistöjen tilat vuokrataan markkinaehtoisilla, peruuttamattomilla vuokrasopimuksilla. Vuokrasopimusten pituudet vaihtelevat toistaiseksi voimassa olevista monivuotisiin sopimuksiin.

10. Aineettomat hyödykkeet

Milj. €	2021	2020
1.1.		
Hankintameno	58,1	54,3
Kertyneet poistot	-51,5	-45,3
Kirjanpitoarvo 1.1.	6,6	8,9
Kirjanpitoarvo 1.1.	6,6	8,9
Lisäykset	50,3	3,8
Vähennykset	-0,1	
Poistot	-2,5	-6,2
Kirjanpitoarvo 31.12.	54,3	6,6
31.12.		
Hankintameno	108,4	58,1
Kertyneet poistot	-54,0	-51,5
Kirjanpitoarvo 31.12.	54,4	6,6

Suurin aineettomien erä on Liikearvo, 41,4 (0,0) miljoonaa euroa. Liikearvon kasvu vuonna 2021 johtuu Sammon ja Mandatumin omaisuudenhoidon toimintojen yhdistämisestä sekä Trevian Rahastot AIFM Oy:n osakekannan kaupasta. Liikearvosta on suoritettu arvonalentumistestaus. Testauksen lopputulos osoittaa, että omaisuuserän arvonalentumista ei ole kaudella tapahtunut.

Keskeneräisten projektien osuus on 2,4 (0,0) miljoonaa euroa.

Loppuosa aineettomista oikeuksista koostuu asiakaskannoista sekä vähäisemmässä määrin järjestelmähankinnoista.

Poistot ja arvonalentumiset sisältyvät tuloslaskelman erään Liiketoiminnan muut kulut.

11. Sijoitukset osakkuusyhtiöissä

Pääomaosuusmenetelmällä yhdistellyt osakkuusyhtiöt 31.12.2021

Milj. €	Kirjanpito-arvo	Käypä arvo	Omistus-osuus %	Varat / Velat	Liikevaihto	Voitto/tappio
Precast Holding Oy	2,6	2,6	20,4	42,2/37,0	66,4	2,4

Pääomaosuusmenetelmällä yhdistellyt osakkuusyhtiöt 31.12.2020

Milj. €	Kirjanpito-arvo	Käypä arvo	Omistus-osuus %	Varat / Velat	Liikevaihto	Voitto/tappio
Precast Holding Oy	2,6	2,6	20,4	48,5/45,9	55,5	-0,2

Muutokset sijoituksissa osakkuusyhtiöihin

Milj. €	2021	2020
Osuudet 1.1.	0,6	2,5
Muutos	0,1	-1,9
Osuus kauden tuloksesta	0,6	0,0
Osuudet 31.12.	1,3	0,6

12. Rahoitusvarat

Konsernin rahoitusvarat koostuvat sijoituksista johdannaissopimuksiin, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyistä rahoitusvaroista, lainoista ja muista saamisista sekä myytävissä olevista rahoitusvaroista. Johdannaissopimuksia konsernissa voidaan tehdä sekä kaupankäynti- että suojaamistarkoituksessa. Käytettäviä instrumentteja ovat valuutta-, korko- ja osakejohdannaiset. Tilikaudella on sovellettu käyvän arvon suojausta.

Milj. €	2021	2020
Johdannaissopimukset	3,7	24,5
Lainat ja muut saamiset	85,5	58,5
Myytävissä olevat rahoitusvarat	4 348,5	4 756,0
Yhteensä	4 437,8	4 839,1

Johdannaissopimukset

Milj. €	2021 Käypä arvo			2020 Käypä arvo		
	Kohde-et. nimell.arvo	Saamiset	Velat	Kohde-et. nimell.arvo	Saamiset	Velat
Valuuttajohdannaiset						
Valuuttatermiinit	771,1	3,7	16,6	708,2	12,1	3,2
Yhteensä	771,1	3,7	16,6	708,2	12,1	3,2
Yhteensä	771,1	3,7	16,6	708,2	12,1	3,2
Suojaavat johdannaissopimukset						
Käypää arvoa suojaavat						
Valuuttatermiinit	422,9		12,4	345,0	12,4	0,0
Yhteensä	422,9	0,0	12,4	345,0	12,4	0,0
Suojaamistarkoituksessa pidettävät johdannaissopimukset yhteensä	422,9	0,0	12,4	345,0	12,4	0,0
Johdannaissopimukset yhteensä	1 194,1	3,7	29,0	1 053,2	24,5	3,2

Käyvän arvon suojaus

Käyvän arvon suojausta käytetään suojaamaan osaa myytävissä olevien rahoitusvarojen valuuttariskistä. Suojaussuhteen ulkopuolelle on jätetty termiinisopimusten korkoelementti.

Käyvän arvon suojausiksi luokiteltujen valuuttajohdannaisten nettotulos oli -32 (31) miljoonaa euroa. Suojattavasta riskistä johtuva nettotulos myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon suojauksesta oli 32 (-31) miljoonaa euroa.

Muut rahoitusvarat

Milj. €	2021	2020
Myytavissä olevat rahoitusvarat		
Saamistodistukset	2 395,03	2 728,6
Osakkeet ja osuudet	1 953,51	2 027,5
Yhteensä	4 348,5	4 756,0
Lainat ja muut saamiset	85,5	58,5
Rahoitusvarat yhteensä	4 437,8	4 814,5

Myytavissä olevat arvopaperit sisältävät arvonalentumistappioita 8 miljoonaa euroa (90).

13. Käyvät arvot

Milj. €	2021		2020		Käyvän arvon muutos
	Käypä arvo	Kirjanpito-arvo	Käypä arvo	Kirjanpito-arvo	
Rahoitusvarat					
Rahoitusvarat	4 437,8	4 437,8	4 839,1	4 839,1	-401,3
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset	10 743,7	10 743,7	8 805,3	8 805,3	1 938,4
Muut varat	38,9	38,9	40,3	40,3	-1,4
Käteiset varat	918,1	918,1	682,4	682,4	235,7
Yhteensä	16 138,5	16 138,5	14 367,1	14 367,1	1 771,3
Rahoitusvelat					
Rahoitusvelat	378,5	378,5	352,4	352,4	26,1
Muut velat	240,9	240,9	246,9	246,9	-6,0
Yhteensä	619,4	619,4	599,4	599,4	20,0

Taulukossa esitetään rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot ja kirjanpitoarvot tase-erittäin sisältäen myös myytäväksi luokitellut varat. Käypien arvojen arviointiperiaatteet esitetään tilinpäätösperiaatteissa.

Alustavien analyysien mukaan konsernilla ei ole IFRS 9 -standardin mukaisesti hankintamenoa tai laajan tuloksen kautta arvostettavia rahoitusvaroja, joista arvioitaisiin odotettavissa olevia luottotappioita. Lopullinen luokittelu voi poiketa tästä arvioista kun IFRS 9 -standardi otetaan käyttöön 1.1.2023.

Sijoitusarvopapereiden käypä arvo määritellään käyttäen toimivilla markkinoilla noteerattuja markkinahintoja. Jos noteerattua hintaa aktiivisilta markkinoilta ei ole saatavissa, käypä arvo arvioidaan diskontattujen rahavirtojen perusteella. Diskonttokorko saadaan markkinoilta saatavalta korkokäyrältä.

Johdannaissovimusten käypä arvo määritellään käyttäen toimivilla markkinoilla noteerattuja markkinahintoja, rahavirtojen diskonttausmenetelmää tai optiohinnoittelumalleja.

Lainojen ja muiden vastaavien rahoitusinstrumenttien, joilla ei ole hintanoteerausta toimivilla markkinoilla, käypä arvo määritellään diskontattujen rahavirtojen perusteella käyttäen markkinoilla noteerattavia korkoja. Markkinoilta saatavaa korkokäyrää oikaistaan rahoitusinstrumenttien muiden osatekijöiden, esimerkiksi luottoriskin perusteella.

Lyhytaikaisten korottomien saamisten ja velkojen käypänä arvona käytetään kirjanpitoarvoa.

Käyvät arvot ovat niin sanotusti puhtaita arvoja, joissa ei ole mukana siirtyvien korkojen osuutta.

14. Käypien arvojen määrittäminen ja hierarkia

Suurin osa konsernin rahoitusinstrumenteista arvostetaan käypään arvoon. Näiden arvostus perustuu joko julkisiin hintanoteerauksiin tai arvostuksiin, jotka perustuvat saatavilla olevaan markkinainformaatioon. Mikäli näitä ei ole ollut käytettävissä, pienelle osalle instrumenteista arvo on määritetty muita menetelmiä käyttäen.

Käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit on liitetiedoissa ryhmitelty kolmeen hierarkiatasoon perustuen muun muassa siihen, ovatko markkinat, joilla instrumentilla käydään kauppaa, toimivat tai ovatko arvostustekniikoissa käytettävät syöttötiedot objektiivisesti todennettavissa.

Tasolla 1 instrumentin arvostus perustuu toimivilla markkinoilla noteerattuun hintaan, jota käytetään täysin samanlaisten rahoitusvarojen tai -velkojen arvostuksessa.

Tasolla 2 instrumentin arvostuksessa käytetään syöttötietoina lisäksi muita todennettavissa olevia kuin toimivilla markkinoilla noteerattuja hintoja joko suoraan tai niistä johdettuna käyttäen arvostustekniikoita.

Tasolla 3 arvostus perustuu muihin kuin todennettavissa oleviin markkinahintoihin.

Rahoitusvarat 31.12.2021

Milj. €	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Johdannaissopimukset				
Valuuttajohdannaiset	0,0	3,75	0,0	3,7
Yhteensä	0,0	3,7	0,0	3,7
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät rahoitusvarat				
Osakkeet ja osuudet	703,23	2,36	20,14	725,7
Saamistodistukset	78,49	816,95	60,51	956,0
Rahastot	5 804,63	707,02	2 064,85	8576,5
Johdannaissopimukset	-	11,43	-	11,4
Muut varat	-	474,10	-	474,1
Yhteensä	6 586,3	2 011,9	2 145,5	10 743,7
Myytavissä olevat rahoitusvarat				
Osakkeet ja osuudet	773,4	-	28,8	802,1
Saamistodistukset	1 647,1	716,0	32,0	2395,0
Muut varat	438,3	22,9	690,2	1151,4
Yhteensä	2 858,7	739,0	750,9	4 348,5
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat yhteensä	9 445,0	2 754,6	2 896,4	15 096,0
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat rahoitusvarat				
Muut varat				
Lainat ja muut saamiset	-	-	85,5	85,5
Yhteensä	0,0	0,0	85,5	85,5
RAHOITUSVARAT YHTEENSÄ	9 445,0	2 754,6	2 981,9	15 181,5

Rahoitusvelat 31.12.2021

Milj. €	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Johdannaissopimukset				
Valuuttajohdannaiset	-	29,0	-	29,0
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvelat yhteensä	0,0	29,0	0,0	29,0
Velat, joilla on huonompi etuoikeus				
Pääomalainat	-	356,8	-	356,8
Muut rahoitusvelat yhteensä	0,0	356,8	0,0	356,8
RAHOITUSVELAT YHTEENSÄ	0,0	385,8	0,0	385,8

Rahoitusvarat 31.12.2020

Milj. €	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Johdannaissopimukset				
Valuuttajohdannaiset	-	24,5	-	24,5
Yhteensä	0,0	24,5	0,0	24,5
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät rahoitusvarat				
Osakkeet ja osuudet	556,4	2,6	18,2	577,3
Saamistodistukset	58,7	763,8	19,3	841,7
Rahastot	5 087,2	632,3	1 296,8	7 016,3
Johdannaissopimukset	-	16,9	-	16,9
Yhteensä	5 702,3	1 415,7	1 334,3	8 452,3
Myytavissä olevat rahoitusvarat				
Osakkeet ja osuudet	878,5	-	31,3	909,8
Saamistodistukset	1 960,2	745,2	23,1	2 728,6
Muut varat	442,0	18,0	657,7	1 117,7
Yhteensä	3 280,6	763,3	712,1	4 756,0
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat yhteensä	8 983,0	2 203,5	2 046,4	13 232,8
Muut varat	-	411,5	-	411,5
RAHOITUSVARAT YHTEENSÄ	8 983,0	2 615,0	2 046,4	13 644,4

Rahoitusvelat 31.12.2020

Milj. €	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Johdannaissopimukset				
Valuuttajohdannaiset	-	3,2	-	3,2
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvelat yhteensä	-	3,2	-	3,2
Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat	-	356,4	-	356,4
RAHOITUSVELAT YHTEENSÄ	0,0	359,6	0,0	359,6

Käypien arvojen herkkyyshanalyysi

Kaikkien muiden valuuttojen 10 prosenttiyksikön lasku kotivaluuttaa (EUR) vastaan lisäisi tulosta 32 miljoonaa euroa ja vähentäisi omaa pääomaa 45 miljoonaa euroa.

Konsernin rahoitusvarojen ja -velkojen käypien arvojen herkkyyshanalyysi eri markkinariskikenaarioissa on esitetty alla. Vaikutukset kuvaavat yksittäisessä markkinamuuttujassa tapahtuvan yhtäkkisen muutoksen vaikutusta instrumenttien käypään arvoon 31.12.2021.

Herkkyysharkastelut sisältävät johdannaissopimusten vaikutukset. Kaikki herkkyyshanalyysit on laskettu ennen veroja ja ainoastaan laskuperustekorolliselle kannalle.

Milj. €	Korko		Osake	Muut
	1 % tasoliike alas	1 % tasoliike ylös	20 % alas	sijoitukset 20 % alas
Vaikutus tulokseen	0	0	0	0
Vaikutus suoraan omaan pääomaan	84	-65	-247	-154
Kokonaisvaikutus	84	-65	-247	-154

15. Tason 3 käypään arvoon arvostettavien rahoitusvarojen muutokset

Rahoitusvarat 2021

Milj. €	1.1.	Tulokseen kirjatut voitot/ tappiot yht.	Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut voitot/ tappiot yht.	Ostot	Myynnit	Toteuttamiset	Siirrot tasolta 1 ja 2	Siirrot tasolle 1 ja 2	31.12.	Kaudelle kirjatut voitot/tappiot rahoitus- varoista
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät rahoitusvarat										
Osakkeet ja osuudet	18,2	3,9	0,0	1,6	-3,5	0,0	0,0	0,0	20,1	2,8
Saamistodistukset	19,3	1,4	0,0	80,3	-40,4	0,0	0,0	0,0	60,5	1,3
Rahastot	1 296,8	477,9	0,0	635,9	-345,7	0,0	0,0	0,0	2 064,8	480,6
Yhteensä	1 334,3	483,1	0,0	717,8	-389,7	0,0	0,0	0,0	2 145,5	484,8
Myytavissä olevat rahoitusvarat										
Osakkeet ja osuudet	31,3	0,0	3,9	0,3	0,0	0,0	0,0	-6,8	28,8	3,9
Saamistodistukset	23,1	2,8	0,6	66,9	-61,4	0,0	0,0	0,0	32,0	0,7
Rahastot	657,7	17,8	132,2	95,4	-212,8	0,0	0,0	0,0	690,2	147,4
Yhteensä	712,1	20,6	136,7	162,6	-274,3	0,0	0,0	-6,8	750,9	152,0
Käypään arvoon arvostettavat yhteensä	2 046,4	503,7	136,7	880,3	-664,0	0,0	0,0	-6,8	2 896,4	636,8

Milj. €	Kokonaisvoitot/ - tappiot	Käyvän arvon muutokset	Yhteensä
Tuloslaskelmaan kirjatut tilikauden voitot tai tappiot tilikauden lopun taseeseen sisällyvistä varoista	500,1	136,7	636,8

Rahoitusvelat 2021

Ei raportoitavaa.

Rahoitusvarat 2020

Milj. €	1.1.	Tulokseen kirjatut voitot/ tappiot yht.	Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut voitot/ tappiot yht.	Ostot	Myynnit	Toteuttamiset	Siirrot tasolta 1 ja 2	Siirrot tasolle 1 ja 2	31.12.	Kaudelle kirjatut voitot/tappiot rahoitus- varoista
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät rahoitusvarat										
Osakkeet ja osuudet	18,2	0,0	0,0	5,7	-4,6	0,0	0,0	-1,0	18,2	-1,6
Saamistodistukset	20,7	0,0	0,0	14,1	-15,5	0,0	0,0	0,0	19,3	0,0
Rahastot	1 000,5	-29,5	0,0	473,5	-147,7	0,0	0,0	0,0	1 296,8	-29,3
Yhteensä	1 039,4	-29,6	0,0	493,3	-167,8	0,0	0,0	-1,0	1 334,3	-31,0
Myytävissä olevat rahoitusvarat										
Osakkeet ja osuudet	63,8	-2,5	5,7	0,6	-30,1	0,0	0,0	-6,1	31,3	2,1
Saamistodistukset	60,5	0,1	-0,1	170,3	-160,8	0,0	0,0	-46,9	23,1	0,0
Rahastot	633,5	-39,6	-6,9	148,8	-78,1	0,0	0,0	0,0	657,7	-45,1
Yhteensä	757,7	-42,0	-1,3	319,7	-269,0	0,0	0,0	-52,9	712,1	-43,0
Käypään arvoon arvostettavat yhteensä	1 797,1	-71,6	-1,3	813,0	-436,8	0,0	0,0	-53,9	2 046,4	-74,0

Milj. €	Kokonaisvoitot/ - tappiot	Käyvän arvon muutokset	Yhteensä
Tuloslaskelmaan kirjatut tilikauden voitot tai tappiot tilikauden lopun taseeseen sisällytyistä varoista	-72,7	-1,3	-74,0

Rahoitusvelat 2020

Ei raportoitavaa.

16. Tason 3 käypään arvoon arvostettavien rahoitusvarojen herkkyyshanalyysi

Milj. €	2021		2020	
	Kirjanpito-arvo	Jokseenkin mahdollisten muutosten vaikutus (+/-)	Kirjanpito-arvo	Jokseenkin mahdollisten muutosten vaikutus (+/-)
Rahoitusvarat				
Sijoitussidonnaisiin vakuutus- ja sijoitussopimuksiin liittyvät				
Osakkeet ja osuudet	20,1	-	18,2	-
Rahoitusmarkkinavälineet	60,5	-	19,3	-
Rahastot	2 064,8	-	1 296,8	-
Yhteensä	2 145,5	-	1 334,3	-
Myytävissä olevat rahoitusvarat				
Osakkeet ja osuudet	28,8	-5,8	31,3	-6,3
Rahoitusmarkkinavälineet	32,0	-0,3	23,1	-0,5
Rahastot	690,2	-138,0	657,7	-131,5
Yhteensä	750,9	-144,1	712,1	-138,3
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat yhteensä	2 896,4	-144,1	2 046,4	-138,3

Korkoinstrumenttien osalta rahoitusvarojen arvoa on testattu olettamalla korkotason nousevan 1 prosenttiyksiköllä kaikissa maturiteeteissa. Muiden omaisuuslajien osalta on oletettu hintojen laskevan 20 prosenttia. Konserni ei kanna sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyviä sijoitusriskejä, joten niiden osalta vaikutuksia ei ole esitetty. Edellä esitettyjen vaihtoehtoisten oletusten perusteella mahdollinen korkotason muutos aiheuttaisi saamistodistusten osalta 0,3 miljoonan euron (0,5) ja muiden instrumenttien mahdollinen hinnan alentuminen 143,8 miljoonan euron (137,8) arvostustappion konsernin muussa laajassa tuloksessa. Jokseenkin mahdollinen tulosvaikutus olisi näin konsernin omaan pääomaan suhteutettuna 8,3 prosenttia (8,7).

17. Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset

Milj. €	2021	2020
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Saamistodistukset	956,0	841,7
Osakkeet ja osuudet	9 082,7	7 593,6
Yhteensä	10 038,6	8 435,3
Lainat ja muut saamiset	693,6	353,0
Muut rahoitusvarat	11,4	16,9
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset yhteensä	10 743,7	8 805,3
Yhteensä	10 743,7	8 805,3

Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevien osakkeiden ja osuuksien alkuperäinen hankintameno on 6 954 miljoonaa euroa (6 347) ja saamistodistusten 1 009 miljoonaa euroa (850).

18. Laskennalliset verosaamiset ja verovelat

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2021 aikana

Milj. €	1.1.	Laajaan tulokseen kirjatut erät	Omaan pääomaan kirjatut erät	31.12.
Laskennalliset verosaamiset				
Vahvistetut tappiot	0,1			0,1
Käyvän arvon muutokset	0,0			0,0
Varjolaskenta	5,8		-1,1	4,7
Muut vähennyskelpoiset tilapäiset erot	0,6	5,5		6,1
Yhteensä	6,5	5,5	-1,1	10,9
Laskennallisten verojen netotus				-10,9
Laskennalliset verosaamiset yhteensä				0,0
Laskennalliset verovelat				
Varaukset ja tilinpäätössiirrot	1,5	0,0		1,4
Käyvän arvon muutokset	138,0	-0,1	25,2	163,2
Varjolaskenta	5,8		-1,1	4,7
Muut erot	0,0	0,1	0,1	0,2
Yhteensä	145,3	-0,2	24,2	169,5
Laskennallisten verojen netotus				10,9
Laskennalliset verovelat yhteensä				158,6

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2020 aikana

Milj. €	1.1.	Laajaan tulokseen kirjatut erät	Omaan pääomaan kirjatut erät	31.12.
Laskennalliset verosaamiset				
Vahvistetut tappiot	0,1			0,1
Käyvän arvon muutokset	0,0			0,0
Varjolaskenta	5,9		-0,2	5,8
Muut vähennyskelpoiset tilapäiset erot	3,0	-2,3		0,6
Yhteensä	9,0	-2,3	-0,2	6,5
Laskennallisten verojen netotus				-6,5
Laskennalliset verosaamiset yhteensä				0,0
Laskennalliset verovelat				
Varaukset ja tilinpäätössiirrot	1,4	0,0		1,5
Käyvän arvon muutokset	122,4	-8,2	23,8	138,0
Varjolaskenta	5,9		-0,2	5,8
Muut erot	0,0	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	129,7	-8,2	23,7	145,2
Laskennallisten verojen netotus				6,5
Laskennalliset verovelat yhteensä				138,8

19. Verot

Milj. €	2021	2020
Tulos ennen veroja	247,1	153,9
Verot laskettuna emoyhtiön verokannalla	49,4	30,8
Ulkomaisten tytäryritysten poikkeavat verokannat	0,1	0,0
Verovapaat tulot	-3,2	-1,6
Vähennyskelvottomat kulut	2,0	0,9
Konserniyhdistelyt ja eliminoinnit	-0,1	0,3
Verot aikaisemmilta tilikausilta	2,8	6,5
Yhteensä	50,9	36,8

20. Tulosvaikutteisesti kirjatut laajan tuloksen erät

Milj. €	2021	2020
Muut laajan tuloksen erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi:		
Myytävissä olevat rahoitusvarat		
Tilikauden voitot/tappiot	126,2	119,1
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot	-25,2	-23,8
Varjolaskenta	5,4	-0,8
Muut laajan tuloksen erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi yhteensä nettona verojen jälkeen	106,4	94,5

21. Verot

Milj. €	2021			2020		
	Ennen veroja	Vero-vaikutus	Verojen jälkeen	Ennen veroja	Vero-vaikutus	Verojen jälkeen
Myytävissä olevat rahoitusvarat	126,2	-25,2	100,9	119,1	-23,8	95,3
Varjolaskenta	5,4	0,0	5,4	-0,8	0,0	-0,8
Muut laajan tuloksen erät yhteensä	131,6	-25,2	106,4	118,3	-23,8	94,5

22. Muut varat

Milj. €	2021	2020
Korot	21,5	23,7
Saamiset vakuutusentajilta	0,9	2,5
Saamiset jälleenvakuutustoiminnasta	0,4	0,5
Kauppahintasaamiset	38,9	40,3
Johdannaiskaupan vakuudet	25,8	0,0
Etukäteen maksetut eläkkeet	21,9	20,0
Kiinteistöjen alv- ja vuokraamiset	0,7	0,7
Saamiset yhteistoimintayhtiöiltä	0,4	0,3
Verosaamiset	10,7	0,6
Muut	35,9	18,6
Yhteensä	157,0	107,1

Erä Muut koostuu muun muassa palkkioista, myyntisaamisista ja jaksotussaamisista.

23. Käteiset varat

Milj. €	2021	2020
Pankkisaamiset	918,1	682,4
Yhteensä	918,1	682,4

24. Velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista

Muiden kuin sijoitussidonnaisten vakuutus- ja sijoitussopimusten velkojen muutos

Milj. €	Vakuutus- sopimukset	Sijoitus- sopimukset	Yhteensä
1.1.2021	3 495,3	25,8	3 521,1
Maksut	97,4	0,0	97,4
Korvaukset	-372,9	0,0	-372,9
Kuormitustulo	-31,2	0,0	-31,2
Laskuperustekorko	90,3	0,0	90,3
Asiakashyvitykset	12,2	0,0	12,2
Muut	-72,1	2,0	-70,2
31.12.2021	3 218,9	27,8	3 246,7
Jälleenvakuuttajien osuus	-1,5	0,0	-1,5
Velka 31.12.2021	3 217,5	27,8	3 245,2

Milj. €	Vakuutus- sopimukset	Sijoitus- sopimukset	Yhteensä
1.1.2020	3 901,0	24,8	3 925,9
Maksut	98,7	0,0	98,7
Korvaukset	-404,6	-0,1	-404,7
Kuormitustulo	-32,4	0,0	-32,4
Laskuperustekorko	101,6	0,0	101,6
Asiakashyvitykset	3,4	0,0	3,4
Muut	-172,4	1,1	-171,3
31.12.2020	3 495,3	25,8	3 521,1
Jälleenvakuuttajien osuus	-1,0	0,0	-1,0
Velka 31.12.2020	3 494,3	25,8	3 520,1

Sijoitussidonnaisten vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos

Milj. €	Vakuutus- sopimukset	Sijoitus- sopimukset	Yhteensä
1.1.2021	5 199,1	3 566,1	8 765,2
Maksut	274,4	1 004,1	1 278,4
Korvaukset	-207,5	-518,5	-726,1
Kuormitustulo	-69,2	-29,2	-98,4
Muut	739,4	753,0	1 492,4
Velka 31.12.2021	5 936,1	4 775,5	10 711,6

Milj. €	Vakuutus- sopimukset	Sijoitus- sopimukset	Yhteensä
1.1.2020	4 905,8	3 211,3	8 117,1
Maksut	244,3	716,0	960,3
Korvaukset	-228,6	-486,6	-715,2
Kuormitustulo	-48,3	-33,3	-81,6
Muut	325,9	158,7	484,7
Velka 31.12.2020	5 199,1	3 566,1	8 765,2

Vuoden alun ja lopun velka sisältää tulevien lisäetujen vastuun sekä korkotäydennysten vaikutuksen. Laskelma perustuu erin ennen jälleenvakuuttajien osuutta. Tarkempi erittely veloista löytyy tilinpäätöksen riskienhallintaliitteestä.

Vakuutusopimukset

Milj. €	2021	2020
Velka sopimuksista, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen voitonjakoon		
Vakuutusmaksuvastuu	1 459,0	1 554,6
Korvausvastuu	1 758,0	1 938,5
Velka muista vakuutusopimuksista		
Vakuutusmaksuvastuu	0,6	0,5
Korvausvastuu	0,1	0,1
Yhteensä	3 217,8	3 493,8
Jälleenvakuutusopimukset		
Vakuutusmaksuvastuu	0,0	0,1
Korvausvastuu	1,1	1,4
Yhteensä	1,1	1,5
Vakuutusopimukset yhteensä		
Vakuutusmaksuvastuu	1 459,7	1 555,3
Korvausvastuu	1 758,1	1 940,0
Yhteensä	3 217,8	3 495,3
Sijoitusopimukset		
Velka sopimuksista, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen voitonjakoon		
Vakuutusmaksuvastuu	27,8	25,8
Velka vakuutus- ja sijoitusopimuksista yhteensä		
Vakuutusmaksuvastuu	1 487,5	1 581,1
Korvausvastuu	1 759,3	1 940,0
Yhteensä	3 246,7	3 521,1

Milj. €	2021	2020
Jälleenvakuuttajien osuus		
Korvausvastuu	1,5	1,0
Yhteensä	1,5	1,0

Vastuuvelan riittävyyslaskelmasta ei aiheudu lisävaateita.

Sijoitusopimuksiin, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen voitonjakoon tai joihin sisältyy oikeus vaihtaa sopimukseen, johon sisältyy yllä mainittu piirre, on sovellettu IFRS 4 Vakuutusopimukset -standardin sallimaa helpotusta. Tällaiset sijoitusopimukset on arvostettu vakuutusopimusten tavoin.

25. Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitusopimuksista

Milj. €	2021	2020
Sijoitussidonnaiset vakuutusopimukset	5 936,1	5 199,1
Sijoitussidonnaiset sijoitusopimukset	4 775,5	3 566,1
Yhteensä	10 711,6	8 765,2

26. Rahoitusvelat

Rahoitusvelat pitävät sisällään velat johdannaissopimuksista, liikkeeseen lasketut velkakirjat sekä muut rahoitusvelat.

Milj. €			2021	2020
Johdannaissopimukset			29,0	3,2
Velat, joilla on huonompi etuoikeus				
Pääomalainat	Laina-aika	Korko	100,0	100,0
Pääomalaina 2002 (nimellisarvo 100 milj. €)	erääntymätön	vaihtuvakorkoinen 12 kk Euribor + 4,5 %		
Pääomalaina 2019 (Solvenssi II Tier 2, nimellisarvo 250 milj. €)	30 v	Kiinteä korko 1,875 % 4.10.2024 saakka. Sen jälkeen 3kk Euribor + Floating Rate Margin 230 bps 4.10.2029 saakka. Tästä eteenpäin 3 kk Euribor + Floating Rate Margin 230 bps + Step up 100 bps	249,4	249,2
Yhteensä			349,4	349,2
Yhteensä			378,5	352,4

Pääomalainalle 2002 voidaan maksaa korkoa vain jakokelpoisista omista varoista. Laina voidaan maksaa takaisin ainoastaan Finanssivalvonnan luvalla. Pääomalaina on kokonaisuudessaan Sampo Oyj:n salkussa.

Pääomalaina 2019 erääntyy maksettavaksi 4.10.2049. Laina on kiinteäkorkoinen ensimmäiseen mahdolliseen takaisinmaksupäivään 4.10.2024 saakka, minkä jälkeen se muuttuu vaihtuvakorkoiseksi.

27. Eläkevelvoitteet

Eläke-etuudet

Konsernilla on lakisääteisten eläkevakuutusten lisäksi etuus pohjaisia vapaaehtoisia eläkevakuutuksia. Vakuutukset ovat konsernin sisäisiä ja sisältyvät Mandatum Lifen vastuovelkaan. Vakuutusten määrä on vähäinen, eikä niillä ole olennaista merkitystä konsernin tulokseen tai omaan pääomaan.

Muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet

Mandatum Life -konsernissa on lyhytaikaisia henkilöstön kannustinjärjestelmiä, joiden ehdot vaihtelevat vuosittain. Pääosa järjestelmistä on sidottu Mandatum Life -konsernin vuosittaisiin tulospalkkioihin. Tulospalkkiot kirjataan sen kauden kuluksi, jolta ne syntyvät. Arvio vuodelta 2021 maksettavista tulospalkkioista on 7,0 miljoonaa euroa.

28. Muut velat

Milj. €	2021	2020
Korot	7,0	7,4
Velat ensivakuutustoiminnasta	30,3	36,5
Velat jälleenvakuutustoiminnasta	8,2	7,1
Kauppahintavelat	80,4	63,2
Saadut vakuudet	0,6	19,3
Vuokrasopimusvelat	22,5	24,1
Muut	88,1	89,4
Yhteensä	237,1	246,9

Erä Saadut vakuudet sisältää johdannaiskaupasta ja osakelainauksesta syntyvän vakuusvaatimuksen vakuudeksi hyväksyttävät varat.

Erä Vuokrasopimusvelat sisältää ei-rahavaikutteiset lisäykset IFRS 16:n mukaisista vuokrasopimuksista.

Erä Muut sisältää muun muassa ennakonpidätyks- ja sosiaaliturvamaksuvelat, ostovelat sekä velat yhteistoimintayhtiöille.

Milj. €	2021	2020
Vuokrasopimusveloista tilikauden tulokseen kirjatut erät		
Korkokulut	-0,5	-0,2
Kulut liittyen lyhytaikaisiin ja arvoltaan vähäisiin vuokrasopimusvelkoihin	-1,7	-2,3

29. Ehdolliset velat ja sitoumukset

Milj. €	2021	2020
Taseen ulkopuoliset sitoumukset		
Sijoitussitoumukset	1 804,4	1 196,2
IT-hankinnat	7,5	7,6
Yhteensä	1 811,9	1 203,9
Johdannaiskaupan vakuudeksi annettu omaisuus		
Käteinen	25,8	0,0

Pääomarahastojen jäljellä olevista sijoitussitoumuksista 1 542 (869) miljoonaa euroa liittyy sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena oleviin sijoituksiin.

Vakuudeksi annetut varat sisältyvät tase-erään Muut saamiset.

30. Oma pääoma

Vuonna 2021 tapahtuneen yhtiörakenteen muutoksen vuoksi, oman pääoma on muuttunut verrattuna edelliseen vuoteen.

Osakepääoma

Yhtiön osakkeiden lukumäärä tilikauden lopussa oli 200. Yhtiön osakepääoma on 5,0 miljoonaa euroa. Tilikauden päättyessä konserniyhtiöiden hallussa ei ollut omia osakkeita.

Oman pääoman rahastot ja kertyneet voittovarot

Vapaan pääoman rahasto

Rahasto perustuu yhtiön hallituksen tekemään päätökseen.

Muut oman pääoman erät sisältävät myytävissä olevien rahoitusvarojen arvomuutokset, rahavirran suojauksena käytettävien johdannaisinstrumenttien käypien arvojen muutokset sekä muuntoerot.

Muutokset oman pääoman rahastoissa ja kertyneissä voittovaroissa on esitetty konsernin oman pääoman muutoslaskelmassa.

31. Lähipiiritiedot

Johtoon kuuluvat avainhenkilöt

Konsernissa on noudatettu IAS 24:n lähipiirimääritelmää. Mandatum-konsernin johtoon kuuluvia avainhenkilöitä ovat Mandatum Holding Oy:n, Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiön, Mandatum Asset Management Oy:n, Mandatum Life Palvelut Oy:n, Mandatum Incentives Oy:n, Mandatum Private Equity GP Oy:n sekä Mandatum Fund Managementin hallituksen jäsenet.

Milj. €	2021	2020
Johtoon kuuluville avainhenkilöille maksettu kompensatio		
Lyhytaikaiset työsuhte-etuudet	1,5	1,5
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	0,5	0,4
Muut pitkäaikaiset työsuhte-etuudet	1,2	0,0
Yhteensä	3,2	1,9

Lyhytaikaiset työsuhte-etuudet sisältävät tilikaudelle kirjatut palkat ja tulospalkkiot sosiaaliturvamaksuineen.

Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet sisältävät TyEL-perusvakuutuksen perusteella tilikaudelle kirjatut maksut sekä vapaaehtoiset lisäeläkemaksut.

Muut pitkäaikaiset työsuhte-etuudet sisältävät johdon ja asiantuntijoiden pitkäaikaisen kannustinjärjestelmien perusteella tilikaudelle kirjatut palkkiot. Palkkiot määräytyvät konsernitaseisten ehtojen perusteella. Mandatum-konserni maksaa palkkiosta omien avainhenkilöidensä osuuden (liite 32).

Johtoon kuuluvien avainhenkilöiden lähipiiriliiketoimet

Johtoon kuuluvilla avainhenkilöillä ei ole lainoja konserniyhtiöiltä.

Osakkuusyhtiöt

Konsernilla ei ole lähipiiriliiketoimia osakkuusyhtiön kanssa.

Lähipiiryhtiöiden transaktiot

Mandatum Henkivakuutus Oy on maksanut osinkoa Sampo Oyj:lle 200 000 000 miljoonaa euroa (0,0).

Mandatum Asset Managementin tulosta pienentää 15 miljoonan euron konserniavustus Sampo Oyj:lle.

Edellisenä vuonna konserniavustusta maksoivat sekä Sijoituspalvelut Oy 1 600 000 miljoonaa euroa että

Mandatum Life Palvelut Oy 1 750 000 miljoonaa euroa.

32. Johdon ja asiantuntijoiden pitkäaikaiset kannustinjärjestelmät

Sampo Oyj:n hallitus on päättänyt pitkäaikaisista kannustinjärjestelmistä 2017:1 ja 2020:1 Sampo-konsernin avainhenkilöille. Sampo Oyj:n hallitus on valtuuttanut konsernijohtajan päättämään kannustepalkkion määräytymisperusteena olevien kannusteyksiköiden jakamisesta. Konsernijohtajan ja Sampo-konsernin johtoryhmän jäsenten osalta vastaavat päätökset tekee Sampo Oyj:n hallitus. Mandatum-konsernissa pitkäaikaisen kannustinjärjestelmien piiriin kuului vuoden 2021 lopussa noin 30 henkilöä.

Kannustepalkkion määrä perustuu Sampo A-osakkeen arvon kehitykseen, IfVahinkovakuutuksen vakuutusliikkeen tuottoon ja/tai Sampo-konsernin riskisopeutetun pääoman tuottoon. Yhden laskennallisen kannusteyksikön arvo on Sampo A-osakkeen vaihdolla painotettu keskipäässä kannustinjärjestelmän ehdoissa määrättyä ajankohtana osinkokorjatulla lähtökurssilla vähennettynä. Kannustinjärjestelmien lähtökurssi on 32,94–44,10. Laskennallisen kannusteyksikön enimmäisarvo on 56,94–67,49 euroa. 2017:1 kannustinjärjestelmässä kannustepalkkiota laskettaessa otetaan lisäksi huomioon kaksi suoritusmittaria. Mikäli vakuutusliikkeen tuotto on vähintään 6 prosenttia, maksetaan 60 prosenttia kannustepalkkiosta. Mikäli vakuutusliikkeen tuotto on 4–5,99 prosenttia, maksetaan 30 prosenttia kannustepalkkiosta. Mikäli riskisopeutetun pääoman tuotto on vähintään riskitön tuotto + 4 prosenttia, maksetaan 40 prosenttia kannustepalkkiosta. Mikäli riskisopeutetun pääoman tuotto on vähintään riskitön tuotto + 2 prosenttia, mutta vähemmän kuin riskitön tuotto + 4 prosenttia, maksetaan 20 prosenttia kannustepalkkiosta. 2020:1 kannustinjärjestelmässä kannustepalkkiota laskettaessa otetaan lisäksi huomioon riskisopeutetun pääoman tuotto. Mikäli riskisopeutettu pääoman tuotto on vähintään riskitön tuotto + 5 prosenttia, maksetaan kannustepalkkiota kokonaisuudessaan. Mikäli riskisopeutettu pääoman tuotto on vähintään riskitön tuotto + 3 prosenttia, mutta vähemmän kuin riskitön tuotto + 5 prosenttia, maksetaan puolet kannustepalkkiosta. Mikäli riskisopeutetun pääoman tuotto on alle riskitön tuotto + 3 prosenttia, ei kannustepalkkiota makseta lainkaan.

Kussakin ohjelmassa on kolme suoritusjaksoa ja kannustepalkkiot maksetaan käteisenä kolmessa erässä. Määrättyjen henkilöiden tulee ostaa Sampo A-osakkeita 50 prosentilla saamansa erän määrästä tuloveron ja vastaavien maksujen vähentämisen jälkeen. Osakkeet ovat luovutusrajoituksen alaisia kolme vuotta erän maksamispäivästä. Kannustepalkkiot saatetaan maksaa ennakkoisesti liittyen mahdollisiin konsernirakenteen muutoksiin. Ohjelmien käypä arvo arvioidaan käyttäen Black-Scholes-hinnoittelumallia.

Milj. €	2017:I	2017:I/2	2020:1	2020:1/2
Ehdot hyväksytty*	14.9.2017	14.9.2017	5.8.2020	5.8.2020
Myönnetty (tuhatta kpl) 31.12.2018	528	10	-	-
Myönnetty (tuhatta kpl) 31.12.2019	558	10	-	-
Myönnetty (tuhatta kpl) 31.12.2020	390	20	580	-
Myönnetty (tuhatta kpl) 31.12.2021	249	14	790	20
Kausi päättyy I 30 %	Q2-2020	Q2-2021	Q2-2023	Q2-2024
Kausi päättyy II 35 %	Q2-2021	Q2-2022	Q2-2024	Q2-2025
Kausi päättyy III 35 %	Q2-2022	Q2-2023	Q2-2025	Q2-2026
Maksuajankohta I 30 %	9-2020	9-2021	9-2023	9-2024
Maksuajankohta II 35 %	9-2021	9-2022	9-2024	9-2025
Maksuajankohta III 35 %	9-2022	9-2023	9-2025	9-2026
Sampo A -kurssi ehtojen hyväksymispäivänä euroa*	44,02	44,02	30,30	30,30
Lähtökurssi euroa**	43,81	44,10	32,94	43,49
Lähtökurssi oikaistuna osingolla euroa 31.12.2021	34,59	37,48	31,24	43,49
Sampo A -päätskurssi 31.12.2021	44,06			
Perusarvo yhteensä (milj. euroa)	2,1	0,1	3,2	0,0
Velka yhteensä (milj. euroa)	5,4			
Raportointikauden kulu yhteensä (milj. euroa)	6,3			

* Kannustimien myöntämispäivät vaihtelevat.

** 2017:1 kannustinjärjestelmässä Sampo A-osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi 10 kaupankäyntipäivän ajan järjestelmän käyttöönotosta ja 2020:1 kannustinjärjestelmässä vaihdolla painotettu keskikurssi 25 kaupankäyntipäivän ajan sen päivän jälkeen, kun Sampo Oyj on julkistanut puolivuotiskatsauksensa vuodelle 2020.

33. Tilintarkastajan palkkiot

Milj. €	2021	2020
Tilintarkastus	-0,4	-0,3
Muut palkkiot	0,0	0,0
Yhteensä	-0,4	-0,3

Vuonna 2021 tilintarkastusyhteisö Deloitte Oy. Vuonna 2020 tilintarkastusyhteisö Ernst & Young Oy.

34. Oikeudenkäynnit

Mandatum Life ei ole osallisena oikeudenkäynneissä, joiden käsittely on kesken 31.12.2021.

35. Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat

Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että osinkoa jaetaan 150,0 miljoonaa euroa. Muita merkittäviä tilikauden jälkeisiä tapahtumia ei ole.

36. Sijoitukset tytäryhtiöissä

Nimi	Kotimaa	Omistusosuus (%)	Osuus äänivallasta (%)
Asunto Oy Vantaan Raiviosuonmäki 6	Suomi	100,00	100,00
Asunto Oy Espoon Matinkatu 8	Suomi	100,00	100,00
Asunto Oy Espoon Apelinkatu 6	Suomi	100,00	100,00
Asunto Oy Espoon Aallonhuippu 9	Suomi	100,00	100,00
Kiinteistö Oy Ahti Business Park	Suomi	100,00	100,00
Kiinteistö Oy Hyvinkään Sampotalo	Suomi	81,37	81,37
Kiinteistö Oy Hämeenlinnan Karhulinna	Suomi	100,00	100,00
Kiinteistö Oy Galaxy	Suomi	100,00	100,00
Kiinteistö Oy Helsingin Ratamestarinkatu 7a	Suomi	100,00	100,00
Kiinteistö Oy Helsingin Ratamestarinkatu 7b	Suomi	100,00	100,00
Kiinteistö Oy Jäkälävaara	Suomi	100,00	100,00
Kiinteistö Oy Järvenpään Asemakatu 4	Suomi	100,00	100,00
Kiinteistö Oy Kaupintie 5	Suomi	100,00	100,00
Kiinteistö Oy Leppävaaran Säästötammi	Suomi	100,00	100,00
Kiinteistö Oy Niittymaanpolku	Suomi	100,00	100,00
Kiinteistö Oy Oulun Torikatu 21-23	Suomi	100,00	100,00
Kiinteistö Oy Rautalaani	Suomi	100,00	100,00
Kiinteistö Oy Tampereen Hatanpäänvaltie 18	Suomi	100,00	100,00
Mandatum Life Vuokratontit II Oy	Suomi	100,00	100,00
Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö	Suomi	100,00	100,00
Mandatum Life Palvelut Oy	Suomi	100,00	100,00
Mandatum Incentives Oy	Suomi	75,00	75,00
Mandatum Asset Management Oy	Suomi	100,00	100,00
Mandatum Life Vuokratontit I GP Oy	Suomi	100,00	100,00
SaKa Hallikiinteistö GP Oy	Suomi	100,00	100,00
Mandatum Life Private Equity GP Oy	Suomi	88,08	88,08
Mandatum AM AIFM OY	Suomi	100,00	100,00
C02 Avoid1 OY	Suomi	100,00	100,00
Mandatum AM Finland Properties II GP Oy	Suomi	100,00	100,00
Mandatum Life Fund Management S.A.	Luxemburg	100,00	100,00
Mandatum Vara Oy	Suomi	100,00	100,00

37. Osuudet konsolidoimattomissa strukturoiduissa yhteisöissä

Mandatum-ryhmään kuuluvat Mandatum Fund Management S.A ja Mandatum AM AIFM Oy hallinnoivat Mandatumin rahastoja ja Mandatum Private Equity GP sekä kiinteistösijoittamiseen liittyvät SaKa Hallikiinteistöt GP ja Mandatum Life Vuokratontit I GP hoitavat Mandatumin kommandiittiyhtiömuotoisia sijoituksia. Mandatum Fund Management S.A. ja GP-yhtiöt käyttävät hallinnoimissaan rahastoissa ja kommandiittiyhtiöissä salkunhoitajana Mandatum Asset Management Oy:tä ja Mandatum AM AIFM Oy vastaa itse rahastojensa salkunhoidosta ja muusta hallinnosta.

Mandatum-ryhmä saa konsolidoimattomista rahastoista ja kommandiittiyhtiöistä hallinnointipalkkiotuottoja, jotka sisältyvät tuloslaskelmassa palkkiotuottoihin. Lisäksi Mandatum-ryhmä saa konsolidoimattomista rahastoista ja kommandiittiyhtiöistä sijoittajana tuottoja, jotka on merkitty sijoitustoiminnan tuottoihin sen mukaan, mihin tase-erään sijoitukset on taseessa merkitty. Mandatum-ryhmän sijoitukset Mandatum Fund Management S.A:n ja Mandatum AM AIFM Oy:n hallinnoimiin rahastoihin ja GP-yhtiöiden hallinnoimiin kommandiittiyhtiöihin 31.12.2021 olivat yhteensä 1 915 miljoonaa euroa. Sijoitukset on kirjattu taseessa sijoitusomaisuuteen.

38. Myytäväksi luokitellut varat

Mandatum Life allekirjoitti 15.6.2021 sopimuksen Baltian henkivakuutusliiketoimintojen myynnistä liettualaiselle Invalda INVL -konsernille. Kaupan yhteydessä koko Mandatum Lifen Baltian henkivakuutusliiketoiminta siirtyy Invalda INVL -konsernille. Kaupan oletetaan toteutuvat vuoden 2022 ensimmäisen puoliskon aikana. Kaupan toteutuminen edellyttää finanssivalvontaviranomaisten hyväksyntää.

Sopimuksen kohteen oleva sopimuskanta sisältyy pääasiassa Lifen Sijoitussidonnaiset tuotteet -segmenttiin. Laskuperustekorollisen kannan vaikutus Lifen Muut tuotteet ja Palvelut -segmentin sijoitustoiminnan ja kustannusliikkeen tulokseen on vähäinen. Vakuutuskannan maksutulo oli vuonna 2021 24,8 (21,8) miljoonaa euroa ja korvausmeno 15,6 (23,0) miljoonaa euroa.

Liitteen 14 Rahoitusvarat laskuperustekorollisesta kannasta sisältyy myytäväksi luokiteltuihin varoihin 10,3 miljoonaa euroa ja sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevista sijoituksista 186,1 miljoonaa euroa koskee myytäväksi luokiteltuja varoja.

MANDATUM HOLDING OY

Tilinpäätös

Tuloslaskelma

Milj. €	Liite	15.2.2021–31.12.2021
Liiketoiminnan muut kulut	1	-150 535,25
Liikevoitto		-150 535,25
Rahoitustuotot ja kulut	2	174 712 005,17
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		174 561 469,92
Tilikauden verot		-72,50
Tilikauden voitto		174 561 397,42

Tase

Milj. €	Liite	15.2.2021–31.12.2021
Vastaavaa		
Sijoitukset		
Osuudet saman konsernin yrityksissä		553 676 534,28
Lyhytaikaiset saamiset		
Muut saamiset	3	12 415,50
Rahat ja pankkisaamiset		159 391 295,08
Vastaavaa yhteensä		713 080 244,86
Vastattavaa		
Oma pääoma	4	
Osakepääoma		5 000 000,00
Sijoitetun vapaan pääoman rahasto		533 514 537,44
Tilikauden voitto		174 561 397,42
Vastattavaa yhteensä		713 075 934,86
Vieras pääoma		
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Muut velat	5	4 310,00
Siirtovelat		
Vastattavaa yhteensä		4 310,00
Vastattavaa yhteensä		713 080 244,86

Rahoituslaskelma

Milj. €	15.2.2021–31.12.2021
Liiketoiminnan rahavirta (A)	
Voitto (tappio) ennen satunnaisia eriä	174 419 597,76
Oikaisu:	
Rahoitustuotot ja -kulut	287 994,83
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	174 707 592,59
Käyttöpääoman muutos	
Saamisten lisäys	-12 415,50
Velkojen lisäys	4 310,00
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	174 699 487,09
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-287 994,83
Maksetut välittömät verot	-72,50
Rahavirta ennen satunnaisia eriä	174 411 419,76
Liiketoiminnan rahavirta (A)	174 411 419,76
Investointien rahavirta (B)	
Investoinnit tytäryhtiöosakkeisiin	-70 020 124,68
Investoinnit muihin sijoituksiin	0,00
Investointien rahavirta (B)	-70 020 124,68

Milj. €	15.2.2021–31.12.2021
Rahoituksen rahavirta (C)	
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	55 000 000,00
Rahoituksen rahavirta (C)	55 000 000,00
Rahavarojen muutos (A+B+C) lisäys (+) / vähennys (-)	159 391 295,08
Rahavarat tilikauden alussa	0,00
Rahavarat tilikauden lopussa	159 391 295,08

Yhteenvedo merkittävistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista

Mandatum Holding Oy:n, y-tunnus 3191242-4, perustamissopimus on allekirjoitettu 15.2.2021. Yhtiö on rekisteröity kaupparekisteriin 17.2.2021. Ensimmäinen tilikausi on poikkeava 15.2.–31.12.2021, jonka jälkeen tilikausi on 1.1.–31.12. Vuosi 2021 on yhtiön ensimmäinen toimintavuosi, joten vertailuvuoden lukuja ei esitetä.

Yhtiö on Sampo Oyj:n kokonaan omistama tytäryhtiö. Yhtiö perustettiin selkeyttämään konsernin yhtiörakennetta. Vuoden 2021 aikana Mandatum Holdingin alle siirrettiin sekä Mandatum Henkivakuutus-osakeyhtiö Oy että omaisuudenhoitoon keskittyvä Mandatum Asset Management Oy.

Mandatum Holding Oy:n tilinpäätös liitetietoineen on laadittu suomalaisen kirjanpitolain ja -asetuksen mukaisesti. Yhtiön osakeomistukset on arvostettu hankintameno. Hankintameno sisällytetään hankinnasta aiheutuneet muuttuvat menot.

Emoyhtiön tuloksen liitetiedot

1. Liiketoiminnan muut kulut

Milj. €	2021
Palveluveloitukset	-84 812,98
Vieraat tuotantopalvelut	-65 722,27
Yhteensä	-150 535,25

2. Rahoitustuotot ja kulut

Milj. €	2021
Saadut osingot	175 000 000,00
Korkokulut	-287 994,83
Yhteensä	174 712 005,17

3. Saamiset saman konsernin yrityksiltä

Milj. €	2021
Hankintameno 15.2.2021	0,00
Lisäykset	12 415,50
Kirjanpitoarvo 31.12.2021	12 415,50

4. Emoyhtiön oman pääoman muutoslaskelma

Milj. €	Osakepääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kertyneet voittovarot	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 15.2.2021	5 000 000,00	533 514 537,44		538 514 537,44
Osingonjako				0,00
Tilikauden voitto			174 561 397,42	174 561 397,42
Kirjanpitoarvo 31.12.2021	5 000 000,00	533 514 537,44	174 561 397,42	713 075 934,86

5. Muut velat

Milj. €	2021
Muut	4 310,00

6. Osakeomistukset 31.12.2021

Milj. €	Omistusosuus	Osakkeiden kirjanpitoarvo
Saman konsernin yritykset		
Henkivakuutustoiminta		
Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö Oy	100 %	483 514 537,44
Omaisuudenhoito		
Mandatum Asset Management Oy	100 %	70 009 124,68
Muu toiminta		
Mandatum Vara Oy	100 %	11 000,00

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset

Helsingissä 9. päivänä maaliskuuta 2022

Mandatum Holding Oy
Hallitus

Patric Lapveteläinen

hallituksen
puheenjohtaja

Anne Teitto

Ricard Wennerklint

Petri Niemisvirta

Toimitusjohtaja

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 9. päivänä maaliskuuta 2022

Deloitte Oy, Tilintarkastusyhteisö

Reeta Virolainen

KHT

A large, bold, black number '7' is positioned on the left side of the page, partially overlapping the background image. The background image is a close-up of a textured, layered material, possibly stone or marble, with various shades of beige, tan, and brown. The texture is intricate, showing veins and patterns. The number '7' is a simple, sans-serif font.A decorative flourish consisting of a central four-pointed starburst shape with horizontal lines extending outwards, positioned above the title.

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Tilintarkastuskertomus

Mandatum Holding Oy:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Mandatum Holding Oy:n (3191242-4) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1. – 31.12.2021. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista, sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että:

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia

velvollisuuksiimme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonamme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltu-

vissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonamme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella. Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnitteleme ja suoritamme näihin riskeihin

vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntonamme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää

aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esittäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.

- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitiilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomukseen sisältyvän informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastuskertomustamme. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttööme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää. Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme ennen tilintarkastuskertomuksen antamispäivää käyttööme saamaamme muuhun informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiassa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä, 9. maaliskuuta 2022

Deloitte Oy

Tilintarkastusyhteisö

Reeta Virolainen

KHT

Mandatum Holding Oy

Postiosoite PL 627, 00101 Helsinki

Rekisteröity kotipaikka ja osoite

Bulevardi 56, 00120 Helsinki, Suomi

Y-tunnus 3191242-4

www.mandatumlife.fi